

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2015**

BGŻ BNP PARIBAS

Bank zmieniającego się świata

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
Jednostkowy rachunek zysków i strat	6
Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	10
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	11
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1 Informacje o Banku.....	13
2 Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	15
2.1 Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	15
2.2 Kontynuacja działalności	16
2.3 Oświadczenie o zgodności z MSSF	16
2.4 Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą	18
2.5 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych	18
2.6 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	18
2.7 Przychody i koszty z tytułu odsetek	19
2.8 Wynik z tytułu opłat i prowizji.....	19
2.9 Przychód z tytułu dywidend.....	20
2.10 Wynik z działalności handlowej.....	21
2.11 Wynik z działalności inwestycyjnej.....	21
2.12 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	21
2.13 Podatek dochodowy	21
2.14 Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych	22
2.14.1 Początkowe ujęcie oraz usunięcie aktywów i zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	22
2.14.2 Aktywa i zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	23
2.14.3 Pożyczki i należności.....	24
2.14.4 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	24
2.14.5 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	24
2.14.6 Kompensowanie instrumentów finansowych.....	25
2.14.7 Umowy sprzedaży i odkupu.....	25
2.14.8 Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.....	25
2.15 Utrata wartości aktywów finansowych	25
2.15.1 Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu	25
2.15.2 Należności forborne.....	27
2.15.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	27
2.16 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	28
2.17 Nieruchomości inwestycyjne.....	28
2.18 Wartości niematerialne.....	28
2.19 Rzeczowe aktywa trwale	29
2.20 Rachunkowość zabezpieczeń.....	30
2.21 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	31
2.22 Rezerwy.....	31
2.23 Leasing finansowy	31
2.24 Leasing operacyjny	32
2.25 Gwarancje finansowe	32
2.26 Świadczenia pracownicze	32
2.26.1 Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne.....	33
2.26.2 Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	33
2.26.3 Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń	33
2.26.4 Zobowiązania z tytułu programów retencyjnych.....	33
2.27 Kapitał podstawowy	34
2.27.1 Koszty emisji akcji.....	34
2.27.2 Akcje własne	34
2.28 Kapitał zapasowy	34

2.29	Pozostałe kapitały rezerwowe	34
2.30	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	34
2.31	Działalność powiernicza.....	34
2.32	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	34
3	Wartości szacunkowe.....	35
4	Połączenie jednostek gospodarczych	37
5	Wynik z tytułu odsetek	41
6	Wynik z tytułu opłat i prowizji.....	42
7	Przychody z tytułu dywidend.....	42
8	Wynik na działalności handlowej	42
9	Wynik na działalności inwestycyjnej	43
10	Pozostałe przychody operacyjne	43
11	Pozostałe koszty operacyjne	43
12	Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	43
13	Ogólne koszty administracyjne	44
14	Koszty świadczeń pracowniczych	44
15	Amortyzacja.....	44
16	Podatek dochodowy	45
17	Zysk na jedną akcję	45
18	Kasa i środki w Banku Centralnym	45
19	Należności od banków	46
20	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu... ..	47
21	Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	47
22	Pochodne instrumenty finansowe	49
23	Rachunkowość zabezpieczeń.....	53
24	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	55
25	Należności z tytułu leasingu finansowego.....	62
26	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	62
27	Inwestycje w jednostkach zależnych.....	64
28	Wartości niematerialne.....	65
29	Rzeczowe aktywa trwałe	67
30	Inne aktywa.....	69
31	Zobowiązania wobec banków.....	69
32	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	69
33	Zobowiązania wobec klientów	70
34	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	71
35	Zobowiązania podporządkowane.....	71
36	Pozostałe zobowiązania	72
37	Rezerwy.....	72
38	Odroczony podatek dochodowy	75
39	Działalność zaniechana.....	77
40	Płatności w formie akcji	77
41	Zobowiązania warunkowe.....	78
42	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	79
43	Leasing.....	84
44	Działalność powiernicza.....	85
45	Akcjonariat Banku BGŻ BNP Paribas S.A	86
46	Kapitał zapasowy i pozostałe kapitały	88
47	Wyplacone dywidendy	89
48	Podział zysku	89
49	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	90
50	Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	90
51	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	92
52	Informacje dotyczące segmentów działalności	95

53	Zarządzanie ryzykiem finansowym	100
53.1	Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	100
53.2	Ryzyko kredytowe.....	100
53.3	Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami).....	110
53.4	Ryzyko płynności.....	114
53.5	Ryzyko kraju i kontrahenta	118
53.6	Ryzyko operacyjne	119
54	Zarządzanie adekwatnością kapitałową	120
55	Istotne wydarzenia w 2015 roku	121
56	Zdarzenia po dniu bilansowym.....	125

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane jednostkowe dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
Rachunek zysków i strat	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	(narastająco)	(narastająco)	(narastająco)	(narastająco)
Wynik z tytułu odsetek	1 405 762	1 120 337	335 921	267 428
Wynik z tytułu prowizji	407 241	310 499	97 314	74 117
Wynik przed opodatkowaniem	25 276	179 376	6 040	42 818
Wynik po opodatkowaniu	8 263	137 730	1 975	32 877
Całkowite dochody ogółem	(50 615)	301 630	(12 095)	72 000
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	1 071 892	299 341	256 139	71 454
Wskaźniki				
Liczba akcji (szt.)	84 238 318	56 138 764	84 238 318	56 138 764
Zysk (strata) na jedną akcję	0,11	2,56	0,03	0,61
Bilans	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa razem	63 009 129	40 484 204	13 339 423	8 524 114
Zobowiązania wobec klientów	46 620 848	32 804 752	10 940 009	7 696 491
Zobowiązania razem	56 845 951	36 332 329	13 339 423	8 524 114
Kapitał akcyjny	84 238	56 139	19 767	13 171
Kapitał własny razem	6 163 178	4 151 875	1 446 246	974 093
Adekwatność kapitałowa	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Fundusze własne razem	6 597 941	3 912 316	1 548 267	917 888
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	47 868 505	28 394 598	11 232 783	6 661 802
Łączny współczynnik kapitałowy	13,78%	13,78%	13,78%	13,78%
Współczynnik kapitału Tier1	12,12%	12,65%	12,12%	12,65%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2015 r. - 1 EUR = 4,2615 PLN

- na dzień 31.12.2014 r. - 1 EUR = 4,2623 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w półroczu:

- dla okresu od 1.01.2015 r. do 31.12.2015 r. - 1 EUR = 4,1848 PLN

- dla okresu od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. - 1 EUR = 4,1893 PLN

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Jednostkowy rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	5	2 044 110	1 796 992
Koszty z tytułu odsetek	5	(638 348)	(676 655)
Wynik z tytułu odsetek		1 405 762	1 120 337
Przychody z tytułu opłat i prowizji	6	473 833	357 244
Koszty z tytułu opłat i prowizji	6	(66 592)	(46 745)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		407 241	310 499
Przychody z tytułu dywidend	7	6 837	3 303
Wynik na działalności handlowej	8	184 346	63 723
Wynik na działalności inwestycyjnej	9	47 390	24 465
Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń	23	-	(156)
Pozostałe przychody operacyjne	10	56 862	36 402
Pozostałe koszty operacyjne	11	(91 053)	(29 490)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	12	(304 220)	(318 503)
Ogólne koszty administracyjne	13,14	(1 540 803)	(930 209)
Amortyzacja	15	(147 086)	(100 995)
Wynik na działalności operacyjnej		25 276	179 376
Zysk brutto		25 276	179 376
Podatek dochodowy	16	(17 013)	(41 646)
Zysk netto		8 263	137 730
przypadający na akcjonariuszy Banku		8 263	137 730
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)	17		
Podstawowy		0,11	2,56
Rozwodniony		0,11	2,56

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zysk netto za okres	8 263	137 730
Inne całkowite dochody		
<i>Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków</i>	(64 025)	167 795
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(79 043)	215 554
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-	(8 400)
Podatek odroczony	15 018	(39 359)
<i>Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	5 147	(3 895)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	6 355	(4 808)
Podatek odroczony	(1 208)	913
Inne całkowite dochody (netto)	(58 878)	163 900
Całkowite dochody ogółem	(50 615)	301 630
przypadające na akcjonariuszy Banku	(50 615)	301 630

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
AKTYWA			
Kasa i środki w Banku Centralnym	18	2 826 407	1 790 160
Należności od banków	19	544 012	404 724
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	20	-	100 668
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	21	-	199 404
Pochodne instrumenty finansowe	22	368 138	420 152
Instrumenty zabezpieczające	23	2 711	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	24	49 831 458	29 657 523
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	26	7 762 677	7 084 017
Inwestycje w jednostkach zależnych	27	248 848	16 732
Wartości niematerialne	28	250 691	165 307
Rzeczowe aktywa trwałe	29	528 230	411 063
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	38	428 931	173 828
Inne aktywa	30	217 026	60 626
AKTYWA RAZEM		63 009 129	40 484 204

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (cd)

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	31	7 617 946	1 546 739
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	32	-	45 364
Instrumenty zabezpieczone	23	1 605	-
Pochodne instrumenty finansowe	22	351 539	448 908
Zobowiązania wobec klientów	33	46 620 848	32 804 752
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	34	468 933	762 142
Zobowiązania podporządkowane	35	847 568	320 951
Pozostałe zobowiązania	36	756 161	325 722
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		37 547	9 639
Rezerwy	37	143 804	68 112
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		56 845 951	36 332 329
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał akcyjny	45	84 238	56 139
Kapitał zapasowy	46	5 092 196	3 430 785
Pozostałe kapitały rezerwowe	46	780 874	271 858
Kapitał z aktualizacji wyceny	46	197 607	255 363
Zyski zatrzymane		8 263	137 730
wynik z lat ubiegłych		-	-
wynik bieżącego okresu		8 263	137 730
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		6 163 178	4 151 875
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		63 009 129	40 484 204

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane Wynik bieżącego okresu	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	56 139	3 430 785	271 858	255 363	137 730	4 151 875
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(58 878)	8 263	(50 615)
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	8 263	8 263
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(58 878)	-	(58 878)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	7 730	130 000	-	(137 730)	-
Podział zysku	-	7 730	130 000	-	(137 730)	-
Połączenie	28 099	1 653 681	379 016	1 122	-	2 061 918
Emisja akcji serii I	28 099	-	-	-	-	28 099
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	1 653 681	379 016	1 122	-	2 033 819
Stan na 31 grudnia 2015 roku	84 238	5 092 196	780 874	197 607	8 263	6 163 178

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane Wynik bieżącego okresu	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 roku	51 137	3 085 059	115 000	91 463	162 403	3 505 062
Całkowite dochody za okres	-	-	-	163 900	137 730	301 630
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	137 730	137 730
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	163 900	-	163 900
Podział wyniku za rok ubiegły	-	162 403	-	-	(162 403)	-
Podział zysku	-	162 403	-	-	(162 403)	-
Połączenie	5 002	183 323	156 858	-	-	345 183
Emisja akcji serii H	5 002	-	-	-	-	5 002
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	183 323	156 858	-	-	340 181
Stan na 31 grudnia 2014 roku	56 139	3 430 785	271 858	255 363	137 730	4 151 875

Noty przedstawione na stronach 11-126 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:			
Zysk (strata) netto		8 263	137 730
Korekty razem:		3 630 129	2 983 344
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		17 013	41 646
Amortyzacja		147 086	100 995
Przychody z tytułu dywidend		(6 837)	(3 303)
Przychody z tytułu odsetek		(2 044 110)	(1 796 992)
Koszty z tytułu odsetek		638 348	676 655
Zmiana stanu rezerw		82 175	(711)
Zmiana stanu należności od banków		(110 409)	(5 048)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu		100 662	208 558
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		198 528	801 388
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		52 014	(56 892)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(20 149 641)	(3 314 612)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		8 215 726	(1 407 664)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		(45 357)	45 357
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		-	(271 288)
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(97 369)	111 958
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		14 170 554	6 348 835
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(397 955)	95 676
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		458 347	(293)
Inne korekty	50	1 144 580	360 262
Odsetki otrzymane		1 948 075	1 773 863
Odsetki zapłacone		(691 301)	(635 717)
Zapłacony podatek dochodowy		-	(89 329)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		3 638 392	3 121 074

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd)

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:			
Wpływy		117 802 650	145 183 381
Zbycie akcji lub udziałów w jednostkach stowarzyszonych		-	35 005
Zbycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		117 774 963	145 132 659
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		20 850	12 414
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		6 837	3 303
Wypływy		(117 627 976)	(147 182 755)
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(117 217 026)	(147 100 570)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(199 950)	(82 046)
Nabycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych		(211 000)	
Inne wydatki inwestycyjne		-	(139)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		174 674	(1 999 374)
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
Wpływy		6 200 738	-
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów otrzymanych		6 200 738	-
Wypływy		(8 941 912)	(822 359)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych		(8 647 137)	(390 926)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(294 775)	(431 433)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(2 741 174)	(822 359)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		1 071 892	299 341
Środki pieniężne na początek okresu		2 180 981	1 881 640
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	48	3 252 873	2 180 981
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		12 165	21 418
o ograniczonej możliwości dysponowania		6 699	1 524

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1 Informacje o Banku

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. („Grupa”).

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. („Bank” lub „BGŻ BNP Paribas”) posiada siedzibę w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16 i jest zarejestrowany w Polsce, przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2015 dla Banku wyniosło 7 587,67 etatów, a w roku 2014 wyniosło 5 581,54 etatów.

Podstawowym przedmiotem działalności Banku są:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warranty,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- terminowe operacje finansowe,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- obejmowanie i nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej lub jednostek uczestnictwa, certyfikatów i tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- dokonywanie na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- prowadzenie działalności maklerskiej (przedsiębiorstwa maklerskiego),
- wykonywanie niestanowiących działalności maklerskiej czynności polegających na:
  - przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych oraz papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - wykonywaniu zleceń, nabycia lub zbycia niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych, na rachunek dającego zlecenie,
  - nabywaniu lub zbywaniu na własny rachunek niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego instrumentów finansowych, w tym opcji, kontraktów terminowych,

- swapów i kontraktów na różnicę oraz papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- doradztwie inwestycyjnym dotyczącym papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski lub innych instrumentów finansowych niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- wykonywanie funkcji depozytariusza w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- przechowywanie aktywów funduszy inwestycyjnych ,
- prowadzenie depozytu papierów wartościowych,
- świadczenie usług finansowo-rozliczeniowych i doradczych w zakresie instrumentów rynków finansowych,
- świadczenie usług powierniczych, faktoringowych,
- świadczenie usług w zakresie transportu wartości pieniężnych,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie dopuszczonym przepisami ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- prowadzenie leasingu finansowego,
- obrót znakami skarbowymi i wartościami numizmatycznymi,
- świadczenie usług certyfikacyjnych w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami.

W skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodził:

1. Tomasz Bogus - Prezes Zarządu
2. Daniel Astraud - Wiceprezes Zarządu
3. Francois Benaroya - Wiceprezes Zarządu
4. Blagoy Bochev - Wiceprezes Zarządu
5. Jan Bujak - Wiceprezes Zarządu
6. Wojciech Kemblowski - Wiceprezes Zarządu
7. Magdalena Legęć - Wiceprezes Zarządu
8. Jaromir Pelczarski - Wiceprezes Zarządu
9. Jean-Philippe Stephane Rodes - Wiceprezes Zarządu
10. Michel Thebault - Wiceprezes Zarządu
11. Bartosz Urbaniak - Członek Zarządu

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodził:

1. Józef Wancer – przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Jarosław Bauc – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, członek niezależny
3. Jean-Paul Sabet – członek Rady Nadzorczej (wiceprzewodniczący od dnia zarejestrowania zmian Statutu Banku wynikających z § 1 Uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 1 września 2015 r.)
4. Stefaan Decraene – członek Rady Nadzorczej
5. Jacques d'Estais – członek Rady Nadzorczej
6. Alain Van Groenendael – członek Rady Nadzorczej
7. Thomas Mennicken – członek Rady Nadzorczej
8. Piotr Mietkowski – członek Rady Nadzorczej
9. Monika Nachyła – członek Rady Nadzorczej
10. Mariusz Warych – członek Rady Nadzorczej niezależny

Od dnia bilansowego do dnia sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego nie zaszły zmiany w składzie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP PARIBAS SA z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodzi jednostka dominująca Bank BGŻ BNP Paribas S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. („Actus”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023062. Bank posiada 100% udziału w kapitale podstawowym Spółki oraz 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.
2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. („TFI”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Bielańskiej 12. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031121. Bank posiada 100% akcji Spółki.
3. Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji („FLP”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000098813. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.

Zgodnie z Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia wspólników FLP z dnia 30 czerwca 2014 roku w dniu 1 lipca 2014 roku, nastąpiło otwarcie likwidacji Fortis Lease Polska Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu, tj. 15 marca 2016 roku, likwidacja nie została zakończona.

4. BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. („Faktoring”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000225155. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
5. Sygma Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000569806. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
6. Laser Services Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000022784. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 15 marca 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BGZ BNP PARIBAS S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd dnia 15 marca 2016 roku.

Dane w powyższych sprawozdaniach finansowych prezentowane są za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 roku z danymi porównywalnymi za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 roku.

2 Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

2.1 Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych.

2.2 Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w niezmiernym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.3 Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Zmiany do istniejących standardów i interpretacja zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2015 rok

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2015 rok:

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”** - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe za 2015 rok.

Zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Bank nie zastosował następujących zmian do istniejących standardów, które zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Rolnictwo: uprawy roślinne - zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień 15 marca 2016 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz późniejsze zmiany (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 16 „Leasing”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Banku, wyżej wymienione nowe standardy, za wyjątkiem MSSF 9, oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank na dzień bilansowy. Bank jest w trakcie analizy zmian wprowadzanych przez MSSF 9 i ich wpływu na sytuację finansową i wyniki działalności.

Jednocześnie nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Banku, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

2.4 Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank BGŻ BNP Paribas S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy, do której Bank należy, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Według przyjętych zasad rachunkowości jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa oraz zobowiązania i kapitały jednostki przejmowanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej jednostki. Wartości firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Różnica powstała pomiędzy wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody opartej na wartościach księgowych, dane porównawcze nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów mniejszości, to ujmowane jest oddzielnie.

2.5 Zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Bank nie dokonywał zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

2.6 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Bank prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Banku i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku:

	31.12.2015	31.12.2014
1 EUR	4,2615	4,2623
1 USD	3,9011	3,5072
1 GBP	5,7862	5,4648
1 CHF	3,9394	3,5447

2.7 Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej oraz przychody odsetkowe od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty), nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszelkie należne bądź otrzymane opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Bank w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są według stopy procentowej na moment zaobserwowania przesłanki utraty wartości, w stosunku do nowo wyznaczonej wartości bilansowej aktywa wyliczonej jako różnica pomiędzy wartością brutto ekspozycji a odpisem z tytułu utraty wartości (wartość inwestycji netto).

2.8 Wynik z tytułu opłat i prowizji

Opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kart kredytowych, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe)

Przychody prowizyjne rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi dotyczą opłat za prowadzenie rachunków bieżących, opłat od transakcji rozliczeniowych, prowizji maklerskich, prowizji za dystrybucję jednostek uczestnictwa

Opłaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane, jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Do wyniku z tytułu opłat i prowizji Bank zalicza także wynagrodzenie uzyskane z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych podmiotów trzecich.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Banku z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Banku świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedazowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Bank w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Banku według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować. W przypadku, gdy Bank nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomu zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Bank ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego.

2.9 Przychód z tytułu dywidend

Dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Bank.

2.10 Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, a także związane z nimi dywidendy oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.11 Wynik z działalności inwestycyjnej

Przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności, z wyłączeniem odsetek, są prezentowane w pozycji wynik na działalności inwestycyjnej.

2.12 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Bank przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Bank ujmuje w powyższej pozycji głównie: przychody i koszty powstałe z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Banku.

2.13 Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

Odroczony podatek dochodowy

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczonego nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub

stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy koniec okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy koniec okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W 2015 i 2014 r. bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczonego podatku dochodowego obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

2.14 Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

2.14.1 Początkowe ujęcie oraz usunięcie aktywów i zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży oraz zawarcia transakcji z użyciem instrumentów pochodnych, ujmuje się na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty ujmowane są w momencie wypłaty środków na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej powiększonej

o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych w momencie ich początkowego ujęcia zależy od celu, w jakim dany składnik aktywów finansowych został nabyty oraz jego charakterystyki.

W przypadku, gdy zapłacona cena za składnik aktywów na nieaktywnym rynku jest różna od wartości godziwej zaobserwowanej w przypadku innych podobnych transakcji dotyczących tego samego składnika aktywów na aktywnym rynku lub wartości oszacowanej na podstawie założeń przyjętych z obserwowanego rynku, odroczone zyski i straty z początkowego ujęcia są oceniane indywidualnie i:

- rozliczane liniowo przez okres trwania transakcji lub
- odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalana na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wyjściowych lub
- realizowane przez płatności.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Bank traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu, lub, gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

2.14.2 Aktywa i zobowiązania finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (w tym pochodne instrumenty finansowe), oraz
- aktywa lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa lub zobowiązania finansowe zostają ujęte do kategorii „aktywa lub zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy” po spełnieniu następujących kryteriów: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku oraz odpowiednio w latach wtedy zakończonych żadne aktywa finansowe nie zostały zakwalifikowane w momencie początkowego ujęcia do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych „przeznaczonych do obrotu” zalicza się do kategorii „Aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub, jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd po spełnieniu odpowiednich warunków. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej „aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na działalności handlowej w okresie, w którym powstały. Odsetki oraz zakupione dyskonto lub premia rozliczane są do wyniku z tytułu odsetek w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie zakwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, jeżeli są istotne.

Wartość godziwą aktywa lub zobowiązania finansowego po jego początkowym ujęciu ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Bank ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej przedstawia się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wycenie ujemnej – jako zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczona w oparciu o techniki wyceny uwzględnia także element ryzyka kredytowego. Zmiana wartości godziwej wynikająca ze zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z instrumentami pochodnymi ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Niektóre wbudowane instrumenty pochodne, takie jak opcja wbudowana w lokaty inwestycyjne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej przedstawia się w rachunku zysków

i strat.

Oceny, czy dana umowa zawiera wbudowany instrument pochodny dokonuje się na moment przystąpienia do umowy. Ponowna ocena jest dokonywana jedynie wtedy, gdy nastąpią zmiany w umowie istotnie wpływające na wynikające z niej przepływy pieniężne lub nastąpiły zmiany zasad rachunkowości.

2.14.3 Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Do tej kategorii aktywów finansowych zaliczamy „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” jak również „Należności od banków”.

Powstają one wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać powstałych należności do obrotu natychmiastowo lub w krótkim terminie oraz nie zostały one zaklasyfikowane jako „Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu”, „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” lub „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Po początkowym ujęciu pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem utraty wartości (zamortyzowanego kosztu), wszelkie różnice pomiędzy ich wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia (pomniejszoną o koszty transakcyjne) odpowiadającej zwykle przekazanej kwocie (pomniejszonej o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.14.4 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności są to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Są to aktywa inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

W przypadku sprzedaży przez Bank części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, wszystkie aktywa z tej kategorii są przeklasyfikowane do kategorii dostępne do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

2.14.5 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

W przypadku aktywów oprocentowanych odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane

w rachunku zysków i strat w wyniku z działalności inwestycyjnej w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

2.14.6 Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Bank ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.14.7 Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

2.14.8 Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wyceniane są w jednostkowym sprawozdaniu Banku według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

2.15 Utrata wartości aktywów finansowych

2.15.1 Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („przesłanki do rozpoznania utraty wartości”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących utratę wartości:

- a) opóźnienie w spłacie rat kapitałowych, odsetkowych lub odsetek karnych należnych Bankowi przekraczające 90 dni;
- b) przyznanie klientowi przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił¹;
- c) znaczące trudności finansowe klienta²;
- d) wypowiedzenie umowy o produkt kredytowy przez Bank;
- e) złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenie upadłości klienta;
- f) złożenie przez klienta oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego;
- g) wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko klientowi;
- h) znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej;
- i) zanik aktywnego rynku na ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe;
- j) kwestionowanie ekspozycji kredytowej przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego,

¹ w tym restrukturyzacja zadłużenia niosąca ze sobą stratę ekonomiczną dla Banku

² np. wykazane na podstawie negatywnej oceny finansowej klienta (sprawozdania finansowe lub inne dokumenty) lub związane z utratą pracy, obniżeniem dochodu, wzrostem zadłużenia, niespłacaniem zadłużenia w innych instytucjach

k) nieznane miejsce pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta.

Lista wymienionych w punktach a-k przesłanek stanowi punkt wyjścia do badania obiektywnych przesłanek oceny utraty wartości każdego aktywa finansowego. Za właściwą i pełną identyfikację przesłanek utraty wartości odpowiedzialne są również służby w Banku (inspektorzy kredytowi oraz opiekunowie klienta) wykonujące okresową ocenę i klasyfikację ekspozycji kredytowej. Zasadą nadrzędną jest traktowanie każdego zdarzenia, które zmienia wartość przyszłych przepływów pieniężnych z ekspozycji kredytowej w stosunku do warunków umownych lub ostatejnej oceny jako przesłanki (obiektywnego dowodu) utraty wartości przez aktywo finansowe. Zgodnie z MSR 39.59, przy identyfikacji obiektywnych dowodów utraty wartości nie uwzględnia się zdarzeń przyszłych (tj. po dacie bilansowej, na którą sporządzana jest ocena utraty wartości) bez względu na to jakie jest prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Do grupy aktywów finansowych indywidualnie znaczących (ISFA) wchodzi:

- a) ekspozycje dla których, suma ekspozycji pozabilansowej, kapitału bilansowego i odsetek pozostałych do spłaty w ramach danego rachunku jest wyższa od 1 mln zł złotych na dzień bilansowy, na który dokonywana jest ocena utraty wartości (dla ekspozycji w walutach obcych analizowana jest równowartość w złotych wg kursu z dnia bilansowego);
- b) ekspozycje restrukturyzowane dla których, suma ekspozycji pozabilansowej, kapitału bilansowego i odsetek pozostałych do spłaty w ramach danego rachunku jest wyższa od 100 tys. zł (dla ekspozycji w walutach obcych analizowana jest równowartość w złotych wg kursu z dnia bilansowego);
- c) ekspozycje, które na poprzednią datę bilansową uznane były za indywidualnie znaczące, a na poprzednią jak i na obecną datę bilansową odnotowano dla nich przesłankę utraty wartości; oznacza to, że zmiana podejścia do ekspozycji kredytowej w oparciu o kryterium prognozy kwotowej może zostać zastosowana, wyłącznie w sytuacji, gdy w stosunku do ekspozycji kredytowej nie została rozpoznana przesłanka utraty wartości;
- d) dłużne papiery wartościowe (emitowane przez Skarb Państwa, jednostki sektora publicznego oraz pomioty gospodarcze) sklasyfikowane jako utrzymywane do terminu zapadalności;
- e) ekspozycje kredytowe w odniesieniu do banków oraz pomiotów niebankowych w sektorze finansowym;
- f) ekspozycje kredytowe w odniesieniu do podmiotów administracji rządowej.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank stwierdzi, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowaną według efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwość spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo

pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. W razie konieczności historyczne doświadczenia dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Bank w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat. Dodatkowo Bank regularnie dokonuje backtestingu parametrów ryzyka wykorzystywanych do oszacowania utraty wartości metodą kolektywną.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest w rachunku zysków i strat wysokość odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

2.15.2 Należności forborne

W przypadku, gdy udzielone udogodnienie nie zmienia w znaczący sposób istotnych warunków oraz oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych istniejącego aktywa finansowego, wtedy oczekiwane przyszłe przepływy ze zmienionego aktywa finansowego podlegającego udogodnieniu zostają ujęte w wycenie istniejącego aktywa finansowego w oparciu o oczekiwany okres realizacji oraz kwoty zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową dla istniejącego aktywa finansowego.

W przypadku, gdy udzielone udogodnienie w znaczący sposób zmienia istotne warunki lub oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, względem warunków lub oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z istniejącego aktywa finansowego, istniejące aktywo finansowe jest wyłączone z bilansu, a nowe aktywo finansowe jest ujmowane w bilansie w wartości godziwej na dzień początkowego ujęcia, a różnica pomiędzy istniejącym a nowym aktywem odnoszona jest na rachunek zysków i strat. Ujęcie takie jest niezależne od zmiany lub braku zmiany formy prawnej transakcji i opiera się na jej treści ekonomicznej.

2.15.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako aktywa dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat – zostaje usunięta z kapitału własnego i wykazana w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany przez rachunek zysków i strat.

2.16 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy aktywów do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Działalność zaniechana to część składowa Banku, która została zbyta albo sklasyfikowana jako „przeznaczona do sprzedaży” i (a) stanowi ważny rodzaj lub obszar terytorialny działalności; (b) wchodzi w skład pojedynczego skoordynowanego planu zbycia ważnego rodzaju lub obszaru terytorialnego działalności lub (c) stanowi jednostkę zależną przejętą wyłącznie w celu późniejszej odsprzedaży.

Jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży Bank przedstawia aktywa trwale przejęte za długi, o ile spełniają one wymogi MSSF 5 opisane powyżej.

2.17 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany wzrost ich wartości.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy:

- uzyskanie przez jednostkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne, oraz
- można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Bank przyjął zasadę, iż na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej.

Zysk wynikający ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest ujmowany w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym zmiana nastąpiła, natomiast strata w pozostałych kosztach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Nieruchomości i grunty przejęte za długi są ujmowane jako nieruchomości inwestycyjne chyba, że spełniają kryteria zaliczenia do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

2.18 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Bank ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Bank we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się, co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Koszty związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednio obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych. Koszty związane z tworzeniem oprogramowania uwzględnione w wartości początkowej aktywa amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- licencje 14,0 – 50,0%
- autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową.

Zyski i straty z tytułu zbycia wartości niematerialnych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.19 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany istotnych części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki 1,5 – 10,0%
- maszyny i urządzenia 10,0 – 20,0%
- zespoły komputerowe 20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy koniec okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwana jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.20 Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości

godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych (cash flow hedge), spełniające warunki rachunkowości zabezpieczeń, Bank ujmuje w sposób następujący:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym,
- nieefektywną część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.21 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy – wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

2.22 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje zobowiązania. Jeżeli Bank spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwa restrukturyzacyjna ujmowana jest na udokumentowane koszty związane z restrukturyzacją. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji. Rezerwa nie uwzględnia przyszłych kosztów operacyjnych.

2.23 Leasing finansowy

Bank jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Bank jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo na Bank całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób

umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Aktywa trwale będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.24 Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

W momencie zawarcia umowy ustala się czy umowa zawiera leasing. Dokonuje się tego w oparciu o istotę umowy i wymaga to oceny, czy:

- wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów, oraz
- umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

Leasing operacyjny polega na czasowym przekazaniu w użytkowanie dobra inwestycyjnego. Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Dotychczas zawarte umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.25 Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe po początkowym ujęciu wyceniane są według wartości wyższej z dwóch:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, gdzie wartość rezerw na zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji odnosi się do szacunku wartości przyszłych strat w wysokości oczekiwanej bieżącej wartości przyszłych strat z tytułu niespłaconych kwot należności powstałych w wyniku realizacji gwarancji,
- wartości początkowej odpowiednio pomniejszonej o przychody ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.26 Świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz rezerwy na programy retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w nocie 36 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Banku mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

2.26.1 Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

2.26.2 Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki średniego wynagrodzenia osobowego i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.26.3 Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

Bank wdrożył program zmiennych składników wynagrodzeń, który kierowany jest do: osób zajmujących stanowiska kierownicze mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego.

Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych programem.

Świadczenia przyznawane w ramach programu są realizowane w dwóch wariantach tj.:

- w części płatnej w gotówce rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” oraz
- części przyznanej w formie akcji fantomowych, uprawniających do otrzymania środków pieniężnych, których ostateczna wysokość uzależniona jest od ceny akcji Banku BGŻ BNP Paribas S.A. (tj.: mediany cen zamknięcia akcji Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w odpowiednim okresie), rozliczanej zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji”.

Część gotówkowa świadczeń wypłacana jest:

- w części nieodroczonej - bezpośrednio po roku pracy, za który następuje ocena wyników pracy pracowników,
- w części odroczonej – płatności są realizowane po okresach odroczenia.

W zakresie świadczeń realizowanych w ramach wariantu pierwszego, w okresie odroczenia prowadzona jest weryfikacja wysokości wynagrodzenia zmiennego zgodnie z przyjętymi założeniami programu.

Cześć programu płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana czasie w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem wyników.

W przypadku świadczeń przyznawanych w formie akcji fantomowych zastosowanie ma roczny termin przetrzymania akcji, który dotyczy zarówno części przyznanej po roku oceny jak i części odroczonej świadczenia na zasadach analogicznych jak w zakresie części gotówkowej (tj.: na okresy roczne, dwuletnie, trzyletnie). Podczas okresu przetrzymania pracownik któremu przyznano świadczenie nie może wykonać praw związanych z przyznanymi akcjami fantomowymi.

Wartość godziwa akcji fantomowych ustalana zgodnie z przyjętymi zasadami (tj.: w oparciu o dokonane szacunki z uwzględnieniem współczynnika redukcji) jest alokowana w okresie nabywania uprawnień. Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem wyników.

2.26.4 Zobowiązania z tytułu programów retencyjnych

W związku z połączeniem Banku BGŻ S.A. oraz BNP Paribas Polska S.A. wdrożone zostały programy retencyjne mające na celu zmniejszenia ryzyka odejść kluczowych

pracowników. Rezerwa na zobowiązania długoterminowe z tytułu programów retencyjnych naliczona jest metodą aktuarialną.

2.27 Kapitał podstawowy

2.27.1 Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

2.27.2 Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

2.28 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł.

Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych Banku lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

2.29 Pozostałe kapitały rezerwowe

W Banku może być utworzony fundusz na niezidentyfikowane ryzyko z całości lub części środków rezerwy na ryzyko ogólne. Fundusz może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie strat bilansowych Banku.

Do pozostałych kapitałów rezerwowych zalicza się kapitał, który powstaje w wyniku aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.30 Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego utworzony został zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 r. z zysku po opodatkowaniu. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie Walnego Zgromadzenia Banku. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego prezentowany jest w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe kapitały rezerwowe”.

2.31 Działalność powiernicza

Bank prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Biuro Maklerskie BGŻ BNP Paribas S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Banku.

2.32 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3 Wartości szacunkowe

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, które nie są wycenione do wartości godziwej. Bank dokonuje oceny utraty wartości aktywów finansowych na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Banku na aktywach finansowych indywidualnie znaczących i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określane są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa:

- zaklasyfikowane do aktywów indywidualnie nieznaczących, dla których zidentyfikowano obiektywną przesłankę utraty wartości oraz
- aktywów indywidualnie znaczących oraz indywidualnie nieznaczących, dla których nie zidentyfikowano obiektywnych przesłanek utraty wartości.

Do grupy pierwszej zaliczane są ekspozycje, dla których zidentyfikowano przesłankę utraty wartości o charakterze odwracalnym, np. opóźnieniu w spłacie materialnej kwoty przekraczające 90 dni lub też o charakterze nieodwracalnym (obowiązują do momentu odwołania), np. znaczące trudności finansowe zidentyfikowane w procesie monitoringu/przeglądu klienta. Dla tego rodzaju ekspozycji tworzony jest odpis na utratę wartości (rezerwę) aktywów finansowych metodą kolektywną (tzw. collective impairment). Wysokość odpisu na utratę wartości zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, obserwowanych przez Bank historycznie poziomów odzysków po dacie rozpoznania przesłanki utraty wartości oraz długości opóźnienia ekspozycji w spłacie.

Do grupy drugiej poddawanej ocenie kolektywnej należą wszystkie ekspozycje indywidualnie znaczące oraz indywidualnie nieznaczące, dla których nie zidentyfikowano obiektywnych przesłanek utraty wartości. Dla tej grupy ekspozycji tworzony jest odpis aktualizujący IBNR (incurred but not reported loss). Wysokość odpisu aktualizującego IBNR jest zależna od wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD - probability of default), współczynników odzysków z niewykonanego zobowiązania (RR - recovery rate), współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF- credit conversion factor) oraz okresu identyfikacji wystąpienia utraty wartości przez aktywo finansowe (LIP - loss identification period).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, zarówno dla ekspozycji indywidualnie nieznaczących z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości, jak również ekspozycji indywidualnie znaczących i nieznaczących bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego - portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz - dla potrzeb szacowania odpisów IBNR - klas opóźnienia ekspozycji w spłatach które nie przekraczają okresu 90 dni oraz - dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating banku- wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładny odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz - w rezultacie -

jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów na utratę wartości przez aktywa finansowe.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z wartości zasadami szacowania wartości obowiązującymi w Banku - dwa razy do roku, natomiast współczynniki odzysków z niewykonanego zobowiązania (RR) aktualizowane są raz do roku. Do wyznaczania wysokości tych parametrów wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne miesięczne migracje ekspozycji kredytowych. Wartości parametrów CCF i LIP jest weryfikowana i aktualizowana raz do roku, w ramach regularnego przeglądu tych parametrów zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe w okresie LIP. Z kolei parametry LIP ustalane są w oparciu o analizy czasu, jaki upływa od momentu zajścia zdarzenia w następstwie którego doszło do wejścia dłużnika w stan utraty wartości do momentu faktycznego nadania mu statusu utraty wartości. Długość LIP jest uzależniona od charakteru produktu, efektywności oraz częstotliwości wykonywania przez Bank procesu monitoringu ekspozycji kredytowych.

Przy podziale ekspozycji na ekspozycje z rozpoznaną obiektywną przesłanką utratą wartości i ekspozycje bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości, Bank uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do grupy ekspozycji bez rozpoznanej obiektywnej przesłanki utraty wartości dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo obsługuje należność (brak kwot wymagalnych) przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od tego, czy dana ekspozycja posiada status restrukturyzacji czy nie. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bankę na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie klient jest w stanie w sposób trwały powrócić na ścieżkę terminowej obsługi zadłużenia, przy czym w celu ograniczenia ryzyka tzw. powtórnego defaultu, tj. sytuacji wystąpienia obiektywnej przesłanki utraty wartości, Bank stosuje odpowiednio długie, ustalone okresy kwarantanny.

Wyniki wysokości oszacowań odpisów na utratę wartości aktywów finansowych z wykorzystaniem modeli statystycznych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawane są okresowej weryfikacji historycznej (tzw. backtest). Parametry wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących oraz modele statystyczne, objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania, monitoringu i walidacji, oraz weryfikacji historycznej modeli. Walidacja modeli i parametrów oraz weryfikacja historyczna odpisów aktualizujących/rezerw wyznaczonych metodą kolektywną jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz w roku. Dodatkowo proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

b) Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulacje Monte Carlo.

Korekta CVA/DVA szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

c) Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do

Poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

d) Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

e) Rezerwa na odprawy emerytalne

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarium, przyjęte w tym celu założenia są aktualizowane na koniec każdego kwartału.

f) Leasing – Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

4 Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenie Banku BGŻ S.A. z BNP Paribas Bank Polska S.A.

W dniu 9 kwietnia 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała poniższe zezwolenia i decyzje w związku z połączeniem Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. (BGŻ) z BNP Paribas Bank Polska S.A. (BNPP Polska):

1. zezwoliła na połączenie BGŻ (jako banku przejmującego) z BNPP Polska (jako banku przejmowanego) poprzez przeniesienie całego majątku BNPP Polska na BGŻ (Połączenie); oraz
2. podjęła decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru bezpośredniego nabycia przez BGŻ akcji Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BNP Paribas Polska S.A. w liczbie zapewniającej przekroczenie 50% liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W dniu 10 kwietnia 2015 r. BNP Paribas Fortis SA/NV uzyskał decyzję Europejskiego Banku Centralnego, wydaną w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, zezwalającą na planowane połączenie BGŻ z BNPP Polska.

W dniu 23 kwietnia 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na zmiany Statutu Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. dokonane w związku z Połączeniem.

W dniu 30 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał wpisu Połączenia do KRS. Równocześnie z wpisem Połączenia do KRS, zmianie uległa nazwa Banku z dotychczasowej „Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.” na „Bank BGŻ BNP Paribas S.A.”.

W związku z Połączeniem, Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał także wpisu do KRS zmiany Statutu, przyjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BGŻ w dniu 25 lutego 2015 r.

Połączenie zostało przeprowadzone zgodnie z art. 492 §1 pkt 1 KSH przez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów oraz zobowiązań i kapitałów) BNPP Polska (banku przejmowanego) na BGŻ (bank przejmujący), z równoczesnym wpisem podwyższenia kapitału zakładowego BGŻ, z kwoty 56 138 764 PLN do kwoty 84 238 318 PLN w drodze emisji 28 099 554 akcji BGŻ o wartości nominalnej 1,00 PLN, które BGŻ wyda dotychczasowym akcjonariuszom BNPP Polska (Akcje Połączeniowe). W zamian za 6 akcji BNPP Polska akcjonariusze BNPP Polska otrzymali 5 Akcji Połączeniowych.

Na skutek połączenia BGŻ wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki BNP Paribas Banku Polska SA, który został rozwiązany bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego.

Zasady rachunkowości przyjęte dla transakcji

- Bank BGŻ i BNPP Polska były jednostkami zależnymi w Grupie znajdującymi się pod wspólną kontrolą BNP PARIBAS.
- Bank BGŻ oraz BNPP Polska przygotowywały sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF przyjętymi przez UE („MSSF”).

Transakcja połączenia jednostek została przeprowadzona z zastosowaniem metody wartości księgowej. Bank BGŻ rozpoznał aktywa oraz zobowiązania i kapitały BNPP Polska według ich wartości księgowej ustalonej na dzień połączenia, tj. 30 kwietnia 2015 r., które skorygowano tylko w zakresie wynikającym z potrzeby ujednoczenia zasad rachunkowości stosowanych przez Bank BGŻ. Wartość księgowa aktywów BNPP Polska na dzień 30 kwietnia 2015 wyniosła 23 349 411 tysięcy złotych.

Przy zastosowaniu metody wartości księgowej, dla tej transakcji nie została rozpoznana wartość firmy ani nadwyżka wartości godziwej aktywów netto nad kosztem połączenia jednostek.

Różnica między wartością bilansową przeniesionych aktywów netto BNPP Polska, wynosząca 2 033 941 tysięcy złotych, a wartością nominalną akcji wyemitowanych przez Bank BGŻ, wynoszących 28 099 tysięcy złotych została ujęta w kapitałach Banku.

Wyniki działalności BNPP Polska zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BGŻ prospektywnie, począwszy od 30 kwietnia 2015 roku.

Dane porównawcze Banku za poprzednie okresy nie zostały przekształcone.

Instrumenty kapitałowe wyemitowane w związku z transakcją

W dniu połączenia Bank BGŻ wyemitował akcje zwykłe, które zostały objęte przez dotychczasowych akcjonariuszy BNPP Polska. W wyniku powyższej transakcji kapitał zakładowy Banku BGŻ został podwyższony z kwoty 56 138 764 PLN do kwoty 84 238 318 PLN zł czyli o kwotę 28 099 554 zł i dzieli się na 84 238 318 akcji imiennych oraz akcje na okaziciela o wartości nominalnej 1 złoty każda.

Kwota 2 033 941 tysięcy złotych, która stanowi różnicę między wartością bilansową przekazanych aktywów netto BNPP Polska a wartością nominalną wyemitowanych akcji została ujęta w kapitałach Banku.

Aktywa i zobowiązania ujęte na dzień połączenia

Następujące aktywa i zobowiązania zostały przeniesione z BNP Paribas Polska do Banku BGŻ w dniu 30 kwietnia 2015 r.:

	30.04.2015
AKTYWA	dane niebadane
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 745 280
Należności od banków	504 402
Pochodne instrumenty finansowe	167 463
Instrumenty zabezpieczające	6 500
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18 138 127
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 238 010
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	21 067
Wartości niematerialne	73 271
Rzeczowe aktywa trwałe	97 266
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	213 610
Inne aktywa	144 415
AKTYWA RAZEM	23 349 411
ZOBOWIĄZANIA	
Zobowiązania wobec banków	595 093
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	176 832
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	5 872
Zobowiązania wobec klientów	12 392 905
Kredyty i pożyczki otrzymane	6 706 454
Zobowiązania podporządkowane	474 016
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	14 176
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	263
Pozostałe zobowiązania	835 199
Rezerwy	86 561
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	21 287 371
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	2 062 040
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	23 349 411

Rachunek zysków i strat za dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2015 r.

Poniższa tabela przedstawia informacje o zyskach połączonego Banku BGŻ z BNP Paribas Polska. Połączone informacje finansowe zostały przygotowane przez dodanie wyników finansowych wygenerowanych przez Bank BGŻ BNP Paribas za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 r. i wyników działalności wygenerowanych przez BNP Paribas Polska za okres od 1 stycznia do 30 kwietnia 2015 r., skorygowanych jedynie o eliminacje wzajemnych transakcji przeprowadzonych w tym okresie.

Rachunek zysków i strat	Okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 dane niebadane
Przychody z tytułu odsetek	2 308 754
Koszty z tytułu odsetek	(724 390)
Wynik z tytułu odsetek	1 584 364
Przychody z tytułu opłat i prowizji	534 489
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(77 795)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	456 694
Przychody z tytułu dywidend	6 837
Wynik na działalności handlowej	217 231
Wynik na działalności inwestycyjnej	59 118
Pozostałe przychody operacyjne	72 962
Pozostałe koszty operacyjne	(100 682)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(372 340)
Ogólne koszty administracyjne	(1 797 600)
Amortyzacja	(162 300)
Wynik na działalności operacyjnej	(35 716)
Zysk brutto	(35 716)
Podatek dochodowy	(4 253)
Zysk netto	(39 969)

Połączone informacje finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dniem 31 grudnia 2015 r. zostały przygotowane jedynie w celach ilustracyjnych, gdyż zawierają wyniki działalności BNP Paribas Polska osiągnięte wtedy, gdy był on niezależnie działającym bankiem. W konsekwencji przedstawione informacje finansowe nie mogą być traktowane jako odzwierciedlenie wyników działalności lub sytuacji finansowej dawnego BNP Paribas Polska w sytuacji, gdyby działalność ta była zintegrowana z BGŻ od 1 stycznia 2015 r., gdyż zaprezentowane informacje finansowe nie odzwierciedlają strategii i struktury organizacyjnej w ramach, których działa Bank od dnia połączenia.

5 Wynik z tytułu odsetek

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek		
Należności od banków	24 543	28 790
W rachunku bieżącym udzielone klientom	326 144	285 181
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	1 462 022	1 196 952
przedsiębiorstwa	391 606	335 458
gospodarstwa domowe	1 018 738	849 232
instytucje sektora budżetowego	5 772	8 350
pozostałe podmioty	45 906	3 912
Instrumenty zabezpieczające	15 197	9 024
Zakupione papiery wartościowe z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	7 559	55 797
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	208 645	221 248
przeznaczone do obrotu	1 956	10 716
dostępne do sprzedaży	206 689	210 532
	2 044 110	1 796 992
Koszty odsetek		
Zobowiązania wobec banków	(57 187)	(59 251)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(16 938)	(32 269)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(544 324)	(529 140)
przedsiębiorstwa	(108 768)	(110 402)
gospodarstwa domowe	(340 834)	(336 583)
instytucje sektora budżetowego	(14 211)	(14 967)
pozostałe podmioty	(80 511)	(67 188)
Instrumenty zabezpieczane	(12 206)	-
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(7 693)	(55 995)
	(638 348)	(676 655)
Wynik z tytułu odsetek	1 405 762	1 120 337

W 2015 roku łączna wartość przychodów odsetkowych obliczana z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 2 026 957 tys. zł (1 777 252 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku), natomiast wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 626 142 tys. zł (676 655 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku).

Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2015 wynosi 117 511 tys. zł natomiast za rok 2014 wyniosła 108 010 tys. zł.

6 Wynik z tytułu opłat i prowizji

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
od kredytów i pożyczek	141 513	103 939
od operacji rozliczeniowych	47 059	16 921
od obsługi rachunków	112 100	105 790
od zobowiązań gwarancyjnych	21 876	7 914
od operacji brokerskich	24 992	23 383
od kart płatniczych	70 127	79 993
od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	26 159	11 600
z tytułu zarządzania aktywami	260	-
pozostałe	29 747	7 704
	473 833	357 244
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
od otrzymanych kredytów i pożyczek	(3 443)	(4 383)
od kart płatniczych	(46 294)	(33 944)
od sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(1 593)	(269)
związane z siecią placówek partnerskich	(5 054)	-
pozostałe	(10 208)	(8 149)
	(66 592)	(46 745)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	407 241	310 499

Wynik z tytułu prowizji za rok 2015 zawiera kwotę 24 992 tys. zł z tytułu działalności powierniczej, natomiast za rok 2014 zawiera kwotę 23 383 tys. zł.

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2015 w kwocie 279 772 tys. zł, natomiast za rok 2014 w kwocie 221 329 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2015 w kwocie 5 036 tys. zł, a za rok 2014 w kwocie 4 652 tys. zł.

7 Przychody z tytułu dywidend

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 394	3 303
Udziały w jednostkach zależnych	2 443	-
Przychody z tytułu dywidend, razem	6 837	3 303

8 Wynik na działalności handlowej

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Instrumenty dłużne	204	(1 705)
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	184 142	65 428
Wynik na działalności handlowej	184 346	63 723

9 Wynik na działalności inwestycyjnej

W ciągu roku Bank nie dokonał zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane do wartości godziwej.

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Aktywa dostępne do sprzedaży	47 390	24 552
Pozostałe papiery wartościowe	-	(40)
Odpis z tytułu utraty wartości na udziałach w spółce stowarzyszonej	-	(47)
Razem	47 390	24 465

10 Pozostałe przychody operacyjne

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zysk na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	1 952	3 060
Zysk tytułu sprzedaży towarów i usług	5 389	8 163
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	2 949	5 669
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	4 921	2 624
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych oraz spłaty należności wyłączonych z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej	9 742	5 502
Przychody z działalności leasingowej	13 452	-
Inne przychody operacyjne	18 457	11 384
Pozostałe przychody operacyjne, razem	56 862	36 402

11 Pozostałe koszty operacyjne

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(20 149)	(3 368)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(711)	(4 177)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(18 075)	(2 866)
Z tytułu windykacji należności	(15 917)	(10 749)
Z tytułu przekazanych darowizn	(2 243)	(3 105)
Koszty z działalności leasingowej	(12 816)	-
Pozostałe koszty operacyjne	(21 142)	(5 225)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(91 053)	(29 490)

12 Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Należności od banków	(937)	99
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(321 139)	(314 588)
Udzielone zobowiązania warunkowe	17 856	(4 014)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(304 220)	(318 503)

13 Ogólne koszty administracyjne

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Koszty pracownicze (Nota 14)	(724 007)	(522 094)
Koszty marketingu	(93 417)	(47 558)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(126 267)	(81 811)
Czynsze	(145 526)	(90 430)
Pozostałe koszty rzeczowe	(70 230)	(42 657)
Pozostałe usługi obce	(130 343)	(101 359)
Podróże służbowe	(4 870)	(1 857)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(3 639)	(886)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(11 119)	-
Opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(97 987)	(37 731)
Obowiązkowa wpłata podmiotów objętych systemem gwarantowania	(90 214)	-
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(5 016)	(3 826)
Opłata na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(38 168)	-
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 540 803)	(930 209)

14 Koszty świadczeń pracowniczych

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Koszty wynagrodzeń	(561 903)	(434 179)
Narzuty na wynagrodzenia	(77 094)	(61 819)
Świadczenia na rzecz pracowników	(7 517)	(4 515)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(48 488)	1 886
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(3 673)	(4 852)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(5 781)	(6 291)
Pozostałe	(19 551)	(12 324)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(724 007)	(522 094)

15 Amortyzacja

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	(67 593)	(51 230)
Wartości niematerialne	(79 493)	(49 765)
Amortyzacja, razem	(147 086)	(100 995)

16 Podatek dochodowy

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Podatek bieżący	(44 958)	(102 892)
Podatek odroczone	27 945	61 246
Podatek dochodowy	(17 013)	(41 646)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	25 276	179 376
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(4 802)	(34 081)
Wierzytelności spisane w straty	(1 250)	(3 336)
Koszty rzeczowe/przychody niepodatkowe	(847)	569
PFRON	(1 026)	(765)
Opłata ostrożnościowa na rzecz BFG	(3 894)	(1 928)
Odpis na skupione wierzytelności	(115)	(298)
Odpis aktualizujący należności	(293)	100
Pozostałe różnice	(4 786)	(1 907)
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Banku z tytułu podatku dochodowego	(17 013)	(41 646)

17 Zysk na jedną akcję

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Podstawowy:		
Zysk przypadający na akcjonariuszy Banku	8 263	137 730
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	75 077 094	53 836 474
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	0,11	2,56
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w PLN na akcję)	0,11	2,56

Zysk rozwodniony jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ brak jest elementów powodujących rozwodnienie.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Bank i wykazywanych jako „akcje własne”.

18 Kasa i środki w Banku Centralnym

	31.12.2015	31.12.2014
Gotówka i pozostałe środki	1 128 326	696 292
Rachunek w NBP	1 698 081	1 093 868
Kasa i środki w Banku Centralnym, razem	2 826 407	1 790 160

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli. Na dzień 31 grudnia 2015 roku oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 1,35% (31.12.2014 r.: 2,025%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu grudniu 2015 roku wynosiła 1 553 934 tys. zł (w grudniu 2014 roku 1 086 490 tys. zł).

Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

19 Należności od banków

	31.12.2015	31.12.2014
Rachunki bieżące	155 338	334 295
Lokaty międzybankowe	268 316	60 043
Kredyty i pożyczki	119 967	10 873
Inne należności	1 447	-
Należności brutto od banków	545 068	405 211
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	(1 056)	(487)
Należności netto od banków, razem	544 012	404 724

Zmiana stanu odpisów na należności od banków przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na należności od banków na początek okresu	487	584
Utworzenie odpisów	1 438	117
Rozwiązanie odpisów	(500)	(216)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	79	-
Wykorzystanie w ciężar odpisów	(352)	-
Pozostałe zmiany	(96)	2
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na należności od banków na koniec okresu	1 056	487

W dniu 13 lipca 2015 r została podpisana Umowa dot. udzielenia przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. („Pożyczkodawca”) pożyczki podporządkowanej na rzecz Sygma Banque Societe Anonyme (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce („Pożyczkobiorca”). Zgodnie z umową kwota pożyczki, tj. 50 mln zł, została wypłacona w dniu 27 lipca 2015 r., tj. dzień po uzyskaniu od KNF zgody na utworzenie Sygma Banku Polska S.A. w drodze wniesienia tytułem wkładu niepieniężnego wszystkich składników majątkowych Pożyczkobiorcy. Po uzyskaniu zgody KNF w dniu 10 sierpnia, kwota pożyczki została zaliczona do funduszy uzupełniających Sygma Banku Polska S.A. Pożyczkobiorca przeznaczy całość środków na finansowanie bieżącej działalności Sygma Banku Polska S.A. Spłata pożyczki nastąpi jednorazowo, w terminie 10 lat od jej wypłaty, tj. w dniu 28 lipca 2025 r. Oprocentowanie pożyczki jest ustalone na poziomie WIBOR 3M plus marża 2,17pp.

Należności od banków w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2015	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo	RAZEM
Rachunki bieżące	-	155 338	155 338
Lokaty międzybankowe	-	268 316	268 316
Kredyty i pożyczki	-	119 967	119 967
Inne należności	-	1 447	1 447
Należności od banków brutto, razem	-	545 068	545 068
31.12.2014			
Rachunki bieżące	-	334 295	334 295
Lokaty międzybankowe	-	60 043	60 043
Kredyty i pożyczki	398	10 475	10 873
Należności od banków brutto, razem	398	404 813	405 211

Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

	31.12.2015	31.12.2014
Oceniane indywidualnie	-	(353)
Oceniane grupowo	(1 056)	(134)
Odpisy, razem	(1 056)	(487)

Należności brutto od banków według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	413 622	394 607
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 593	8
Od 3 miesięcy do 1 roku	20 940	451
Od 1 roku do 5 lat	32 723	8 827
Powyżej 5 lat	71 006	1 318
Kredyty, których termin zapadalności upłynął	184	-
Należności od banków według terminów zapadalności, razem	545 068	405 211

20 Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2015	31.12.2014
Należności od klientów	-	100 668
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, razem	-	100 668

21 Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Papiery wartościowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego:				
obligacje skarbowe	-	-	199 404	-
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, razem	-	-	199 404	-
<i>w tym: wyceniane metodą kwotowań rynkowych</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>199 404</i>	<i>-</i>

Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na 1 stycznia	199 404	1 018 701
Zakup papierów	2 651 072	25 311 360
Wykup papierów	(11 299)	(263 271)
Sprzedaż papierów	(2 841 316)	(25 858 382)
Zmiana na wycenie do wartości godziwej	48	(927)
Zmiana z tytułu: dyskonta, premii, odsetek należnych, różnic kursowych	2 091	(8 077)
Stan na 31 grudnia według wartości bilansowej	-	199 404

Aktywa finansowe brutto przeznaczone do obrotu według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	-	6 225
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
Od 3 miesięcy do 1 roku	-	44 771
Od 1 roku do 5 lat	-	145 148
Powyżej 5 lat	-	3 260
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, razem	-	199 404

22 Pochodne instrumenty finansowe

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

31.12.2015	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne handlowe (PDO)			
Walutowe instrumenty pochodne:			
walutowe transakcje terminowe (NDF)	953 099	6 310	2 297
walutowe transakcje terminowe (FX Forward)	4 846 974	20 828	23 867
walutowe kontrakty swap	4 850 365	25 838	17 174
walutowe transakcje (CIRS)	879 953	5 090	(3)
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 832 716	10 459	8 515
Razem walutowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	14 363 107	68 525	51 850
Instrumenty pochodne stóp procentowych:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	43 438 255	279 770	281 084
międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych	1 037	262	-
kontrakty FRA	25 300 000	3 469	5 003
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	1 230 627	5 783	5 180
inne kontrakty dla stóp procentowych	24 003	-	169
Razem procentowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	69 993 922	289 284	291 436
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	384 577	4 751	2 904
Razem pochodne na inst. kapitałowe z transakcji pozagiełdowych:	384 577	4 751	2 904
Kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	188 789	5 566	5 188
Razem towarowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	188 789	5 566	5 188
Pozostałe opcje	(6 500)	-	-
Transakcje FX Spot	842 933	12	161
Razem bieżące operacje walutowe	842 933	12	161
RAZEM:	85 766 828	368 138	351 539
<i>w tym: – wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>85 766 828</i>	<i>368 138</i>	<i>351 539</i>

31.12.2014	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne handlowe			
Walutowe instrumenty pochodne:			
walutowe transakcje terminowe (NDF)	841 374	9 177	430
walutowe transakcje terminowe (FX Forward)	537 120	2 454	3 826
walutowe kontrakty swap	11 427 943	94 871	145 844
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	389 790	2 884	1 492
Razem walutowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	13 196 227	109 386	151 592
Instrumenty pochodne stóp procentowych:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	19 876 888	288 944	276 630
międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych	152 243	1 848	440
kontrakty FRA	7 950 000	9 733	12 028
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	167 657	1 091	1 193
inne kontrakty dla stóp procentowych	243 535	66	38
Razem procentowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	28 390 323	301 682	290 329
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	433 628	7 898	6 215
Razem pochodne na inst. kapitałowe z transakcji pozagiełdowych:	433 628	7 898	6 215
Kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	25 528	688	581
Razem towarowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	25 528	688	581
Transakcje FX Spot	190 396	498	191
Razem bieżące operacje walutowe	190 396	498	191
RAZEM:	42 236 102	420 152	448 908
<i>w tym: wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>42 236 102</i>	<i>420 152</i>	<i>448 908</i>

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiciu na terminy zapadalności

31.12.2015	Wartość godziwa aktywa					Wartość godziwa zobowiązania						
	Razem	> 1 miesiąc	> 3 miesiące	> 1 rok	> 5 lat	Razem	> 1 miesiąc	> 3 miesiące	> 1 rok	> 5 lat		
		<= 1 miesiąc	<= 3 miesiące	<= 12 miesięcy	<= 5 lat		<= 1 miesiąc	<= 3 miesiące	<= 12 miesięcy	<= 5 lat		
Instrumenty pochodne handlowe (PDO)												
Walutowe inst. pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (NDF)	6 310	1 028	1 705	3 445	132	-	2 297	454	507	1 336	-	-
walutowe transakcje terminowe (FX Forward)	20 828	2 924	5 131	10 573	2 200	-	23 867	4 115	6 413	11 041	2 298	-
walutowe kontrakty swap	25 838	7 476	8 137	10 225	-	-	17 174	3 707	8 760	4 707	-	-
walutowe transakcje (CIRS)	5 090	-	-	21	5 069	-	(3)	-	-	29	(32)	-
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	10 459	(40)	4 089	4 354	2 056	-	8 515	381	4 242	3 865	27	-
Razem walutowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	68 525	11 388	19 062	28 618	9 457	-	51 850	8 657	19 922	20 978	2 293	-
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	279 770	370	25 006	46 697	89 716	117 981	281 084	8 577	5 776	54 381	96 341	116 009
międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych	262	-	-	-	262	-	-	-	-	-	-	-
kontrakty FRA	3 469	-	-	3 298	171	-	5 003	-	-	4 875	128	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	5 783	10	-	1 341	4 288	144	5 180	(1)	-	1 211	3 826	144
inne kontrakty dla stóp procentowych	-	-	-	-	-	-	169	169	-	-	-	-
Razem procentowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	289 284	380	25 006	51 336	94 437	118 125	291 436	8 745	5 776	60 467	100 295	116 153
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	4 751	4	519	1 311	2 917	-	2 904	-	740	2 012	152	-
Razem pochodne na inst. kapitałowe z transakcji pozagiełdowych	4 751	4	519	1 311	2 917	-	2 904	-	740	2 012	152	-
Kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	5 566	745	2 113	2 708	-	-	5 188	862	1 970	2 356	-	-
Razem towarowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych	5 566	745	2 113	2 708	-	-	5 188	862	1 970	2 356	-	-
Transakcje FX Spot	12	12	-	-	-	-	161	161	-	-	-	-
Razem bieżące operacje walutowe	12	12	-	-	-	-	161	161	-	-	-	-
RAZEM:	368 138	12 529	46 700	83 973	106 811	118 125	351 539	18 425	28 408	85 813	102 740	116 153

31.12.2014	Wartość godziwa aktywa					Wartość godziwa zobowiązania						
	Razem	> 1 miesiąc	> 3 miesiące	> 1 rok	> 5 lat	Razem	> 1 miesiąc	> 3 miesiące	> 1 rok	> 5 lat		
		<= 1 miesiąc	<= 3 miesiące	<= 12 miesięcy	<= 5 lat		<= 1 miesiąc	<= 3 miesiące	<= 12 miesięcy	<= 5 lat		
Instrumenty pochodne handlowe (PDO)												
Walutowe inst. pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (NDF)	9 177	1 325	3 057	4 791	4	-	430	270	54	106	-	-
walutowe transakcje terminowe (FX Forward)	2 454	664	481	225	1 084	-	3 826	532	769	1 311	1 214	-
walutowe kontrakty swap	94 871	70 691	19 931	4 249	-	-	145 844	140 160	2 893	2 791	-	-
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 884	210	-	1 629	1 045	-	1 492	212	-	1 264	16	-
Razem walutowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	109 386	72 890	23 469	10 894	2 133	-	151 592	141 174	3 716	5 472	1 230	-
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	288 944	1 822	29 952	42 382	139 452	75 336	276 630	5 205	24 964	14 577	153 934	77 950
międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych	1 848	-	-	1 568	280	-	440	-	-	-	440	-
kontrakty FRA	9 733	571	2 082	7 080	-	-	12 028	2 023	1 671	6 270	2 064	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	1 091	-	9	1 082	-	-	1 193	-	83	1 110	-	-
inne kontrakty dla stóp procentowych	66	66	-	-	-	-	38	38	-	-	-	-
Razem procentowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych:	301 682	2 459	32 043	52 112	139 732	75 336	290 329	7 266	26 718	21 957	156 438	77 950
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	7 898	-	-	5 708	2 190	-	6 215	-	-	5 125	1 090	-
Razem pochodne na inst. kapitałowe z transakcji pozagiełdowych	7 898	-	-	5 708	2 190	-	6 215	-	-	5 125	1 090	-
Kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	688	336	301	51	-	-	581	237	294	50	-	-
Razem towarowe inst. pochodne z transakcji pozagiełdowych	688	336	301	51	-	-	581	237	294	50	-	-
Transakcje FX Spot	498	498	-	-	-	-	191	191	-	-	-	-
Razem bieżące operacje walutowe	498	498	-	-	-	-	191	191	-	-	-	-
RAZEM:	420 152	76 183	55 813	68 765	144 055	75 336	448 908	148 868	30 728	32 604	158 758	77 950

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fxforward, Fxswap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową

- dla Fxspot, FRA, papierów na pozabilansie wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową

23 Rachunkowość zabezpieczeń

W okresie od 2012 do kwietnia 2014 roku Bank stosował rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w celu zabezpieczenia zmienności przepływów odsetkowych od udzielonych kredytów preferencyjnych.

Opis relacji zabezpieczającej	Zabezpieczenie części ryzyka stopy procentowej z tytułu odsetek od kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR ponad stawkę stopy redyskontowej NBP, wynikającego z mnożnikowego mechanizmu ustalania oprocentowania.			
Pozycje zabezpieczane	Wysoce prawdopodobne przyszłe przepływy pieniężne z tytułu części z portfela kredytów preferencyjnych			
Instrumenty zabezpieczające	PLN IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
	31.12.2015	-	-	-
	31.12.2014	-	-	-
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny (Pozostałe kapitały rezerwowe), natomiast część nieefektywna prezentowana jest w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.			

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

	31.12.2015	31.12.2014
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-	9 024
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń	-	(156)

Bank na dzień 31 grudnia 2015 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowanych zmianami określonej stawki referencyjnej.			
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie EUR.			
Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie EUR, w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawce EURIBOR 3M.			
	EUR IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
	31.12.2015	4 714 504	2 711	-
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.			

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge)

	31.12.2015	31.12.2014
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	15 197	-
Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń	-	-
<i>w tym: zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających</i>	<i>(4 582)</i>	-
<i>zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych</i>	<i>4 582</i>	-

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2015 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2015								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową	2 711	-	17 046	-	1 500 000	3 184 673	12 785	4 714 504	
Swapy (IRS)	2 711	-	17 046	-	1 500 000	3 184 673	12 785	4 714 504	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	2 711	-	17 046	-	1 500 000	3 184 673	12 785	4 714 504	

24 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2015	31.12.2014
W rachunku bieżącym:	7 944 884	5 268 652
przedsiębiorstwa	3 906 021	2 118 862
gospodarstwa domowe:	3 967 365	3 144 797
klienci indywidualni	207 899	106 328
przedsiębiorcy indywidualni	497 868	375 241
rolnicy	3 261 598	2 663 228
instytucje sektora budżetowego	526	617
pozostałe podmioty	70 972	4 376
Kredyty i pożyczki:	44 623 766	25 830 393
przedsiębiorstwa:	13 274 824	8 007 542
inwestycyjne	6 154 067	4 622 665
obrotowe	3 778 853	2 222 940
pozostałe	3 341 904	1 161 937
gospodarstwa domowe:	28 542 903	17 533 570
klienci indywidualni, w tym:	19 322 358	10 087 819
nieruchomości	14 722 641	8 340 820
przedsiębiorcy indywidualni	2 349 830	1 414 479
rolnicy	6 870 715	6 031 272
instytucje sektora budżetowego	180 339	215 802
pozostałe podmioty	387 008	73 479
Należności leasingowe	2 238 692	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	52 568 650	31 099 045
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 737 192)	(1 441 522)
Kredyty i pożyczki netto, razem	49 831 458	29 657 523

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	31.12.2015	31.12.2014
W rachunku bieżącym:	(427 738)	(256 124)
przedsiębiorstwa	(286 390)	(163 515)
gospodarstwa domowe:	(140 770)	(92 483)
klienci indywidualni	(24 384)	(7 271)
przedsiębiorcy indywidualni	(74 438)	(54 925)
rolnicy	(41 948)	(30 287)
instytucje sektora budżetowego	-	-
pozostałe podmioty	(578)	(126)
Kredyty i pożyczki:	(2 309 454)	(1 185 398)
przedsiębiorstwa:	(1 022 778)	(596 434)
inwestycyjne	(231 727)	(140 369)
obrotowe	(443 234)	(328 322)
pozostałe	(347 817)	(127 743)
gospodarstwa domowe:	(1 191 467)	(587 507)
klienci indywidualni, w tym:	(768 212)	(312 821)
nieruchomości	(347 082)	(157 257)
przedsiębiorcy indywidualni	(240 600)	(129 195)
rolnicy	(182 655)	(145 491)
instytucje sektora budżetowego	(219)	(215)
pozostałe podmioty	(4 027)	(1 242)
Należności leasingowe	(90 963)	-
Odpisy na należności, razem	(2 737 192)	(1 441 522)

Kredyty i pożyczki brutto w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2015	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo	RAZEM
W rachunku bieżącym:	308 711	7 636 173	7 944 884
przedsiębiorstwa	262 108	3 643 913	3 906 021
gospodarstwa domowe:	46 603	3 920 762	3 967 365
klienci indywidualni	12 857	195 042	207 899
przedsiębiorcy indywidualni	12 543	485 325	497 868
rolnicy	21 203	3 240 395	3 261 598
instytucje sektora budżetowego	-	526	526
pozostałe podmioty	-	70 972	70 972
Kredyty i pożyczki:	1 799 068	42 824 698	44 623 766
przedsiębiorstwa	1 324 603	11 950 221	13 274 824
gospodarstwa domowe:	344 592	28 198 311	28 542 903
klienci indywidualni	56 268	19 266 090	19 322 358
przedsiębiorcy indywidualni	116 431	2 233 399	2 349 830
rolnicy	171 893	6 698 822	6 870 715
instytucje sektora budżetowego	51	180 288	180 339
pozostałe podmioty	1 960	385 048	387 008
Należności leasingowe	127 862	2 110 830	2 238 692
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 107 779	50 460 871	52 568 650
31.12.2014			
W rachunku bieżącym:	162 964	5 105 688	5 268 652
przedsiębiorstwa	150 618	1 968 244	2 118 862
gospodarstwa domowe:	12 346	3 132 451	3 144 797
klienci indywidualni	-	106 328	106 328
przedsiębiorcy indywidualni	7 718	367 523	375 241
rolnicy	4 628	2 658 600	2 663 228
instytucje sektora budżetowego	-	617	617
pozostałe podmioty	-	4 376	4 376
Kredyty i pożyczki:	1 204 120	24 626 273	25 830 393
przedsiębiorstwa	892 395	7 115 147	8 007 542
gospodarstwa domowe:	310 990	17 222 580	17 533 570
klienci indywidualni	99 122	9 988 697	10 087 819
przedsiębiorcy indywidualni	85 158	1 329 321	1 414 479
rolnicy	126 710	5 904 562	6 031 272
instytucje sektora budżetowego	68	215 734	215 802
pozostałe podmioty	667	72 812	73 479
Należności leasingowe	-	-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	1 367 084	29 731 961	31 099 045

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek w podziale na oceniane indywidualnie i grupowo

31.12.2015	Oceniane indywidualnie z utratą wartości	Oceniane grupowo*	RAZEM
W rachunku bieżącym:	(216 358)	(211 380)	(427 738)
przedsiębiorstwa	(191 352)	(95 038)	(286 390)
gospodarstwa domowe:	(25 006)	(115 764)	(140 770)
klienci indywidualni	(10 273)	(14 111)	(24 384)
przedsiębiorcy indywidualni	(7 738)	(66 700)	(74 438)
rolnicy	(6 995)	(34 953)	(41 948)
instytucje sektora budżetowego	-	-	-
pozostałe podmioty	-	(578)	(578)
Kredyty i pożyczki:	(1 047 441)	(1 262 013)	(2 309 454)
przedsiębiorstwa	(804 384)	(218 394)	(1 022 778)
gospodarstwa domowe:	(158 307)	(1 033 160)	(1 191 467)
klienci indywidualni	(27 646)	(740 566)	(768 212)
przedsiębiorcy indywidualni	(64 458)	(176 142)	(240 600)
rolnicy	(66 203)	(116 452)	(182 655)
instytucje sektora budżetowego	(44)	(175)	(219)
pozostałe podmioty	(1 961)	(2 066)	(4 027)
Należności leasingowe	(82 745)	(8 218)	(90 963)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności, razem	(1 263 799)	(1 473 393)	(2 737 192)
31.12.2014			
W rachunku bieżącym:	(84 412)	(171 712)	(256 124)
przedsiębiorstwa	(80 601)	(82 914)	(163 515)
gospodarstwa domowe:	(3 811)	(88 672)	(92 483)
klienci indywidualni	-	(7 271)	(7 271)
przedsiębiorcy indywidualni	(3 639)	(51 286)	(54 925)
rolnicy	(172)	(30 115)	(30 287)
instytucje sektora budżetowego	-	-	-
pozostałe podmioty	-	(126)	(126)
Kredyty i pożyczki:	(578 693)	(606 705)	(1 185 398)
przedsiębiorstwa	(455 061)	(141 373)	(596 434)
gospodarstwa domowe:	(123 061)	(464 446)	(587 507)
klienci indywidualni	(33 267)	(279 554)	(312 821)
przedsiębiorcy indywidualni	(39 280)	(89 915)	(129 195)
rolnicy	(50 514)	(94 977)	(145 491)
instytucje sektora budżetowego	(66)	(149)	(215)
pozostałe podmioty	(505)	(737)	(1 242)
Należności leasingowe	-	-	-
Odpisy na należności, razem	(663 105)	(778 417)	(1 441 522)

*Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek bez utraty wartości oraz z utratą wartości ocenianych grupowo.

Zmiana stanu odpisów na należności udzielone klientom przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 441 522	1 219 565
Utworzenie odpisów*	2 013 317	1 465 083
Rozwiązanie odpisów*	(1 682 864)	(1 150 495)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	(130 099)	(148 095)
Odpisy przejęte w wyniku połączenia jednostek	1 084 241	46 228
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	11 075	9 236
Stan odpisów z tytułu utraty wartości na koniec okresu	2 737 192	1 441 522

*Utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek zostało zaprezentowane obrotami ze względu na funkcjonalne ograniczenia systemowe.

Powyższa prezentacja nie ma wpływu na wynik finansowy Banku.

Kredyty i pożyczki brutto według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	3 319 219	784 665
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 086 252	538 196
Od 3 miesięcy do 1 roku	4 588 005	2 812 180
Od 1 roku do 5 lat	14 063 193	7 196 506
Powyżej 5 lat	23 277 227	18 669 334
Kredyty, których termin zapadalności upłynął	6 234 754	1 098 164
Kredyty i pożyczki według terminów zapadalności, razem	52 568 650	31 099 045

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek według kryterium wystąpienia przesłanek utraty wartości

	31.12.2015	31.12.2014
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości		
wartość bilansowa brutto	3 923 333	2 489 700
odpis	(2 439 198)	(1 289 998)
Razem netto	1 484 135	1 199 702
Ekspozycje bez przesłanek utraty wartości		
wartość bilansowa brutto	48 645 317	28 609 345
odpis IBNR	(297 994)	(151 524)
Razem netto	48 347 323	28 457 821

Wartość kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty wg walut	31.12.2015	31.12.2014
CHF	6 924 155	2 882 295
EUR	82 704	16 751
PLN	7 710 797	5 438 868
USD	4 985	2 906
Razem	14 722 641	8 340 820

Wartość portfela kredytowego w CHF

	31.12.2015		31.12.2014	
	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF
Portfel kredytowy (brutto), w tym:				
W rachunku bieżącym:	7 944 884	-	5 268 652	-
przedsiębiorstwa	3 906 021	-	2 118 862	-
gospodarstwa domowe:	3 967 365	-	3 144 797	-
klienci indywidualni	207 899	-	106 328	-
przedsiębiorcy indywidualni	497 868	-	375 241	-
rolnicy	3 261 598	-	2 663 228	-
instytucje sektora budżetowego	526	-	617	-
pozostałe podmioty	70 972	-	4 376	-
Kredyty i pożyczki:	44 623 766	7 310 324	25 830 393	3 084 764
przedsiębiorstwa:	13 274 824	116 457	8 007 542	100 606
inwestycyjne	6 154 067	27 867	4 622 665	36 206
obrotowe	3 778 853	11 761	2 222 940	10 490
pozostałe	3 341 904	76 829	1 161 937	53 910
gospodarstwa domowe:	28 542 903	7 104 798	17 533 570	2 981 299
klienci indywidualni, w tym:	19 322 358	7 030 204	10 087 819	2 902 576
nieruchomości	14 722 641	6 924 155	8 340 820	2 882 295
przedsiębiorcy indywidualni	2 349 830	63 593	1 414 479	67 503
rolnicy	6 870 715	11 001	6 031 272	11 220
instytucje sektora budżetowego	180 339	-	215 802	-
pozostałe podmioty	387 008	2 811	73 479	2 859
Należności leasingowe	2 238 692	86 258	-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	52 568 650	7 310 324	31 099 045	3 084 764

Wartość odpisów na kredyty w CHF

	31.12.2015		31.12.2014	
	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF	Portfel ogółem	w tym zaangażowania w CHF
Portfel kredytowy (brutto), w tym:				
W rachunku bieżącym:	(427 738)	-	(256 124)	-
przedsiębiorstwa	(286 390)	-	(163 515)	-
gospodarstwa domowe:	(140 770)	-	(92 483)	-
klienci indywidualni	(24 384)	-	(7 271)	-
przedsiębiorcy indywidualni	(74 438)	-	(54 925)	-
rolnicy	(41 948)	-	(30 287)	-
instytucje sektora budżetowego	-	-	-	-
pozostałe podmioty	(578)	-	(126)	-
Kredyty i pożyczki:	(2 309 454)	(258 775)	(1 185 398)	(93 169)
przedsiębiorstwa:	(1 022 778)	(16 734)	(596 434)	(10 188)
inwestycyjne	(231 727)	(98)	(140 369)	(212)
obrotowe	(443 234)	(668)	(328 322)	(604)
pozostałe	(347 817)	(15 968)	(127 743)	(9 372)
gospodarstwa domowe:	(1 191 467)	(239 929)	(587 507)	(82 974)
klienci indywidualni, w tym:	(768 212)	(230 132)	(312 821)	(74 855)
nieruchomości	(347 082)	(217 322)	(157 257)	(71 784)
przedsiębiorcy indywidualni	(240 600)	(8 438)	(129 195)	(7 012)
rolnicy	(182 655)	(1 359)	(145 491)	(1 107)
instytucje sektora budżetowego	(219)	-	(215)	-
pozostałe podmioty	(4 027)	(6)	(1 242)	(7)
Należności leasingowe	(90 963)	(2 106)	-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	(2 737 192)	(258 775)	(1 441 522)	(93 169)

W 2015 roku Bank zawarł umowę dotyczącą sprzedaży portfela kredytów. Kwota wierzytelności sprzedanych w ramach umowy, objętej w istotnej części odpisami z tytułu utraty wartości, bądź w całości spisanych z bilansu Banku, wynosiła 125 964 tys. zł (kwoty główne, odsetki i inne należności poboczne). Cena umowna sprzedaży portfela została ustalona na 11 923 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfela wyniósł 35 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

25 Należności z tytułu leasingu finansowego

W 2014 roku Bank nie prowadził działalności leasingowej. W wyniku połączenia BGŻ z BNPP Polska w 2015 roku działalność leasingowa w Banku przedstawia się następująco:

Należności z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2015
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	2 446 870
Niezrealizowane przychody finansowe	(208 178)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 238 692
Odpisy z tytułu utraty wartości	(90 963)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	2 147 729

Należności brutto z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności

	31.12.2015
Do 1 roku	648 468
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 297 577
Powyżej 5 lat	500 825
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego, razem	2 446 870

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych

	31.12.2015
Do 1 roku	581 186
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 182 456
Powyżej 5 lat	475 050
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, razem	2 238 692

26 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	7 713 183	7 078 943
emitowane przez banki centralne - bony pieniężne NBP	-	3 199 654
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	7 701 056	3 860 027
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	12 127	19 262
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (akcje i udziały)*	48 592	4 160
Jednostki uczestnictwa	902	914
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	7 762 677	7 084 017
<i>W tym:</i>		
wyceniane metodą kwotowań rynkowych	7 606 835	3 863 688
wyceniane na podstawie modeli	155 842	3 220 329

* W 2015 roku została dokonana wycena udziałów Banku w Visa Europe. Szczegóły transakcji opisane zostały w nocie 55.

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na 1 stycznia	7 084 017	4 826 073
Zakup papierów	117 217 026	147 100 570
Wykup papierów	(115 393 606)	(144 796 896)
Sprzedaż papierów	(2 381 357)	(335 763)
Zmiana w wycenie do wartości godziwej	(80 802)	215 554
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	79 389	74 479
Aktywa finansowe przejęte w wyniku połączenia jednostek	1 238 010	-
Stan na 31 grudnia według wartości bilansowej	7 762 677	7 084 017

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2015 r. Bank BGŻ BNP Paribas S.A. posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 265 425 tys. zł (o wartości nominalnej 275 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP (w 2014 r. w kwocie 198 301 tys. zł o wartości nominalnej 175 000 tys. zł).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży brutto według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
Bez terminu zapadalności	49 494	5 074
Do 1 miesiąca	-	3 655 230
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
Od 3 miesięcy do 1 roku	208 790	148 777
Od 1 roku do 5 lat	5 473 229	1 576 180
Powyżej 5 lat	2 031 164	1 698 756
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	7 762 677	7 084 017

27 Inwestycje w jednostkach zależnych

	31.12.2015	31.12.2014
W podmiotach sektora finansowego	221 067	-
W podmiotach sektora niefinansowego	27 781	16 732
Inwestycje, razem	248 848	16 732

Udziały w jednostkach zależnych według stanu na 31.12.2015 i 31.12.2014

31.12.2015			
Nazwa podmiotu	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Bankowy Fundusz Nieruchomościowy ACTUS Sp. z o.o.	18 291	16 781	100%
Syigma Bank Polska S.A.	200 000	200 000	100%
Laser Services Polska S.A.	11 000	11 000	100%
Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A.	18 196	13 398	100%
BGŻ BNP Paribas Factoring Sp. z o.o.	7 653	7 653	100%
Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji	94 800	16	100%
Razem	349 940	248 848	-
31.12.2014			
Bankowy Fundusz Nieruchomościowy ACTUS Sp. z o.o.	18 242	16 732	100%
Razem	18 242	16 732	-

W dniu 1 grudnia 2015 roku Bank BGŻ BNP Paribas S.A. zawarł umowę nabycia akcji Sygma Bank Polska S.A. od BNP Paribas Personal Finance Societe Anonyme („BNP Paribas PF”) z siedzibą w Paryżu.

Na podstawie powyższej umowy, Bank nabył od BNP Paribas PF 1 000 zwykłych akcji imiennych Sygma Bank Polska stanowiących 100% akcji w kapitale zakładowym Sygma Bank Polska oraz reprezentujących 100% głosów na walnym zgromadzeniu Sygma Bank Polska, za cenę w wysokości 200 mln PLN.

Jednocześnie, w dniu 1 grudnia 2015 roku pomiędzy Bankiem a BNP Paribas PF została zawarta umowa nabycia akcji, na podstawie której Bank nabył od BNP Paribas PF 273 438 zwykłych akcji imiennych Laser Services Polska S.A. („LSP”) stanowiących 100% akcji w kapitale zakładowym LSP oraz reprezentujących 100% głosów na walnym zgromadzeniu LSP, za cenę w wysokości 11 mln złotych.

28 Wartości niematerialne

	31.12.2015	31.12.2014
Licencje	213 223	136 872
Inne wartości niematerialne	5 466	599
Nakłady na wartości niematerialne	32 002	27 836
Wartości niematerialne, razem	250 691	165 307

12 miesięcy do 31.12.2015	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	465 485	4 515	27 836	497 836
<i>Zwiększenia:</i>				
przeniesienie z nakładów	48 154	284	-	48 438
przeniesienie ze środków trwałych	520	-	-	520
zakupy	53 698	441	52 744	106 883
nabycie w wyniku połączenia jednostek	146 896	8 666	15 930	171 492
<i>Zmniejszenia:</i>				
przeniesienie z nakładów	-	-	(48 438)	(48 438)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(26 374)	(39)	-	(26 413)
inne	-	-	(15 513)	(15 513)
Saldo na dzień 31 grudnia	688 379	13 867	32 559	734 805
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	328 613	3 916	-	332 529
<i>Zmiany stanu:</i>				
amortyzacja za rok obrotowy	77 937	1 346	-	79 283
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(26 356)	(27)	-	(26 383)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	95 055	3 166	-	98 221
inne	(93)	-	-	(93)
Saldo na dzień 31 grudnia	475 156	8 401	-	483 557
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	-	-
<i>Zmiany stanu:</i>				
utworzenie odpisu aktualizującego	-	-	2 167	2 167
rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	-	(4)	(4)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	-	2	2
inne	-	-	(1 608)	(1 608)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	557	557
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	136 872	599	27 836	165 307
Saldo na dzień 31 grudnia	213 223	5 466	32 002	250 691

12 miesięcy do 31.12.2014	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	427 699	4 323	26 355	458 377
<i>Zwiększenia:</i>	<i>62 688</i>	<i>341</i>	<i>56 998</i>	<i>120 027</i>
przeniesienie z nakładów	54 258	253	-	54 511
zakupy	-	-	56 998	56 998
nabycie w wyniku połączenia jednostek	8 430	88	-	8 518
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(24 902)</i>	<i>(149)</i>	<i>(55 517)</i>	<i>(80 568)</i>
przeniesienie z nakładów	-	-	(54 511)	(54 511)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(24 902)	(149)	-	(25 051)
inne	-	-	(1 006)	(1 006)
Saldo na dzień 31 grudnia	465 485	4 515	27 836	497 836
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	296 048	3 740	-	299 788
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>32 565</i>	<i>176</i>	<i>-</i>	<i>32 741</i>
amortyzacja za rok obrotowy	49 509	256	-	49 765
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(24 048)	(148)	-	(24 196)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	7 104	68	-	7 172
Saldo na dzień 31 grudnia	328 613	3 916	-	332 529
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	131 651	583	26 355	158 589
Saldo na dzień 31 grudnia	136 872	599	27 836	165 307

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Bank według stanu na 31.12.2015 r. oraz 31.12.2014 r. nie posiada istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem wartości niematerialnych.

29 Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2015	31.12.2014
Środki trwałe, w tym:	486 487	404 471
grunty i budynki	252 157	254 379
inwestycje w obcych środkach trwałych	101 251	63 027
sprzęt informatyczny	80 701	36 140
wyposażenie biurowe	47 944	50 060
urządzenia i środki transportu	4 434	865
Środki trwałe w budowie	41 743	6 592
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	528 230	411 063

12 miesięcy do 31.12.2015	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	428 093	532 346	6 592	967 031
<i>Zwiększenia:</i>	<i>13 162</i>	<i>474 990</i>	<i>55 887</i>	<i>544 039</i>
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	2 125	16 531	-	18 656
zakupy	-	39 766	53 300	93 066
nabycie w wyniku połączenia jednostek	10 639	412 995	2 587	426 221
inne	398	5 698	-	6 096
<i>Zmniejszenia:</i>	<i>(2 843)</i>	<i>(58 473)</i>	<i>(20 736)</i>	<i>(82 052)</i>
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(18 656)	(18 656)
przeniesienie ze środków trwałych	-	-	(520)	(520)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(2 843)	(58 473)	(77)	(61 393)
inne	-	-	(1 483)	(1 483)
Saldo na dzień 31 grudnia	438 412	948 863	41 743	1 429 018
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	171 047	381 985	-	553 032
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>13 143</i>	<i>332 040</i>	<i>-</i>	<i>345 183</i>
amortyzacja za rok obrotowy	10 474	57 328	-	67 802
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(695)	(50 432)	-	(51 127)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	3 364	324 814	-	328 178
inne	-	330	-	330
Saldo na dzień 31 grudnia	184 190	714 025	-	898 215
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI				
Saldo na dzień 1 stycznia	2 667	269	-	2 936
<i>Zmiany stanu:</i>	<i>(602)</i>	<i>239</i>	<i>-</i>	<i>(363)</i>
rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	(539)	-	(539)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	778	-	778
sprzedaż	(602)	-	-	(602)
Saldo na dzień 31 grudnia	2 065	508	-	2 573
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	254 379	150 092	6 592	411 063
Saldo na dzień 31 grudnia	252 157	234 330	41 743	528 230

12 miesięcy do 31.12.2014	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	436 982	567 193	7 002	1 011 177
<i>Zwiększenia:</i>	3 553	22 215	20 794	46 562
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	3 553	17 628	-	21 181
zakupy	-	-	20 794	20 794
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	4 582	-	4 582
inne	-	5	-	5
<i>Zmniejszenia:</i>	(12 442)	(57 062)	(21 204)	(90 708)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(21 181)	(21 181)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(12 442)	(57 062)	-	(69 504)
inne	-	-	(23)	(23)
Saldo na dzień 31 grudnia	428 093	532 346	6 592	967 031
UMORZENIE				
Saldo na dzień 1 stycznia	165 906	388 271	-	554 177
<i>Zmiany stanu:</i>	5 141	(6 286)	-	(1 145)
amortyzacja za rok obrotowy	10 538	40 692	-	51 230
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(5 397)	(48 653)	-	(54 050)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	1 675	-	1 675
Saldo na dzień 31 grudnia	171 047	381 985	-	553 032
ODPISY Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI				
Saldo na dzień 1 stycznia	7 856	5	-	7 861
<i>Zmiany stanu:</i>	(5 189)	264	-	(4 925)
utworzenie odpisu aktualizującego	324	270	-	594
sprzedaż	(6 472)	(4)	-	(6 476)
inne	959	(2)	-	957
Saldo na dzień 31 grudnia	2 667	269	-	2 936
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO				
Saldo na dzień 1 stycznia	263 220	178 917	7 002	449 139
Saldo na dzień 31 grudnia	254 379	150 092	6 592	411 063

Bank według stanu na 31.12.2015 r. oraz 31.12.2014 r. nie posiada istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych.

30 Inne aktywa

	31.12.2015	31.12.2014
Inne aktywa:		
dłużnicy różni	58 867	73 958
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	500	-
koszty do rozliczenia w czasie	27 810	9 760
przychody do otrzymania	27 100	6 789
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	12 615	2 554
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	108 490	10
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	861	-
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	20 667	-
pozostałe	8 908	1 071
Inne aktywa brutto, razem	265 818	94 142
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(48 792)	(33 516)
Inne aktywa netto, razem	217 026	60 626

31 Zobowiązania wobec banków

	31.12.2015	31.12.2014
Rachunki bieżące	120 629	108 994
Depozyty międzybankowe	1 459 256	15 208
Kredyty i pożyczki otrzymane	6 018 861	1 327 121
Inne zobowiązania	19 200	95 416
Zobowiązania wobec banków, razem	7 617 946	1 546 739

Zobowiązania wobec banków według terminów wymagalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	1 979 948	754 997
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	120 233	48 332
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	903 475	133 264
Powyżej 1 roku do 5 lat	2 602 684	490 492
Powyżej 5 lat	2 011 606	119 654
Zobowiązania wobec banków, razem	7 617 946	1 546 739

32 Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec banków		45 364
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, razem	-	45 364

33 Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe podmioty finansowe:	4 946 641	4 222 120
Rachunki bieżące	622 755	24 015
Depozyty terminowe	2 039 939	1 906 525
Kredyty i pożyczki otrzymane	2 240 934	2 291 569
Inne zobowiązania, w tym:	43 013	11
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	43 002	-
pozostałe	11	11
Klienci indywidualni:	24 072 838	18 539 420
Rachunki bieżące	13 398 459	9 670 397
Depozyty terminowe	10 595 406	8 811 831
Inne zobowiązania, w tym:	78 973	57 192
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	36 017	10 766
pozostałe	42 956	46 426
Klienci korporacyjni:	16 905 932	9 449 080
Rachunki bieżące	9 936 819	4 847 839
Depozyty terminowe	6 735 359	4 471 599
Inne zobowiązania, w tym:	233 754	129 642
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	208 568	128 084
pozostałe	25 186	1 558
W tym rolnicy:	1 309 339	1 195 840
Rachunki bieżące	1 133 901	882 206
Depozyty terminowe	171 893	307 626
Inne zobowiązania, w tym:	3 545	6 008
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	3 500	5 920
pozostałe	45	88
Klienci sektora budżetowego:	695 437	594 132
Rachunki bieżące	502 878	384 526
Depozyty terminowe	192 425	209 475
Inne zobowiązania, w tym:	134	131
z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	134	131
Zobowiązania wobec klientów, razem	46 620 848	32 804 752

Zobowiązania wobec klientów według terminów wymagalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	33 838 920	19 796 827
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 514 838	4 494 182
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 985 764	5 792 495
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 051 986	1 737 960
Powyżej 5 lat	2 229 340	983 288
Zobowiązania wobec klientów, razem	46 620 848	32 804 752

34 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych*Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych*

	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na początek okresu	762 142	1 191 157
Emisja certyfikatów depozytowych	-	-
Wykup certyfikatów depozytowych	(294 775)	(431 433)
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od certyfikatów depozytowych rozliczanych wg ESP, różnic kursowych	1 566	2 418
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	468 933	762 142

W 2008 r. Bank zawarł z trzema bankami finansującymi pakiet umów programu emisji bankowych papierów wartościowych (Certyfikatów Depozytowych) na okaziciela w formie materialnej denominowanych w PLN.

Bank jako emitent papierów dłużnych zawarł Umowę Dealerską oraz Umowę Emisyjną na potrzeby Programu Emisji Papierów Dłużnych („Program”) z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Pekao S.A., BRE Bankiem S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A., pełniących rolę Dealerów Programu. Program przewiduje wielokrotne emisje Certyfikatów Depozytowych („CD”) oraz Obligacji Banku („obligacje”) denominowanych w PLN o łącznej wartości nominalnej nie większej niż 3 500 mln PLN. Bank będzie emitować CD zerokuponowe oraz kuponowe na okres nie dłuższy niż 5 lat oraz obligacje kuponowe i zerokuponowe, które mogą być emitowane na termin nie dłuższy niż 10 lat. Umowy zostały zawarte na czas nieokreślony.

Program Emisji Papierów Dłużnych jest przeznaczony na finansowanie bieżącej działalności kredytowej Banku.

Umowy są odnowieniem i rozszerzeniem o emisję obligacji dotychczasowego Programu Emisji Papierów Dłużnych z dnia 14 marca 2008 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan emisji certyfikatów depozytowych wynosi 465 000 tys. zł (wartość nominalna), natomiast na 31 grudnia 2014 r. wynosił 755 000 tys. zł (wartość nominalna).

35 Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość bilansowa zobowiązań podporządkowanych wynosi 847 568 tys. zł (na 31.12.2014 r. wynosiła 320 951 tys. zł).

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na początek okresu	320 951	304 817
Różnice kursowe	54 380	14 679
Pożyczka przejęta w wyniku połączenia jednostek	474 016	-
Zmiana na odsetkach	(1 779)	1 455
Stan na koniec okresu	847 568	320 951

36 Pozostałe zobowiązania

	31.12.2015	31.12.2014
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	165 646	67 322
Wierzyciele różni	57 478	63 718
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	37 790	13 776
Rezerwy na koszty rzeczowe	125 709	34 812
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	101 883	80 630
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	28 459	19 544
Przychody przyszłych okresów	39 563	12 760
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	8 429	-
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	105 499	26 862
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	6 664	-
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	15 521	-
Rozliczenia z biurem maklerskim	15 114	-
Pozostałe	48 406	6 298
Pozostałe zobowiązania, razem	756 161	325 722

37 Rezerwy

	31.12.2015	31.12.2014
Rezerwa na restrukturyzację	50 452	-
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	25 461	26 859
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	42 407	23 200
Rezerwa na sprawy sporne	19 703	16 457
Pozostałe rezerwy	5 781	1 596
Rezerwy, razem	143 804	68 112

Rezerwy na restrukturyzację	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Wartość bilansowa na początek okresu	-	4 310
Utworzenie rezerwy	56 294	-
Wykorzystanie rezerw	(54 877)	(2 424)
Rozwiązanie rezerw	(49)	(1 886)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	49 084	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	50 452	-

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Wartość bilansowa na początek okresu	26 859	19 966
Utworzenie rezerw	1 838	6 968
Rozwiązanie rezerw	(7 007)	(75)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	3 771	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	25 461	26 859

Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Wartość bilansowa na początek okresu	23 200	18 338
Utworzenie rezerwy	50 386	33 189
Rozwiązanie rezerwy	(68 242)	(29 175)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	36 759	1 977
Inne zmiany	304	(1 129)
Wartość bilansowa na koniec okresu	42 407	23 200

Rezerwy na sprawy sporne	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Wartość bilansowa na początek okresu	16 457	18 845
Utworzenie rezerwy	9 734	2 866
Wykorzystanie rezerw	(10 080)	(545)
Rozwiązanie rezerwy	(1 011)	(4 709)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	4 599	-
Inne zmiany	4	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	19 703	16 457

Pozostałe rezerwy	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Wartość bilansowa na początek okresu	1 596	2 556
Utworzenie rezerwy	2 135	-
Rozwiązanie rezerw	(748)	(960)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	2 798	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	5 781	1 596

1. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna wartość postępowań, w których Bank jest pozwany wynosiła 113 395 tys. zł, a kwota łącznej wartości postępowań z powództwa Banku wynosiła 169 552 tys. zł (wartości dotyczą postępowań, których wartość przedmiotu sporu przekracza 100 tys. zł oraz postępowań dotyczących spraw z zakresu prawa pracy z wyłączeniem postępowań przeciwegzekucyjnych).

Z udziałem BGŻ BNP Paribas S.A. nie toczą się postępowania, których wartość stanowi co najmniej 10% jego kapitałów własnych przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

2. Na mocy decyzji z dnia 29 grudnia 2006 roku, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nałożył na Bank karę w wysokości 9 650 tys. zł za ustalanie wraz z innymi bankami wysokości opłat pobieranych za transakcje dokonywane kartami płatniczymi Visa i MasterCard, a ponadto nakazał natychmiastowego zaniechania stosowania tego porozumienia. W powyższej sprawie zostało złożone odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie wraz z zażaleniem na postanowienie w przedmiocie rygoru natychmiastowej wykonalności. Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2008 roku, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, uwzględniając wniosek BGŻ S.A., wstrzymał wykonanie decyzji z dnia 29 grudnia 2006 roku. W konsekwencji ten sam sąd wydał postanowienie z dnia 22 września 2008 r. o umorzeniu postępowania w przedmiocie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności w/w decyzji. Podczas rozprawy w dniu 12 listopada 2008 roku, sąd ogłosił wyrok, w którym zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził brak stosowania praktyk ograniczających konkurencję (kara nienależna). Od powyższego orzeczenia, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł apelację, a Bank przygotował odpowiedź na apelację. Sąd Apelacyjny w Warszawie po przeprowadzeniu rozprawy apelacyjnej w dniu 22 kwietnia 2010 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 25 października

2012 r. zmieniono postanowienia Sądu Okręgowego oddalając wniosek MasterCard o zawieszenie postępowania.

Po podjęciu zawieszono postępowania, wyrokiem z 21 listopada 2013 r. Sąd oddalił wszystkie odwołania stron (banków i MasterCard) oraz zmienił decyzję Prezesa UOKiK obniżając uprzednio nałożoną karę na Bank do kwoty 1 861 tys. zł. Od wyroku strony wniosły apelację, wyrokiem z dnia 6 października 2015 r. Sąd Apelacyjny utrzymał kary wynikającej z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK, czyli kary z tytułu działań Banku BGŻ S.A. w kwocie 9 650 tys. zł, oraz kary z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. w kwocie 2 895 tys. zł. Decyzja Prezesa UOKiK stała się prawomocna. Bank wykonał zobowiązanie dnia 19 października 2015 roku. Po analizie uzasadnienia wyroku Bank podejmie decyzję, co do zasadności wnoszenia skargi kasacyjnej.

W związku z tym, że zasądzona kwota przekracza utworzone na ten cel w roku 2013 przez BGŻ i FBP rezerwy, koszty z tytułu zasądzonej kary pieniężnej w wysokości 10,6 mln zł, miały bezpośredni wpływ na wynik netto Banku w IV kwartale 2015 roku.

3. Decyzją z dnia 31 lipca 2012 r. Prezes UOKiK uznał działania Banku związane ze stosowaniem przez Bank określonej treści wzorca umowy o prowadzenie indywidualnych kont emerytalnych za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, stwierdzając zaniechanie ich stosowania z dniem 10 sierpnia 2011 r. Prezes UOKiK nałożył na Bank karę pieniężną w łącznej wysokości 1 374 tys. zł. Decyzja jest nieprawomocna. Bank w dniu 21 sierpnia 2012 r. wniósł odwołanie. Wyrokiem z dnia 28 października 2014 r. Sąd oddalił odwołanie Banku w całości. Według stanu na 31.12.2015 r. rezerwa z powyższego tytułu wynosi 1 374 tys. zł.
4. Bank tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. *Projected Unit Credit*) przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Banku. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako iloczyn następujących czynników:
  - przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
  - przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
  - współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Regulaminu Wynagradzania),
  - stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Banku.Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia roku. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Banku i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:
  - możliwości zwolnienia się z pracy,
  - ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
  - ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione do wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach rocznych na podstawie wyceny niezależnego aktuarialisty, a w okresach kwartalnych, na podstawie prognoz kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31 grudnia 2015 r.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
stopa dyskontowa	(3 957)	4 979
stopa wzrostu wynagrodzeń	4 953	(4 010)

38 Odroczonego podatek dochodowy

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonego podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2015	Zmiany w wyniku połączenia jednostek na dzień 30.04.2015	Podstawa do podatku odroczonego o na dzień 31.12.2014	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2015 r.
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	169 063	29 274	185 050	(8 600)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych do wartości godziwej	74 670	63 079	582 339	(108 442)
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	1 605	5 872	-	(811)
Kwoty odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie	1 627 829	764 422	705 091	30 080
Korekta wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego zapadłych instrumentów pochodnych	41 934	47 834	-	(1 121)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane wg zamortyzowanego kosztu z uwzgl. efektywnej stopy procentowej	352 116	38 348	311 314	466
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	67 140	39 608	23 647	739
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	120 439	24 861	100 220	(882)
Rezerwy na koszty rzeczowe	151 392	52 526	35 293	12 079
Różnica między ceną rynkową a ceną objęcia akcji	-	2 129	-	(404)
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwałe, wartości niematerialne	3 249	778	-	469

	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2015	Zmiany w wyniku połączenia jednostek na dzień 30.04.2015	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2014	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2015 r.
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych	6 551	4 798	-	333
Podatkowa wartość firmy	3 990	14 629	-	(2 021)
Podatek PCC z tytułu nabycia udziałów w jednostkach zależnych	77	77	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości - obligacje , akcje	-	377	-	(72)
Zapłacone noty odszkodowawcze	13 926	15 342	-	(269)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	64 918	70 584	-	(1 077)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	8 564	7 506	-	201
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	198 380	117 813	-	15 308
Oplaty wstępne do umów leasingowych	10 141	3 108	-	1 336
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	4 829	6 095	-	(240)
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	4 190	5 123	-	(177)
Wycena wartości papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	15 268	170	4 991	1 920
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	5 775	2 145	4 499	(166)
Razem:	2 946 046	1 316 498	1 952 444	(61 351)
Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	2 930 778	1 316 328	1 947 453	(63 271)
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	15 268	170	4 991	1 920

Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota nieznaną różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31.12.2015 r. 119 295 tys. zł, a na 31.12.2014 r. wynosiła 47 512 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2015	Zmiany w wyniku połączenia jednostek na dzień 30.04.2015	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31.12.2014	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy za 2015 r.
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(232 688)	(114 883)	(118 994)	226
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych do wartości godziwej	(59 411)	(28 794)	(534 040)	95 651
Koszty transakcyjne od udzielonych kredytów i pożyczek	(73 334)	-	(64 272)	(1 722)
Wycena wartości papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(259 226)	(1 555)	(320 253)	11 891
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Banku	(46 913)	(26 960)	-	(3 791)
Przychody do otrzymania - pozostałe	(2 650)	(4 599)	-	370
Koszty prac rozwojowych	(4 746)	(5 706)	-	182
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	(2 711)	(6 500)	-	720
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(6 458)	(4 198)	-	(429)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(375)	(423)	-	9
Razem:	(688 512)	(193 618)	(1 037 559)	103 107
Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(429 286)	(192 063)	(717 306)	91 216
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(259 226)	(1 555)	(320 253)	11 891
Prezentowane jako				
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	559 748		370 964	
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(130 817)		(197 136)	
Razem	428 931		173 828	

39 Działalność zaniechana

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2015 roku bądź w 2014 roku.

40 Płatności w formie akcji

W Banku obowiązuje Polityka Wynagradzania Członków Zarządu Banku i Polityka Wynagradzania Pracowników Banku.

Zasady i założenia zawarte w ww. Politykach gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami BGŻ BNP Paribas S.A. oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Uchwałą Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD4.

Zgodnie z ww. regulacjami wynagrodzenie zmienne jakie mają przyznawane pracownicy Banku mający istotny wpływ na profil ryzyka jest podzielone na część przyznaną w formie

instrumentu finansowego, a pozostała część - w formie pieniężnej. Obie części wynagrodzenia zmiennego podlegają odroczeniu na 3 lata.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Część pieniężna wynagrodzenia zmiennego regulowana jest przez MSR 19, zaś część przyznawana w akcjach fantomowych regulowana jest przez MSSF 2.

Instrumenty finansowe – zmiany w programie za 2015 rok

	Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	55 907	4 454
przyznane w wyniku połączenia jednostek	11 543	822
przyznane w danym okresie	33 179	2 551
wykonane w danym okresie	(29 013)	(2 233)
Stan na koniec okresu	71 616	5 594

41 Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

	31.12.2015	31.12.2014
Udzielone zobowiązania warunkowe	15 607 484	5 694 336
zobowiązania dotyczące finansowania	11 965 758	4 999 624
zobowiązania gwarancyjne	3 641 726	694 712
Otrzymane zobowiązania warunkowe	5 136 758	1 573 710
zobowiązania o charakterze finansowym	3 951 269	942 883
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	1 185 489	630 827

Zobowiązania udzielone i otrzymane według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
Do 1 miesiąca	7 076 369	3 844 611
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 182 002	195 156
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 745 663	936 595
Powyżej 1 roku do 5 lat	2 929 449	594 530
Powyżej 5 lat	674 001	123 444
Zobowiązania udzielone, razem	15 607 484	5 694 336
Do 1 miesiąca	216 409	55 102
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	143 769	40
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	339 919	223 495
Powyżej 1 roku do 5 lat	577 505	291 892
Powyżej 5 lat	3 859 156	1 003 181
Zobowiązania otrzymane, razem	5 136 758	1 573 710

Bank posiadał następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Banku

31.12.2015

Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG

wartość nominalna zabezpieczenia	275 000
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe
termin wykupu zabezpieczenia	25.01.2024
wartość bilansowa zabezpieczenia	265 425

Zabezpieczenie wykonywanych przez BM BGŻ BNP Paribas S.A. operacji papierami wartościowymi zdeponowane w KDPW w ramach funduszu gwarancyjnego giełdy

środki pieniężne	6 699
------------------	-------

Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych

wartość nominalna zabezpieczenia	69 536
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)

Zabezpieczenie zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (transakcje sell-buy-back)

obligacje skarbowe	-
--------------------	---

31.12.2014

Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG

wartość nominalna zabezpieczenia	175 000
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe
termin wykupu zabezpieczenia	25.10.2023
wartość bilansowa zabezpieczenia	197 181

Zabezpieczenie wykonywanych przez BM BGŻ BNP Paribas S.A. operacji papierami wartościowymi zdeponowane w KDPW w ramach funduszu gwarancyjnego giełdy

środki pieniężne	1 524
------------------	-------

Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych

wartość nominalna zabezpieczenia	90 743
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)

Zabezpieczenie zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (transakcje sell-buy-back)

obligacje skarbowe	45 322
--------------------	--------

42 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Na koniec 2015 roku poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- do pierwszego poziomu: obligacje skarbowe, akcje notowane na GPW (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
- do drugiego poziomu: opcje na stopę procentową w EUR, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe, kontrakty FRA, transakcje FX Forward i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe z grupy Agri, OIS, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych), bony pieniężne, obligacje korporacyjne notowane na rynku CATALYST (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych lub cena pochodzi z rynku o niewielkiej płynności)
- do trzeciego poziomu: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward i FX swap zapadające w okresie

dłuższym niż 1 rok, swapy procentowe z terminem do zapadalności przekraczającym 10 lat (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nie oparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW (wartość godziwą ustala się stosując techniki wyceny nie oparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodologii wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W 2015 i 2014 roku Bank nie dokonywał zmian w sposobie wyceny do wartości godziwej, które skutkowałyby transferem składników aktywów i zobowiązań finansowych pomiędzy poziomami.

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane do wartości godziwej:	7 606 835	422 167	101 813	8 130 815
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	361 454	6 684	368 138
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 606 835	60 713	95 129	7 762 677
Zobowiązania wyceniane do wartości godziwej:	-	(344 994)	(6 545)	(351 539)
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	(344 994)	(6 545)	(351 539)
31.12.2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane do wartości godziwej:	4 063 092	3 611 523	28 958	7 703 573
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	199 404	-	-	199 404
Pochodne instrumenty finansowe	-	411 869	8 283	420 152
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 863 688	3 199 654	20 675	7 084 017
Zobowiązania wyceniane do wartości godziwej:	-	(442 677)	(6 231)	(448 908)
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	(442 677)	(6 231)	(448 908)

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele), opisane w nocy 3 „Wartości szacunkowe”.

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na 01.01.2015	8 283	20 675	(6 231)
Łączne zyski / straty ujęte w:	(15 483)	21 553	(7 337)
wyniku z tytułu odsetek	-	291	-
wyniku na działalności handlowej	(15 483)	-	(7 337)
pozostałych przychodach / kosztach operacyjnych	-	-	-
sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	21 262	-
Nabycie	3 924	50 337	2 121
Rozliczenie	229	(19 928)	229
Transfery	(469)	-	147
Z połączenia jednostek	10 200	22 492	10 200
Stan na 31.12.2015	6 684	95 129	(871)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/zobowiązań posiadanych na koniec okresu, w tym:	(5 123)	(3)	2 632
Wynik z tytułu odsetek	-	(3)	-
Wynik na działalności handlowej	(5 123)	-	2 632

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na 01.01.2014	9 823	24 889	(7 159)
Łączne zyski / straty ujęte w:	(9 579)	587	3 872
wyniku z tytułu odsetek	-	797	-
wyniku na działalności handlowej	(9 579)	-	3 872
sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	(210)	-
Nabycie	8 039	-	(2 944)
Rozliczenie	-	(4 801)	-
Stan na 31.12.2014	8 283	20 675	(6 231)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/zobowiązań posiadanych na koniec okresu, w tym:	(9 579)	6	3 872
Wynik z tytułu odsetek	-	6	-
Wynik na działalności handlowej	(9 579)	-	3 872

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczenia wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marżę wyznacza się na podstawie marż stosowanych do kredytów danego typu udzielanych w ciągu ostatnich 3 miesięcy, a jeżeli w tym okresie nie udzielano takich kredytów, to analizuje się okres 6 miesięcy. Jeżeli zaś w okresie ostatnich 6 miesięcy nie zawarto żadnej nowej transakcji, to podstawą jest marża całego portfela danego typu kredytów. W szczególności dla kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, ze względu na brak nowych transakcji, podstawą do wyznaczenia marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe jest marża całego portfela danego typu kredytów hipotecznych.

Na koniec 2015 roku należności i zobowiązania zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- drugi poziom oznacza, że wartość godziwa ustalona została z wykorzystaniem technik wyceny opartych na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych, bez dokonywania jakichkolwiek korekt o charakterze uznaniowym mających istotny wpływ na wynik wyceny,
- trzeci poziom wyceny oznacza, że wartość godziwa ustalona została przy wykorzystaniu dostępnych danych rynkowych ale skorygowanych o parametry wynikające z własnych założeń Banku opartych na wiedzy i doświadczeniu oraz percepcji zachowania innych uczestników rynku.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym są bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

31.12.2015	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Należności od banków	544 012	526 725	2,3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	49 831 458	49 516 190	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	7 617 946	7 680 607	2,3
Zobowiązania wobec klientów	46 620 848	46 677 887	3
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	468 933	469 540	3
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	847 568	972 970	2,3
31.12.2014	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Należności od banków	404 724	402 216	3
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	100 668	100 668	3
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	16 732	16 732	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29 657 523	29 645 345	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	1 546 739	1 536 443	3
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	45 364	45 364	
Zobowiązania wobec klientów	32 804 752	32 865 414	3
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	762 142	764 465	3
Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej	320 951	322 250	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych

na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o rzeczywiste lub oszacowane marże osiągnięte w ciągu ostatnich 3 miesięcy dla poszczególnych grup produktów.

c) Należności i zobowiązania z tytułu BSB/SBB

Wartość godziwa należności z tytułu zakupionych papierów / zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu została przyjęta w wartości bilansowej ze względu na krótki charakter tych transakcji.

d) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została przyjęta w wartości bilansowej.

e) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

f) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

g) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

W poniższej tabeli przedstawiono informację dotyczącą kompensowania instrumentów finansowych na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

31.12.2015	Wartość brutto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość brutto zakwalifikowana do kompensacji bilansowej zgodnie z MSR32	Wartość netto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe						
Instrumenty pochodne handlowe	368 139	-	368 139	(205 245)	(19 286)	143 608
BSB, pożyczki papierów i podobne umowy	-	-	-	-	-	-
Razem	368 139	-	368 139	(205 245)	(19 286)	143 608
Pasywa finansowe						
Instrumenty pochodne handlowe	351 539	-	351 539	(205 245)	(68 536)	77 758
SBB, pożyczki papierów i podobne umowy	-	-	-	-	-	-
Razem	351 539	-	351 539	(205 245)	(68 536)	77 758

31.12.2014	Wartość brutto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość brutto zakwalifikowana do kompensacji bilansowej zgodnie z MSR32	Wartość netto wykazywana w aktywach / pasywach finansowych	Wartość kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe						
Instrumenty pochodne handlowe	418 961	-	418 961	(293 048)	(100 696)	25 217
BSB, pożyczki papierów i podobne umowy	100 668	-	100 668	(100 668)	-	-
Razem	519 629	-	519 629	(393 716)	(100 696)	25 217
Pasywa finansowe						
Instrumenty pochodne handlowe	435 154	-	435 154	(293 048)	(90 743)	51 363
SBB, pożyczki papierów i podobne umowy	45 364	-	45 364	(45 364)	-	-
Razem	480 518	-	480 518	(338 412)	(90 743)	51 363

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

43 Leasing

Leasing finansowy - zobowiązania

W 2014 roku Bank nie prowadził działalności leasingowej. W wyniku połączenia BGŻ z BNPP Polska w 2015 roku Bank stał się leasingobiorcą zaangażowanym w umowy leasingu finansowego, których przedmiotem jest wyposażenie oddziałów. Bank rozpoznaje środki z tytułu leasingu finansowego jako aktywa trwałe.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2015
Łączna kwota minimalnych opłat leasingowych	768
Niezrealizowane koszty finansowe	(308)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	460

Łączna kwota minimalnych opłat leasingowych według terminów zapadalności

	31.12.2015
do 1 roku	472
od 1 roku do 5 lat	296
Razem	768

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych według terminów zapadalności

	31.12.2015
do 1 roku	284
od 1 roku do 5 lat	176
Razem	460

Leasing operacyjny

Bank jako leasingobiorca

Bank posiada koszty z tytułu leasingu samochodów osobowych oraz leasingu urządzeń poligraficznych. Bank ponosi także płatności z tytułu najmu lokali. Powyższe transakcje traktowane są jako leasing operacyjny. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy, wykorzystania możliwości zakupu lub zmiany ceny.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
do 1 roku	116 625	24 084
od 1 roku do 5 lat	250 050	53 552
powyżej 5 lat	20 269	3 561
Razem	386 944	81 197

Bank jako leasingodawca

Bank uzyskuje przychody z tytułu najmu lokali. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy lub zmiany ceny.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności

	31.12.2015	31.12.2014
do 1 roku	2 877	3 204
od 1 roku do 5 lat	159	191
powyżej 5 lat	-	89
Razem	3 036	3 484

44 Działalność powiernicza

Bank świadczy usługi powiernicze obejmujące prowadzenie rachunków papierów wartościowych. W związku z wykonywaniem tych usług Bank: ewidencjonuje stan instrumentów finansowych Klientów, prowadzi rozliczenia transakcji Klientów na instrumentach finansowych, obsługuje prawa i pożytki z instrumentów finansowych, wykonuje dyspozycje Klientów i przeprowadza operacje ewidencyjne na instrumentach finansowych zdeponowanych na rachunku papierów wartościowych Klientów. Dodatkowo Bank pełni funkcję Agenta Emisji dla obligacji komunalnych i korporacyjnych.

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych na podstawie zezwolenia udzielonego przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 14 maja 2002 roku i na podstawie uchwały Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych z dnia 8 sierpnia 2002 roku, jak również na podstawie przepisów wewnętrznych Banku w zakresie prowadzenia rachunków papierów wartościowych i świadczenia usług powierniczych dotyczących transakcji, których przedmiotem są obligacje i bony skarbowe, akcje, bony pieniężne, nieskarbowe instrumenty dłużne oraz obligacje zagraniczne. Zlecenia kupna/sprzedaży papierów wartościowych do realizacji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie mogą być składane w Biurze Maklerskim BGŻ BNP Paribas S.A., jak również w wybranym przez klienta domu maklerskim, z którym Bank zawarł umowę w sprawie zasad współpracy przy obsłudze i rozliczaniu zleceń klientów realizowanych za pośrednictwem tego domu maklerskiego w przypadku, gdy rachunki papierów wartościowych klientów prowadzone są w Banku. Obroty z tytułu transakcji w imieniu i na rzecz klientów na obligacjach oraz nieskarbowych instrumentach dłużnych średnio w miesiącu w 2015 roku wynosiły 3 415 tys. zł, a w 2014 roku wynosiły 52 931 tys. zł i dotyczyły transakcji na bonach skarbowych i obligacjach oraz nieskarbowych instrumentach dłużnych.

45 Akcjonariat Banku BGŻ BNP Paribas S.A

31.12.2015 Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP PARIBAS łącznie:	74 409 864	88,33%	74 409 864	88,33%
<i>BNP Paribas bezpośrednio</i>	50 524 889	59,98%	50 524 889	59,98%
<i>BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio</i>	23 884 975	28,35%	23 884 975	28,35%
Rabobank International Holding B.V.*	5 613 875	6,66%	5 613 875	6,66%
Pozostali	4 214 579	5,01%	4 214 579	5,01%
Ogółem:	84 238 318	100,00%	84 238 318	100,00%

*Grupa Rabobank

Kapitał zakładowy Banku według stanu na 31 grudnia 2015 roku wynosi 84 238 tys. zł. Kapitał zakładowy dzieli się na 84 238 318 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, oraz 28 099 554 akcji serii I.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 31 grudnia 2015 roku – 13 024 915 stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

Natomiast 4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień zatwierdzenia przez Zarząd raportu za rok 2015 roku, tj. 15 marca 2016 roku, żaden spośród członków Zarządu, Rady Nadzorczej czy kluczowych osób zarządzających nie posiadał akcji Banku, co nie uległo zmianie od dnia przekazania raportu za III kwartał 2015 roku, tj. od 12 listopada 2015 roku.

Zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi przez BNP Paribas SA wobec Komisji Nadzoru Finansowego, liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 12,5% do 30 czerwca 2016 roku oraz co najmniej do 25% plus jedna akcja najpóźniej do końca 2018 roku, z uwzględnieniem szczegółowych warunków przewidzianych w przedmiotowych zobowiązaniach.

Zmiany w strukturze akcjonariatu w 2015 roku

Na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura akcjonariatu Banku BGŻ S.A. z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przedstawiała się następująco:

31.12.2014	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
Akcjonariusz				
BNP PARIBAS	49 952 737	88,98%	49 952 737	88,98%
Rabobank International Holding B.V.*	5 613 875	9,99%	5 613 875	9,99%
Pozostali	572 152	1,03%	572 152	1,03%
Ogółem:	56 138 764	100,00%	56 138 764	100,00%

*Grupa Rabobank

Przymusowy wykup akcji

W dniu 3 grudnia 2014 roku BNP Paribas SA oraz Rabobank International Holding B.V. zawarły porozumienie, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 5 Ustawy o ofercie, dotyczące nabywania akcji Banku w drodze żądania od wszystkich pozostałych akcjonariuszy Banku sprzedaży wszystkich posiadanych przez nich akcji Banku w trybie art. 82 Ustawy o ofercie („przymusowego wykupu”).

W dniu 13 stycznia 2015 roku Bank BGŻ otrzymał zawiadomienie, że BNP Paribas oraz Rabobank, działające w porozumieniu dotyczącym nabywania akcji Banku BGŻ w drodze przymusowego wykupu, posiadają łącznie 56 129 200 akcji Banku reprezentujących 56 129 200 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, stanowiących około 99,98% kapitału zakładowego Banku i uprawniających do wykonywania około 99,98% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

W dniu 19 stycznia 2015 roku BNP Paribas zakończył nabywanie akcji Banku BGŻ w drodze przymusowego wykupu. Tym samym, wygasło porozumienie zawarte w dniu 3 grudnia 2014 r. pomiędzy BNP Paribas oraz Rabobankiem, dotyczące nabywania akcji Banku BGŻ w drodze przymusowego wykupu.

W związku z tym, w dniu 23 stycznia 2015 roku Bank otrzymał zawiadomienie, że w wyniku przymusowego wykupu akcji, BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu posiadał 50 524 889 akcji Banku reprezentujących 50 524 889 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, stanowiących około 90,0000025% kapitału zakładowego Banku i uprawniających do wykonywania około 90,0000025% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Jednocześnie stan posiadania Rabobank International Holding B.V. pozostał bez zmian, tj. 5 613 875 akcji stanowiących 9,9999975%.

Emisja akcji połączeniowych serii I

Zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 25 lutego 2015 roku, Bank przeprowadził ofertę publiczną 28 099 554 akcji połączeniowych serii I.

Po rejestracji w dniu 30 kwietnia 2015 roku podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 56 138 764 zł do kwoty 84 238 318 zł w wyniku emisji 28 099 554 akcji połączeniowych serii I, akcje połączeniowe zostały wydane dotychczasowym akcjonariuszom BNPP Polska. W zamian za 6 akcji BNPP Polska akcjonariusze BNPP Polska otrzymali 5 akcji połączeniowych. Akcje resztówkowe, tj. akcje, które nie zostały przyznane akcjonariuszom BNPP Polska w wyniku zaokrąglenia, zostały przyznane BNPP Fortis.

W związku z tym, uległy zmianie udziały procentowe dotychczasowych akcjonariuszy Banku BGŻ w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Udział BNP Paribas w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku spadł poniżej progu 90%. Jednocześnie BNP Paribas Fortis SA/NV (BNPP Fortis), który przed połączeniem nie posiadał żadnych akcji Banku BGŻ, przekroczył próg 25% ogólnej liczby głosów.

Po połączeniu oraz w wyniku objęcia akcji resztówkowych przez BNPP Fortis, grupa BNP Paribas posiada łącznie 74 409 864 akcji Banku reprezentujących 88,33% kapitału zakładowego, co odpowiada 74 409 864 głosom oraz 88,33% ogólnej liczby głosów Banku, przy czym:

- a) 50 524 889 akcji Banku, reprezentujących 59,98% kapitału zakładowego i odpowiadających 50 524 889 głosom oraz 59,98% ogólnej liczby głosów BNP PARIBAS posiada bezpośrednio oraz
- b) 23 884 975 akcji Banku, reprezentujących 28,35% kapitału zakładowego i odpowiadających 23 884 975 głosom oraz 28,35% ogólnej liczby głosów BNP PARIBAS posiada pośrednio poprzez spółkę zależną BNPP Fortis.

Udział Grupy Rabobank uległ zmniejszeniu z 9,99% do 6,66%. Rabobank International Holding B.V. posiada łącznie 5 613 875 akcji Banku reprezentujących 6,66% kapitału zakładowego, co odpowiada 5 613 875 głosom oraz 6,66% ogólnej liczby głosów Banku.

46 Kapitał zapasowy i pozostałe kapitały

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na początek okresu	3 430 785	3 085 059
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	7 730	162 403
Kapitał powstały z połączenia jednostek	1 653 681	183 323
Stan na koniec okresu	5 092 196	3 430 785

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	498 399	120 640
Kapitał rezerwowy z aktualizacji	197 607	255 363
Pozostałe kapitały rezerwowe	282 475	151 218
Razem	978 481	527 221

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na początek okresu	120 640	90 000
Kapitał powstały z połączenia jednostek	377 759	30 640
Stan na koniec okresu	498 399	120 640

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Stan na początek okresu	255 363	91 463
Zysk/Strata netto z tytułu zmiany wartości godziwej	(79 043)	207 154
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarialną	6 355	(4 808)
Podatek dochodowy odroczony	13 810	(38 446)
Kapitał powstały z połączenia jednostek	1 122	-
Stan na koniec okresu	197 607	255 363

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy	12 miesięcy
	do 31.12.2015	do 31.12.2014
Stan na początek okresu	151 218	25 000
Kapitał powstały z połączenia jednostek	1 257	126 218
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	130 000	-
Stan na koniec okresu	282 475	151 218

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	2015		2014	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	320 070	(60 813)	104 516	(19 858)
zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	(31 653)	6 014	240 106	(45 620)
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	(47 390)	9 004	(24 552)	4 665
Kapitał powstały z połączenia jednostek	1 257	(239)	-	-
Stan na koniec okresu	242 284	(46 034)	320 070	(60 813)

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne

	2015		2014	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	-	-	8 400	(1 596)
efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-	-	(8 400)	1 596
Stan na koniec okresu	-	-	-	-

47 Wyplacone dywidendy

W Banku za 2014 rok nie była wypłacona dywidenda. Zarząd Banku nie będzie rekomendował wypłacenia dywidendy za 2015 rok.

48 Podział zysku

Zgodnie z Uchwałą z dnia 19 czerwca 2015 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BGŻ BNP Paribas zysk netto za 2014 rok w kwocie 137 730 tys. zł został przeznaczony na fundusz niezidentyfikowanego ryzyka działalności bankowej w kwocie 130 000 tys. zł oraz na zwiększenie kapitału zapasowego Banku w kwocie 7 730 tys. zł.

49 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2015	31.12.2014
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 18)	2 826 407	1 790 160
Rachunki bieżące banków i inne należności	163 036	335 821
Lokaty międzybankowe	262 441	55 000
Kredyty i pożyczki	989	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	3 252 873	2 180 981

50 Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w działalności operacyjnej.

Zmiana stanu należności od banków	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(139 879)	(134 967)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	29 470	129 919
Zmiana stanu należności od banków, razem	(110 409)	(5 048)

Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	6 072 794	(1 719 072)
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	8 343 670	311 408
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	(6 200 738)	-
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków, razem	8 215 726	(1 407 664)

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	13 867 087	6 269 317
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	303 467	79 518
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	14 170 554	6 348 835

Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty	12 miesięcy do 31.12.2015	12 miesięcy do 31.12.2014
Zmiany wynikające ze zmiany stanów bilansowych w wyniku połączenia (patrz nota 4):	2 062 040	346 722
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	2 745 280	99 698
<i>Należności od banków</i>	504 402	2 290
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	-	14 587
<i>Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu</i>	167 463	-
<i>Instrumenty zabezpieczające</i>	6 500	-
<i>Kredyty i pożyczki udzielone klientom</i>	18 138 127	2 097 157
<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>	1 238 010	1 095 175
<i>Inwestycje w jednostkach zależnych</i>	21 067	-
<i>Wartości niematerialne</i>	73 271	1 348
<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	97 266	2 910
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	213 610	8 250
<i>Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego</i>	-	3 295
<i>Inne aktywa</i>	144 415	3 909
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	(595 093)	(2 592 364)
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	-	(17 702)
<i>Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu</i>	(176 832)	-
<i>Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczone</i>	(5 872)	-
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	(12 392 905)	(339 034)
<i>Kredyty o pożyczki otrzymane</i>	(6 706 454)	-
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	(474 016)	-
<i>Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego</i>	(14 176)	-
<i>Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	(263)	-
<i>Pozostałe zobowiązania</i>	(835 199)	(22 735)
<i>Rezerwy</i>	(86 561)	(10 062)
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	54 380	14 679
Wyłączenie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży z dnia połączenia	(1 238 010)	-
Wyłączenie inwestycji w jednostkach zależnych z dnia połączenia	(21 067)	-
Wyłączenie wartości niematerialnych z dnia połączenia	(73 271)	-
Wyłączenie rzeczowych aktywów trwałych z dnia połączenia	(97 266)	-
Wyłączenie zobowiązań podporządkowanych z dnia połączenia	474 016	-
Pozostałe korekty	(16 242)	(1 139)
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	1 144 580	360 262

51 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas S.A.

Bank BGŻ BNP Paribas S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BGŻ BNP Paribas S.A.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodzi jednostka dominująca Bank BGŻ BNP Paribas S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. („Actus”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023062. Bank posiada 100% udziału w kapitale podstawowym Spółki oraz 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.
2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. („TFI”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Bielańskiej 12. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031121. Bank posiada 100% akcji Spółki.
3. Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji („FLP”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000098813. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
4. BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. („Faktoring”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000225155. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
5. Sygma Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000569806. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
6. Laser Services Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000022784. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BGŻ BNP Paribas S.A. oraz podmiotami powiązanymi

31.12.2015	BNP PARIBAS SA	BNP PARIBAS FORTIS SA/NV	POZOSTAŁA GRUPA KAPITAŁOWA BNP PARIBAS SA	KLUCZOWY PERSONEL	JEDNOSTKI ZALEŻNE	RAZEM
Aktywa	44 876	121 369	49 127	1 553	110 134	327 059
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	6 097	112 846	41 399	1 553	107 966	269 861
Pochodne instrumenty finansowe	38 772	-	2 951	-	-	41 723
Instrumenty zabezpieczające	-	8 523	-	-	-	8 523
Inne aktywa	7	-	4 777	-	2 168	6 952
Zobowiązania	4 969 826	494 717	3 782 906	3 519	270 462	9 521 430
Z tytułu otrzymanych kredytów	4 093 896	492 077	3 773 049	-	-	8 359 022
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	-	16	-	3 519	270 300	273 835
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	848 360	-	-	-	-	848 360
Pochodne instrumenty finansowe	27 413	2 392	2 413	-	-	32 218
Inne zobowiązania	157	232	7 444	-	162	7 995
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	103 817	223	35 440	139 480
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	7 313	60 316	174 690	-	9 356	251 675
Zobowiązania otrzymane	87 341	73 743	558 855	-	-	719 939
Instrumenty pochodne (nominał)	36 180 827	848 082	704 829	-	-	37 733 738
12 miesięcy do 31.12.2015						
Rachunek Zysków i Strat	(21 749)	(1 050)	(43 133)	15	453	(65 464)
Przychody z tytułu odsetek	11 587	1 543	776	26	1 917	15 849
Koszty z tytułu odsetek	(35 257)	(2 710)	(42 376)	(11)	(1 575)	(81 929)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	-	10 372	-	97	10 474
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	(196)	(171)	-	-	(367)
Wynik na działalności handlowej	2 436	(1 728)	(3 603)	-	-	(2 895)
Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń	(402)	2 056	-	-	-	1 654
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	314	-	14	328
Pozostałe koszty operacyjne	(118)	(15)	(8 445)	-	-	(8 578)

31.12.2014	GRUPA KAPITAŁOWA BNP PARIBAS SA	KLUCZOWY PERSONEL	ACTUS SP Z O.O.	COÖPERATIEVE CENTRALE RAIFFEISEN- BOERENLEENBANK B.A.*	SPÓŁKI ZALEŻNE RABOBANK*	RAZEM
Aktywa	8 243	19	36 732	-	-	44 994
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	105	19	36 732	-	-	36 856
Pochodne instrumenty finansowe	8 115	-	-	-	-	8 115
Inne aktywa	23	-	-	-	-	23
Zobowiązania	2 620 901	3 283	309	-	-	2 624 493
Z tytułu otrzymanych kredytów	2 291 561	-	-	-	-	2 291 561
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	554	3 283	309	-	-	4 146
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	320 944	-	-	-	-	320 944
Pochodne instrumenty finansowe	7 839	-	-	-	-	7 839
Inne zobowiązania	3	-	-	-	-	3
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	31	-	-	-	31
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania otrzymane	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (nominał)	851 851	-	-	-	-	851 851
12 miesięcy do 31.12.2014						
Rachunek Zysków i Strat	(21 262)	(79)	1 899	(73 234)	19	(92 657)
Przychody z tytułu odsetek	-	-	1 895	2 324	-	4 219
Koszty z tytułu odsetek	(17 127)	(79)	(11)	(36 737)	(32)	(53 986)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	1	540	50	591
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	-	(3 116)	-	(3 116)
Wynik na działalności handlowej	(4 135)	-	-	(24 425)	-	(28 560)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	14	246	1	261
Ogólne koszty administracyjne	-	-	-	(12 066)	-	(12 066)

* W dniu 27 października 2014 roku Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. przestał być podmiotem powiązany. W związku z powyższym dane dotyczące wzajemnych transakcji dotyczą okresu od 1.01.2014 r. do 27.10.2014 r.

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd	31.12.2015	31.12.2014
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	20 992	14 476
Świadczenia długoterminowe	6 753	1 251
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	3 224	-
Płatności w formie akcji	2 542	1 251
RAZEM	33 511	16 978

Rada Nadzorcza	31.12.2015	31.12.2014
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	664	574
Świadczenia długoterminowe	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Płatności w formie akcji	-	-
RAZEM	664	574

52 Informacje dotyczące segmentów działalności

Sprawozdawczość według segmentów

Bank podzielił swoją działalność oraz zastosował identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw i Agro, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Banku. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, które opierają się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności. Segmentacja przedsiębiorstw odbywa się natomiast przy użyciu kodów klasyfikacji działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Banku uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednie ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Grupie modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów może uwzględniać rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług – dane te przypisane są poszczególnym klientom Banku.

Działalność operacyjna Banku prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłoby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Bank stosuje ujednoczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, grupa dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Koszty związane z integracją banków BGŻ i BNP Paribas Bank Polska prezentowane są w całości w segmencie Pozostałe. Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska

sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowość Detalicznej i Biznesowej oferuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 10 mln PLN oraz o zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta niższym niż 2 mln PLN;
- rolników, dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest niższe niż 1 mln PLN, a Standardowa Produkcja (parametr określający wielkość ekonomiczną gospodarstw rolnych wg Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych) w poprzednim roku rozrachunkowym była mniejsza niż 75 tys. EUR.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Grupy. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości bezpośredniej BGŻ Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową (eBGŻ, Pl@net), bankowość mobilną i bankowość telefoniczną (TeleBGŻ), kanał bankowości bezpośredniej BGŻ Optima oraz kanał Bankowości Osobistej. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z trzema głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Personal Finance zapewnia silne wsparcie pozyskiwania klientów indywidualnych, generowania przychodów oraz zwiększania zyskowności.

Segment Bankowości Małych i Średnich Przedsiębiorstw i Agro obejmuje obsługę klientów instytucjonalnych (niebędących klientami detalicznymi) o przychodach rocznych netto za poprzedni rok obrotowy w przedziale od 10 do 60 mln PLN oraz o zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta niższym niż 25 mln PLN, lub zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta w przedziale od 2 do 25 mln PLN oraz przychodach netto klienta za poprzedni rok obrotowy poniżej 60 mln PLN; rolników, dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta mieści się w przedziale od 1 do 25 mln PLN lub Standardowa Produkcja (parametr określający wielkość ekonomiczną gospodarstw rolnych wg Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych) w poprzednim roku rozrachunkowym była większa lub równa 50 tys. EUR oraz przedsiębiorców Agro.

Sieć sprzedaży MSP została podzielona na 7 Regionów MSP, w których funkcjonują 44 Centra Biznesowe MSP dedykowane wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Segment Bankowości Korporacyjnej koncentruje się na obsłudze średnich i dużych przedsiębiorstw, oferując im szeroki zakres rozwiązań finansowych. Klienci Bankowości Korporacyjnej to podmioty korporacyjne i instytucje, których roczne przychody ze sprzedaży przewyższają 60 mln PLN. Dzielą się oni na cztery podstawowe grupy:

- polskie korporacje o średniej kapitalizacji (tj. o rocznych przychodach pomiędzy 60 a 600 mln PLN);
- klienci międzynarodowi (spółki należące do międzynarodowych grup kapitałowych);

- duże polskie korporacje (o rocznych obrotach powyżej 600 mln PLN oraz potencjale w zakresie usług bankowości inwestycyjnej);
- sektor publiczny i instytucje.

W ramach powyższych segmentów funkcjonują podsegmenty klientów z obszaru agro i non-agro.

Obsługa realizowana jest poprzez 9 Centrów Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw (ang. business centres) rozlokowanych na terenie całego kraju w dużych miastach, działających odrębnie od sieci oddziałów Banku. Obsługa operacyjna wszystkich segmentów instytucjonalnych prowadzona jest przez Oddziały Banku, a dodatkowo dysponują oni również dostępem do bankowości telefonicznej (TeleBGŻ) i internetowej (eBGŻ Firma, Biznes Planet i Connexis). Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu), produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspiera sprzedaż produktów grupy BNP Paribas, instytucji o międzynarodowym zasięgu, skierowanych do największych polskich przedsiębiorstw. Oferuje klientom najwyższej jakości ekspertyzę, łącząc znajomość rynku polskiego z doświadczeniem rynków międzynarodowych i kompetencjami najwyższej klasy specjalistów sektorowych. Wspiera rozwój polskich przedsiębiorstw i realizację strategicznych dla Polski przedsięwzięć, takich jak budowa elektrowni, finansowanie energii zielonej czy też sektora paliwowego, pozyskiwanie finansowania na przejęcia zagraniczne spółek giełdowych. Obok Departamentu Klientów Strategicznych struktura organizacyjna Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej obejmuje Pion Rynków Finansowych.

Pozostała działalność bankowa Grupy jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Banku oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Banku).

W segmencie **Pozostałej działalności bankowej** wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu).

W nocie segmentacyjnej dokonano zmian sposobu prezentacji danych na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2014 r., w stosunku do sposobu prezentacji tych danych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2014 r., celem zapewnienia ich pełnej porównywalności z odpowiednimi danymi finansowymi na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2015 r.

31.12.2015 *	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP i AGRO	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat								
Wynik z tytułu odsetek	831 645	199 607	158 313	3 057	213 140	1 405 762	317 749	268 100
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 116 109	401 126	280 979	3 067	242 829	2 044 110	642 065	386 151
koszty odsetkowe zewnętrzne	(362 405)	(50 067)	(104 542)	-	(121 334)	(638 348)	(50 969)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	628 991	104 125	154 546	-	1 008 841	1 896 503	(382 064)	(118 064)
koszty odsetkowe wewnętrzne	(551 050)	(255 577)	(172 670)	(10)	(917 196)	(1 896 503)	108 717	13
Wynik z tytułu prowizji	243 468	84 837	77 179	51	1 706	407 241	121 707	15 372
Przychody z tytułu dywidend	839	416	1 188	-	4 394	6 837	192	-
Wynik na działalności handlowej	40 243	30 905	57 046	31 260	24 892	184 346	23 176	753
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	14 218	-	33 171	47 390	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(18 892)	5 032	2 328	-	(22 661)	(34 191)	4 248	(4 760)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(274 377)	(47 699)	18 989	574	(1 707)	(304 220)	(92 259)	(90 537)
Koszty działania razem	(633 333)	(68 475)	(75 889)	(15 302)	(747 804)	(1 540 803)	(11 098)	(63 330)
Amortyzacja	(67 330)	(1 105)	(6 950)	(1 044)	(70 656)	(147 086)	(407)	(3 237)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(140 320)	(41 174)	(34 221)	(2 971)	218 686	-	(142 383)	(85 224)
Wynik segmentu	(18 057)	162 345	212 202	15 625	(346 839)	25 276	220 925	37 137
Zysk (strata) brutto	-	-	-	-	-	25 276	-	-
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(17 013)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	8 263	-	-
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2015								
Aktywa segmentu	27 636 998	10 703 979	11 312 416	128 144	13 227 592	63 009 129	15 614 438	5 144 121
Zobowiązania segmentu	28 398 421	5 938 245	10 128 571	-	12 380 714	56 845 951	4 821 835	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2014 *	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP i AGRO	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat								
Wynik z tytułu odsetek	677 410	173 940	73 241	3 039	192 707	1 120 337	301 806	149 507
przychody odsetkowe zewnętrzne	905 300	408 054	185 168	-	298 470	1 796 992	701 841	201 092
koszty odsetkowe zewnętrzne	(359 131)	(64 891)	(90 472)	-	(162 161)	(676 655)	(76 970)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	644 173	112 886	103 985	-	947 736	1 808 780	(465 251)	(51 597)
koszty odsetkowe wewnętrzne	(512 932)	(282 109)	(125 440)	3 039	(891 338)	(1 808 780)	142 186	12
Wynik z tytułu prowizji	210 426	67 463	28 956	(618)	4 272	310 499	112 357	(2 764)
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	3 303	3 303	-	-
Wynik na działalności handlowej	40 773	25 164	12 331	2 780	(17 324)	63 723	24 215	784
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	24 465	24 465	-	-
Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(156)	(156)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(3 055)	3 024	1 184	-	5 758	6 911	1 619	(35)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(146 435)	(104 268)	(67 803)	-	3	(318 503)	(116 443)	(42 587)
Koszty działania razem	(502 423)	(40 753)	(38 262)	-	(348 770)	(930 209)	(10 073)	-
Amortyzacja	(52 515)	(612)	(4 690)	-	(43 177)	(100 995)	(343)	-
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(212 559)	(61 913)	(26 574)	(1 194)	302 241	-	-	-
Wynik segmentu	11 621	62 044	(21 617)	4 006	123 322	179 376	313 137	104 905
Zysk (strata) brutto	-	-	-	-	-	179 376	-	-
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(41 646)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	137 730	-	-
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2014								
Aktywa segmentu	16 605 495	8 490 473	4 549 200	-	10 839 037	40 484 204	14 753 062	1 272 981
Zobowiązania segmentu	22 042 225	3 569 924	4 822 291	-	5 897 889	36 332 329	5 112 231	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

53 Zarządzanie ryzykiem finansowym

53.1 Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Banku skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Bank oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Bank wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Bank oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

53.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również udzielone finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał Banku BGŻ BNP Paribas. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 79% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 90% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Zarząd Banku ustala koncentracje ryzyka kredytowego wynikającego z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów lub grup podmiotów, których zdolność do spłaty zadłużenia jest zależna od wspólnego czynnika ryzyka. Ryzyko koncentracji jest analizowane wobec: największych podmiotów, największych grup kapitałowych, regionów geograficznych oraz branż.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Ustawa Prawo bankowe określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy suma wierzytelności Banku, udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez Bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w innym podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z tych kwot jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekraczać limitu koncentracji zaangażowań, który wynosi 25% funduszy własnych Banku.

Bank dokonuje monitoringu limitów koncentracji zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe. Według stanu na koniec 2015 r. limity określone w art. 71 Prawa bankowego nie zostały przekroczone. Na koniec grudnia 2015 r. nie zidentyfikowano zaangażowań przekraczających 10 % funduszy własnych. Według stanu na koniec 2014 roku zaangażowanie Banku w finansowanie klientów/grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekraczają limitu koncentracji zaangażowań. Suma zaangażowań równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku stanowiła 23,9%.

Przeprowadzaną przez Bank analizą koncentracji branżowej objęte są wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec 2015 roku, podobnie jak na koniec 2014 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec trzech branż takich jak: Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych. W roku 2014 składały się one na 57,4%% zaangażowania branżowego, natomiast w roku 2015 zaangażowanie wobec tych trzech branż wyniosło 41,8%.

Poniższa tabela przedstawia udział kredytów zagrożonych w portfelu, tzn. takich, wobec których zidentyfikowano utratę wartości. Według stanu na koniec 2015 roku, największy udział zagrożonych ekspozycji zaobserwowano dla branży Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne.

Udział kredytów zagrożonych** w zaangażowaniu branżowym (wartość bilansowa brutto)*

Branża	Zaangażowanie		Udział zagrożonych kredytów	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych	13 838 506	11 668 730	4,9%	4,8%
Produkcja pojazdów samochodowych, motocykli, opon	222 495	59 395	5,6%	6,4%
Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne	794 991	360 444	31,9%	34,3%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 097 189	658 477	13,3%	17,9%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	177 945	50 841	3,6%	5,7%
Telekomunikacja; Działalność pocztowa i kurierska	53 642	12 837	3,7%	10,5%
Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	627 072	372 206	0,1%	0,1%
Produkcja maszyn i urządzeń (z wyłączeniem komputerów i wyrobów elektronicznych)	1 416 734	528 001	8,2%	12,5%
Działalność finansowa	520 395	22 488	2,6%	38,1%
Opieka zdrowotna; Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków	402 917	138 696	2,3%	2,3%
Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	486 231	369 004	22,6%	16,0%
Produkcja mebli, artykułów gospodarstwa domowego; Produkcja odzieży, wyrobów tekstylnych, skór	456 005	189 433	24,6%	38,6%
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki; Działalność usługowa w zakresie informacji; Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	224 578	34 527	3,2%	8,4%
Działalność ubezpieczeniowa	38 318	52 071	5,1%	49,8%
Wydobycie i produkcja pozostałych materiałów i kruszców	1 914 172	600 081	15,5%	21,1%
Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną	292 605	92 635	4,8%	9,8%
Edukacja; Pomoc społeczna; Pozostała działalność usługowa	152 227	80 545	10,7%	6,6%
Budownictwo mieszkalne i niemieszkalne; Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 701 118	515 765	9,1%	29,3%
Handel detaliczny	2 274 466	1 044 953	8,6%	10,4%
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	176 494	192 795	0,0%	0,0%
Transport i gospodarka magazynowa	1 173 828	363 961	6,0%	8,8%
Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną	740 774	770 561	7,5%	13,2%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę; Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami	489 132	395 686	6,1%	7,1%
Handel hurtowy	2 825 461	1 747 582	13,6%	16,5%
Razem	33 097 292	20 321 713	8,4%	9,4%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

** Kredyty, dla których zidentyfikowano obiektywną przesłankę utraty wartości

Struktura przeterminowania należności

Wiekowanie kredytów i pożyczek udzielanych klientom, które nie utraciły wartości, ma na celu wskazanie na poziom potencjalnej straty kredytowej. Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może

zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele. Dla celów kalkulacji wysokości odpisu aktualizacyjnego, jak i przy prezentacji danych w poniższych tabelach kredyt uznany jest za zapadły nie w dniu, w którym mija termin płatności raty, ale w dniu kolejnym.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31.12.2015 (wartość bilansowa netto)*

31.12.2015	bez utraty wartości				z utratą wartości	razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty samochodowe	992 793	31 016	3 414	1 081	19 475	1 047 779
Kredyty gotówkowe	3 076 230	118 238	17 560	7 459	110 700	3 330 187
Karty kredytowe	147 635	6 516	1 695	563	7 329	163 738
Leasing ruchomości	1 139 125	96 439	7 340	4 715	610	1 248 228
Pożyczki hipoteczne	114 231	6 076	540	464	5 815	127 126
Kredyty inwestycyjne	15 161 594	34 050	67 155	1 991	592 940	15 857 730
Akredytywy dyskontowe	27 806	-	-	-	-	27 806
Kredyty mieszkaniowe	13 725 065	320 705	55 382	11 899	320 370	14 433 422
Pozostałe kredyty	1 098 180	30	52	31	65 637	1 163 929
Limity w rachunku bieżącym	7 299 180	12 094	20 473	5 315	132 687	7 469 750
Leasing nieruchomości	770 116	39 331	28 429	-	44 602	882 478
Skupione wierzytelności	121 723	-	-	-	-	121 723
Pożyczka na sfinansowanie zapasów	408 605	-	-	-	-	408 605
Opłaty kartowe VISA	6 079	-	3	-	65	6 147
Kredyty w rachunku vostro	24 770	-	-	-	-	24 770
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	3 401 602	18 824	7 255	1 739	200 861	3 630 282
Razem	47 514 733	683 319	209 300	35 256	1 501 092	49 943 701

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31.12.2014 (wartość bilansowa netto)*

31.12.2014	bez utraty wartości				z utratą wartości	razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty gotówkowe	1 123 278	57 826	8 103	2 553	30 105	1 221 865
Karty kredytowe	69 476	2 556	742	529	1 868	75 171
Pożyczki hipoteczne	88 557	6 822	446	112	4 901	100 838
Kredyty inwestycyjne	9 971 029	19 023	15 890	7 232	541 020	10 554 194
Kredyty mieszkaniowe	7 381 363	223 897	27 178	9 085	229 113	7 870 635
Pozostałe kredyty	390 932	262	-	23	133 073	524 290
Limity w rachunku bieżącym	4 276 592	4 741	7 622	3 619	183 375	4 475 948
Skupione wierzytelności	327 830	-	-	-	41 903	369 733
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	1 332 338	338	2 234	710	319 333	1 654 953
Razem	24 961 393	315 464	62 216	23 864	1 484 691	26 847 627

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Dla dużych przedsiębiorstw oraz klientów z segmentu MSP, prowadzących pełną rachunkowość, Bank wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczone są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy IBNR. Klientom Banku przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Bank identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Bank identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku. Strukturę aktywów finansowych bez zidentyfikowanej przesłanki utraty wartości w ujęciu wewnętrznych ratingów Banku przedstawia poniższa tabela.

Struktura portfela ekspozycji kredytowych wobec przedsiębiorstw z ratingiem wewnętrznym, dla których nie zidentyfikowano obiektywnych przesłanek utraty wartości (wartość bilansowa netto)

Rating wewnętrzny*	31.12.2015		31.12.2014	
	wartość	udział	wartość	udział
1	34 016	0,2%	382	0,0%
2	35 977	0,2%	109	0,0%
3	130 622	0,7%	21 575	0,2%
4	283 815	1,5%	99 554	1,1%
5	1 241 248	6,5%	1 008 387	11,4%
6	6 368 340	33,5%	2 881 543	32,6%
7	8 095 412	42,5%	3 076 129	34,8%
8	2 051 869	10,8%	1 466 746	16,6%
9	322 937	1,7%	165 328	1,9%
10	449 958	2,4%	78 405	0,9%
11-12	20 575	0,1%	39 166	0,4%

* Rating klienta opracowywany jest na podstawie modelu wewnętrznego wykorzystywanego w Banku, który pozwala na uporządkowanie klientów Bank pod względem jakości kredytowej na podstawie danych finansowych oraz jakościowych (1 –najlepszy rating, 11 & 12 – najgorszy rating).

Bank uznaje, że podstawowym zabezpieczeniem interesów Banku jest dobry standing finansowy klienta, natomiast przyjęcie zabezpieczeń rzeczowych lub osobistych jest dodatkowym aspektem ograniczającym ryzyko w przypadku niewypłacalności klienta. Bank stosuje standardowe zabezpieczenia kredytowe zawarte w umowach kredytowych, nieodbiegające od praktyki sektorowej (tj. hipoteki, przewłaszczenia, zastawy rejestrowe, poręczenia, gwarancje oraz cesje należności).

Ustanowione przez Bank prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych monitorowane są poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorców. Ponadto, w trakcie oceny zabezpieczenia Bank korzysta z wewnętrznych baz danych zawierających historyczne informacje na temat statystyk realizacji praw do zabezpieczeń.

Praktyki „forbearance”

W nawiązaniu do dokumentu 2012/853 wydanego przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz instrukcji wydanych przez Europejski Bank Centralny w zakresie ujawnień dotyczących ekspozycji “forborne”, Bank stosuje następujące praktyki w zakresie klasyfikacji ekspozycji jako forborne:

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia powodującego istotną stratę ekonomiczną lub każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- Zmiana harmonogramu spłat, lub,
- Anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie), lub
- Umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,

- Udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia, wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe:
- Ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- Ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej, ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada trudności finansowe.

Bank definiuje istotną stratę ekonomiczną jako:

- obniżenie marży o więcej niż 50% lub
- umorzenie należności o więcej niż 5% łącznej kwoty należności (kapitał, odsetki, prowizje, opłaty) lub
- kombinacja powyższych elementów z tym, że razem muszą stanowić co najmniej 100% limitu istotności straty.

Status forborne przestaje być rozpoznawany jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- Ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie bez stwierdzonej utraty wartości,
- Klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji.
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat (z wyjątkiem klientów indywidualnych i mikro nieprowadzących pełnej rachunkowości).

Wartość ekspozycji „forborne”

31.12.2015	Portfel ogółem			
		w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Portfel kredytowy (brutto), w tym:				
W rachunku bieżącym:	7 944 884	14 505	4 269	10 236
przedsiębiorstwa	3 906 021	7 712	1 061	6 651
gospodarstwa domowe:	3 967 365	6 793	3 208	3 585
klienci indywidualni	207 899	2 853	2 853	-
przedsiębiorcy indywidualni	497 868	355	355	-
rolnicy	3 261 598	3 585	-	3 585
instytucje sektora budżetowego	526	-	-	-
pozostałe podmioty	70 972	-	-	-
Kredyty i pożyczki:	44 623 766	713 478	349 145	364 333
przedsiębiorstwa:	13 274 824	304 389	146 671	157 718
inwestycyjne	6 154 067	66 779	32 604	34 175
obrotowe	3 778 853	186 835	88 439	98 396
pozostałe	3 341 904	50 775	25 628	25 147
gospodarstwa domowe:	28 542 903	408 852	202 472	206 380
klienci indywidualni, w tym:	19 322 358	296 354	183 580	112 774
nieruchomości	14 722 641	191 686	142 714	48 972
przedsiębiorcy indywidualni	2 349 830	55 660	12 140	43 520
rolnicy	6 870 715	56 838	6 752	50 086
instytucje sektora budżetowego	180 339	10	2	8
pozostałe podmioty	387 008	227	-	227
Należności leasingowe	2 238 692	-	-	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	52 568 650	727 983	353 414	374 569

31.12.2014	Portfel ogółem			
		w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Portfel kredytowy (brutto), w tym:				
W rachunku bieżącym:	5 268 652	45 117	44 628	489
przedsiębiorstwa	2 118 862	34 077	33 588	489
gospodarstwa domowe:	3 144 797	10 967	10 967	-
klienci indywidualni	106 328	26	26	-
przedsiębiorcy indywidualni	375 241	208	208	-
rolnicy	2 663 228	10 733	10 733	-
instytucje sektora budżetowego	617	73	73	-
pozostałe podmioty	4 376	-	-	-
Kredyty i pożyczki:	25 830 393	640 268	640 268	-
przedsiębiorstwa:	8 007 542	367 625	367 625	-
inwestycyjne	4 622 665	183 790	183 790	-
obrotowe	2 222 940	148 755	148 755	-
pozostałe	1 161 937	35 080	35 080	-
gospodarstwa domowe:	17 533 570	245 644	245 644	-
klienci indywidualni, w tym:	10 087 819	101 652	101 652	-
nieruchomości	8 340 820	90 769	90 769	-
przedsiębiorcy indywidualni	1 414 479	67 684	67 684	-
rolnicy	6 031 272	76 308	76 308	-
instytucje sektora budżetowego	215 802	1 466	1 466	-
pozostałe podmioty	73 479	25 533	25 533	-
Kredyty i pożyczki brutto, razem	31 099 045	685 385	684 896	489

Wartość odpisów na ekspozycje „forborne”

31.12.2015	Portfel ogółem	w tym		
		zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, w tym:				
W rachunku bieżącym:	(427 738)	(7 658)	(3 356)	(4 302)
przedsiębiorstwa	(286 390)	(2 266)	(158)	(2 108)
gospodarstwa domowe:	(140 770)	(5 392)	(3 198)	(2 194)
klienci indywidualni	(24 384)	(2 843)	(2 843)	-
przedsiębiorcy indywidualni	(74 438)	(355)	(355)	-
rolnicy	(41 948)	(2 194)	-	(2 194)
instytucje sektora budżetowego	-	-	-	-
pozostałe podmioty	(578)	-	-	-
Kredyty i pożyczki:	(2 309 454)	(313 636)	(153 103)	(160 533)
przedsiębiorstwa:	(1 022 778)	(159 563)	(75 877)	(83 686)
inwestycyjne	(231 727)	(31 613)	(15 802)	(15 811)
obrotowe	(443 234)	(102 273)	(46 507)	(55 766)
pozostałe	(347 817)	(25 677)	(13 568)	(12 109)
gospodarstwa domowe:	(1 191 467)	(153 837)	(77 225)	(76 612)
klienci indywidualni, w tym:	(768 212)	(105 891)	(64 468)	(41 423)
nieruchomości	(347 082)	(75 229)	(46 596)	(28 633)
przedsiębiorcy indywidualni	(240 600)	(32 838)	(7 982)	(24 856)
rolnicy	(182 655)	(15 108)	(4 775)	(10 333)
instytucje sektora budżetowego	(219)	(9)	(1)	(8)
pozostałe podmioty	(4 027)	(227)	-	(227)
Należności leasingowe	(90 963)	-	-	-
Odpisy na należności, razem	(2 737 192)	(321 294)	(156 459)	(164 835)

31.12.2014	Portfel ogółem	w tym		
		zaangażowania forbearance	modyfikacja warunków	refinansowanie
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, w tym:				
W rachunku bieżącym:	256 124	7 204	6 842	362
przedsiębiorstwa	163 515	6 172	5 810	362
gospodarstwa domowe:	92 483	1 032	1 032	-
klienci indywidualni	7 271	2	2	-
przedsiębiorcy indywidualni	54 925	163	163	-
rolnicy	30 287	867	867	-
instytucje sektora budżetowego	-	-	-	-
pozostałe podmioty	126	-	-	-
Kredyty i pożyczki:	1 185 398	159 481	159 481	-
przedsiębiorstwa:	596 434	115 080	115 080	-
inwestycyjne	140 369	35 612	35 612	-
obrotowe	328 322	70 351	70 351	-
pozostałe	127 743	9 117	9 117	-
gospodarstwa domowe:	587 507	43 779	43 779	-
klienci indywidualni, w tym:	312 821	9 151	9 151	-
nieruchomości	157 257	7 089	7 089	-
przedsiębiorcy indywidualni	129 195	22 667	22 667	-
rolnicy	145 491	11 961	11 961	-
instytucje sektora budżetowego	215	70	70	-
pozostałe podmioty	1 242	552	552	-
Odpisy na należności, razem	1 441 522	166 685	166 323	362

Struktura ekspozycji forborne ze względu na utratę wartości

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ogółem	w tym: ekspozycje forborne	Ogółem	w tym: ekspozycje forborne
Ekspozycje bez utraty wartości				
Wartość bilansowa brutto	48 645 317	52 171	28 609 345	139 832
Odpis IBNR	(297 994)	(74)	(151 524)	(2 277)
Wartość bilansowa netto	48 347 323	52 097	28 457 821	137 555
Ekspozycje z utratą wartości*				
Wartość bilansowa brutto, w tym:	3 923 333	675 814	2 489 700	545 553
ekspozycje oceniane indywidualnie	2 107 780	358 118	1 549 715	496 478
ekspozycje oceniane grupowo	1 815 553	317 696	939 985	49 075
Odpisy, w tym:	(2 439 198)	(321 220)	(1 289 998)	(164 408)
ekspozycje oceniane indywidualnie	(1 263 799)	(174 991)	(666 432)	(142 709)
ekspozycje oceniane grupowo	(1 175 399)	(146 229)	(623 566)	(21 699)
Wartość bilansowa netto	1 484 135	354 594	1 199 702	381 145
Kredyty i pożyczki netto, razem	49 831 458	406 691	29 657 523	518 700

* Ekspozycje z zidentyfikowaną obiektywną przesłanką utraty wartości

Struktura ekspozycji forborne ze względu na utratę wartości i przeterminowanie

	31.12.2015	31.12.2014
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez utraty wartości, w tym:	52 097	137 555
0 dni	40 554	97 896
1-30 dni	11 543	32 205
31-60 dni	-	2 821
61-90 dni	-	4 633
powyżej 90 dni	-	-
Wartość bilansowa netto ekspozycji z utratą wartości*	354 594	381 145
0 dni	113 166	197 621
1-30 dni	72 700	75 083
31-60 dni	61 028	38 982
61-90 dni	8 424	11 374
powyżej 90 dni	99 276	58 085
Razem wartość bilansowa netto	406 691	518 700

* Ekspozycje z zidentyfikowaną obiektywną przesłanką utraty wartości

Przychody odsetkowe od ekspozycji zakwalifikowanych jako forborne za 2015 rok wynoszą 29 637 tys. zł (31.12.2014 r. 31 254 tys. zł).

Bank posiada zabezpieczenia dla ekspozycji forborne w kwocie 405 495 tys. zł na 31.12.2015 roku (31.12.2014 r. 630 405 tys. zł).

53.3 Ryzyko rynkowe i ALM (zarządzanie aktywami i pasywami)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność Banku BGŻ BNP Paribas S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. Zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodują zmiany w wyniku odsetkowym oraz wyniku z wyceny wartości bieżącej tych ksiąg. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i ze względu na różny charakter ksiąg ryzyko to jest monitorowane oraz zarządzane za pomocą narzędzi i miar dostosowanych do charakterystyki danego ryzyka w ramach danej księgi.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany do ksiąg i portfeli przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego. Ryzykiem strukturalnym stopy procentowej i walutowym w ramach księgi bankowej oraz ryzykiem rynkowym krótkoterminowej pozycji płynnościowej zarządza Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarządzanie bieżącą operacyjną pozycją ryzyka walutowego Banku jest scentralizowane i ma miejsce w księdze handlowej. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialne są Departament Ryzyka Finansowego i Kontrahenta oraz Biuro Finansów i Operacji ALM Treasury. Departament Ryzyka Finansowego i Kontrahenta zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgowa i rozliczenie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Departamentu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami lub Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej (ALM Treasury)

Księga bankowa BGŻ BNP Paribas S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury bilansu kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Banku. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Bank prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bezodsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiągnięcie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Banku na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowujące tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Banku, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami. W związku z wprowadzanymi nowymi wymogami płynnościowymi zgodnymi z regulacjami CRR/CRD4 oraz Rekomendacją P KNF, dalej wzrastała presja na dywersyfikację źródeł finansowania i zwiększenie udziału najbardziej stabilnych środków od osób fizycznych, a rekordowo niskie stopy procentowe i widmo dalszych ich obniżek skłaniały klientów do lokowania środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych, a banki do skracania terminu depozytów.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej oraz wrażliwość wyniku odsetkowego. Główne założenia przyjęte do urealnienia luki stopy procentowej i wykorzystane dalej do kalkulacji wrażliwości wyniku odsetkowego są następujące:

- a) poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- b) pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, LIBOR, EURIBOR, stopę redyskonta weksli NBP, itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- c) pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością $(1 - \text{mnożnik})$ uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- d) pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe),
- e) pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocentowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych, przy czym występują tu różnice między modelami:
  - luka wg stanu na 31 grudnia 2015 r. dla połączonego Banku BGŻ BNP Paribas S.A. przyjmuje dla nieoprocentowanych rachunków bieżących profil ryzyka stopy procentowej zbieżny z profilem płynnościowym, tj. rozciągający się dla części stabilnej tych rachunków do 15 lat, co odzwierciedla możliwość reinwestycji tych środków na długie okresy, ponieważ Bank nie podejmuje tu ryzyka rynkowego, a jedynie ryzyko kosztu alternatywnego inwestycji,
  - luka wg stanu na 31 grudnia 2014 r. dla Banku BGŻ S.A. przyjmuje dla nieoprocentowanych rachunków bieżących znacznie krótszy profil ryzyka stopy, tj. rozkłada część stabilną tych rachunków równomiernie na 12 kolejnych miesięcy (od 1 miesiąca do 1 roku).

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Banku wg. stanu na 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2014 r w tys. zł:

Luka stopy procentowej 31.12.2015	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 826 407	-	-	-	-	2 826 407
Należności od banków	506 822	32 642	5 000	495	-	544 959
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Kredyty udzielone klientom	23 433 260	18 944 012	5 877 947	1 789 938	-	50 045 157
Lokacyjne papiery wartościowe:						
– dostępne do sprzedaży	1 455 153	-	220 721	4 527 226	1 723 879	7 926 979
– pozostałe dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa	2 004 648	272 494	55 412	-	-	2 332 554
Aktywa razem:	30 226 290	19 249 148	6 159 080	6 317 659	1 723 879	63 676 056
Zobowiązania wobec banków	(4 447 092)	(3 690 605)	(106 425)	(217 770)	(13 000)	(8 474 892)
Zobowiązania wobec klientów	(21 696 724)	(5 856 476)	(8 620 611)	(6 964 134)	(1 208 970)	(44 346 915)
Pozostałe pożyczone środki	(665 196)	(920 562)	(837 546)	-	(310 228)	(2 733 532)
Pozostałe zobowiązania	(954 040)	-	-	-	(180 576)	(1 134 616)
Pasywa razem:	(27 763 052)	(10 467 643)	(9 564 582)	(7 181 904)	(1 712 774)	(56 689 955)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 801 997)	(3 692 635)	2 275 000	3 209 673	12 784	2 825
Luka stopy procentowej	661 241	5 088 870	(1 130 502)	2 345 428	23 889	

Luka stopy procentowej 31.12.2014	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 093 868	-	-	-	-	1 093 868
Należności od banków	655 623	-	5 398	-	-	661 021
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	163 031	-	42 200	113 000	-	318 231
Kredyty udzielone klientom	16 881 140	10 430 998	3 441 487	-	-	30 753 625
Lokacyjne papiery wartościowe:						
– dostępne do sprzedaży	3 890 000	-	154 000	1 230 000	1 380 000	6 654 000
– pozostałe dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Inne aktywa	1 702 466	248 398	77 081	-	-	2 027 945
Aktywa razem:	24 386 128	10 679 396	3 720 166	1 343 000	1 380 000	41 508 690
Zobowiązania wobec banków	(1 658 691)	(46 160)	(10 220)	-	-	(1 715 071)
Zobowiązania wobec klientów	(9 787 568)	(10 025 642)	(10 014 082)	(552 155)	(40 000)	(30 419 447)
Pozostałe pożyczone środki	(1 446 076)	(2 259 016)	(981 171)	-	-	(4 686 263)
Pozostałe zobowiązania	(53 763)	-	-	(230 878)	(885 996)	(1 170 637)
Pasywa razem:	(12 946 098)	(12 330 818)	(11 005 473)	(783 033)	(925 996)	(37 991 418)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 287 869)	(444 366)	1 545 456	94 657	40 000	(52 122)
Luka stopy procentowej	10 152 161	(2 095 788)	(5 739 851)	654 624	494 004	

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Bank kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 50bps, z uwzględnieniem braku wrażliwości pozycji nieoprocentowanych (np. kapitał, aktywa rzeczowe, nieoprocentowane rachunki bieżące):

	31.12.2015	31.12.2014
Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50bps:		
- w górę	10 574	23 518
- w dół	(13 374)	(22 209)

Zmiana w profilu ryzyka stopy procentowej pomiędzy ww. datami, tj. lepsze dopasowanie terminów przeszacowań aktywów i pasywów i w rezultacie ograniczenie wrażliwości wyniku odsetkowego o ponad 50% pomimo zwiększenia bilansu Banku o ponad 50% wynika z:

- zwiększenia kwoty i udziału w bilansie Banku kredytów o stałym oprocentowaniu,
- zwiększenia portfela papierów dłużnych (obligacji skarbowych) o stałym oprocentowaniu,
- skrócenia terminów zapadalności depozytów terminowych,
- zawarcia zabezpieczających transakcji pochodnych, w których w okresie do ich zapadalności Bank otrzymuje stałe oprocentowanie, płacąc oprocentowanie wg. stawki WIBOR.

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA i basis swap. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward. Bank nie utrzymywał otwartej pozycji opcyjnej, a ryzyko wynikające z klientowskich transakcji opcyjnych było natychmiast zamykane poprzez odwrotne transakcje zawierane na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku było zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz VaR. Ponadto Bank przeprowadza dla analizy wrażliwości na warunki skrajne, stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane, zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2015 r. wyższe (średnio 26 tys. zł) niż w roku 2014 (3 tys. zł), głównie w następstwie zwiększenia obrotów w instrumentach pochodnych po przejęciu BNP Paribas Bank Polska S.A. Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*, w tys. zł):

BPV ¹	2015		2014	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12	-65	-9	-13	8
średnio	-26	3	-3	3
max	36	23	39	14
min	-126	-16	-34	-6

¹⁾ miara wrażliwości wycen instrumentów przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego wykorzystuje metodę wartości zagrożonej, Value at Risk (VaR). Jest to miara oszacowująca zmianę wartości rynkowej składnika aktywów lub portfela aktywów przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Bank przyjmuje dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego VaR wyznaczany z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym termin utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega kwartalnej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone w 2015 nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane niezwłocznie. Z tego względu również wielkość ekspozycji walutowej w ciągu dnia roboczego (tzw. *intraday*) pozostawała na niskim poziomie. Podobnie pozycje w opcjach walutowych oferowanych klientom były, zgodnie z dotychczasową polityką, bezwzględnie i natychmiastowo zamykane na rynku międzybankowym. Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku w ujęciu FX VaR:

	31.12.2015	31.12.2014
FX VaR¹⁾	135	7
<i>średnio</i>	61	48
<i>max</i>	443	180
<i>min</i>	0	5

¹⁾ Bank stosuje metodę wykładniczym historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań w wartości bilansowej brutto wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	31.12.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	761 478	1 538 709	388 509	545 054
GBP	187 666	544 511	39 746	29 881
CHF	13 908 577	12 781 662	3 107 748	2 618 814
EUR	9 416 910	12 950 228	2 135 921	1 579 833
Inne waluty wymienne	111 520	229 697	55 576	49 957
PLN	38 622 978	34 964 322	34 756 704	35 660 665
Razem	63 009 129	63 009 129	40 484 204	40 484 204

53.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności – organizacja procesu zarządzania ryzykiem

System zarządzania płynnością w Banku ma charakter kompleksowy, tzn. obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną) jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Bank zarządza ryzykiem poprzez kształtowanie struktury bilansu oraz transakcji i zobowiązań pozabilansowych w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Bank zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych – w szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionierzy biznesowe, ich potwierdzenie i rozliczenie prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów.

Obowiązujące w Banku limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Banku na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka prowadzone są w oparciu o wprowadzone za pomocą uchwały Zarządu Banku dokumenty (politykę i metodologie dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji „P” Komisji Nadzoru Finansowego, zapisami uchwały nr 386/2008 KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów operacji, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację bilansu – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Apetyt na ryzyko płynności jest wyznaczany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności zatwierdzone są przez Zarząd Banku, natomiast określenie konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrzymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji „P” KNF, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych, w ramach programu testów warunków skrajnych obejmujących negatywne scenariusze dotyczące systemu bankowego, Banku lub Grupy BNP Paribas. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym.

Miary ryzyka

W Banku obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów), urealnioną o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności krótkoterminowej i długoterminowej, wprowadzone uchwałą 386/2008 KNF oraz wskaźnik pokrycia wy wpływów netto (LCR) określony w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61.

Ryzyko płynności

W 2015 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie zabezpieczającym w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Na koniec 2015 roku Bank utrzymywał nadwyżkę płynności na poziomie 7,05 mld zł:

	31.12.2015	31.12.2014
Środki na rachunku NBP (ponad rezerwę obow.)	110 849	7 458
Środki w innych bankach do 30 dni	344 977	298 550
Wysoko płynne papiery wartościowe	6 597 980	7 127 868
Nadwyżka płynności do 30 dni	7 053 806	7 433 876

Nadwyżka płynności uległa nieznacznemu zmniejszeniu w stosunku do końca 2014 r. pomimo zwiększenia się bilansu Banku o ponad 50%, z uwagi na większy udział w źródłach finansowania długoterminowych stabilnych pożyczek od instytucji finansowych (głównie banków wielostronnego rozwoju) oraz z Grupy BNP Paribas.

W okresie całego 2015 roku, w tym w szczególności na dzień 31 grudnia 2015 roku Bank dotrzymywał wymaganych poziomów miar nadzorczych:

	31.12.2015	31.12.2014
M1 (w tys. zł)	2 454 459	2 656 051
M2	1,37	1,28
M3	8,48	5,98
M4	1,09	1,12
limit	1,00	1,00

	31.12.2015	31.12.2014	limit
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	100%	134%	60%

W 2015 roku Bank kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. Zintensyfikowane działania mające na celu pozyskanie stabilnych depozytów klientów detalicznych (wzrost o 6,4 mld zł w ciągu roku) oraz przedsiębiorstw (wzrost o 6,7 mld zł) zwiększenie udziału długoterminowych pożyczek z Grupy BNP Paribas i innych instytucji finansowych (finansujące w głównej mierze aktywa walutowe: portfel kredytów mieszkaniowych w CHF, część portfela kredytów dla przedsiębiorstw w EUR – wzrost o 4,6 mld zł) pozwoliły znacząco zredukować poziom depozytów niestabilnych i zastąpić je środkami o wysokiej stabilności.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2015 rok na wysokim poziomie:

	31.12.2015		31.12.2014	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	6 783 823	100,0%	3 321 691	100,0%
inne długoterminowe pożyczki	1 468 802	99,3%	290 550	100,0%
emisje papierów dłużnych	465 000	100,0%	755 000	100,0%
detal	28 351 264	94,3%	21 943 787	93,3%
przedsiębiorstwa	12 630 896	88,7%	5 924 740	90,3%
jednostki budżetowe	694 954	78,1%	585 945	78,6%
niebankowe podmioty finansowe	2 477 767	50,4%	1 439 354	57,3%
banki i inne niestabilne źródła	1 683 602	0,0%	771 212	0,0%
Razem	54 556 108	88,7%	35 032 279	89,8%

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności:

Kontraktowa luka płynności 31.12.2015 r.	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty klientów detalicznych, w tym:	4 083 584	617 387	2 361 690	8 656 730	13 333 818
<i>kredyty mieszkaniowe i hipoteczne</i>	57 490	127 631	542 881	2 844 439	10 772 510
Kredyty klientów korporacyjnych	8 433 735	847 816	2 484 147	4 108 726	3 838 564
Kredyty wymagalne	1 854 136	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-	208 790	5 378 085	2 145 700
Lokaty międzybankowe	418 129	5 289	12 352	32 000	-
Kasa i środki w NBP	1 239 172	-	-	-	1 590 634
Aktywa trwałe	-	-	-	250 691	528 230
Pozostałe aktywa	77 005	1 536	7 054	65 070	295 232
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	6 678 981	1 625 980	2 288 393	672 714	-
<i>pochodne</i>	2 184 644	1 625 980	2 288 393	672 714	-
Pasywa					
Depozyty klientów detalicznych	26 814 241	513 714	501 885	495 304	26 121
Depozyty klientów korporacyjnych	13 767 852	1 257 107	654 507	138 384	-
Depozyty międzybankowe	1 289 128	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	381 199	120 232	903 380	2 644 846	4 202 967
Certyfikaty depozytowe	-	33 000	38 000	394 000	-
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	8 263	-	7 002 483
Pozostałe pasywa	1 105 993	-	143 804	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	16 451 587	2 955 710	2 281 312	671 539	-
<i>pochodne</i>	2 174 208	1 625 605	2 281 312	671 539	-
Razem należności	22 784 742	3 098 008	7 362 426	19 164 016	21 732 178
Razem zobowiązania	59 810 000	4 879 763	4 531 151	4 344 073	11 231 571
Luka płynności	(37 025 258)	(1 781 755)	2 831 275	14 819 943	10 500 607

Kontraktowa luka płynności 31.12.2014	Do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty klientów detalicznych, w tym:	255 609	145 559	592 061	2 416 977	6 514 229
<i>kredyty mieszkaniowe i hipoteczne</i>	29 892	68 406	288 313	1 539 074	6 270 318
Kredyty klientów korporacyjnych	6 932 025	605 879	1 704 518	5 929 076	4 663 462
Kredyty wymagalne	1 426 034	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	3 656 149	-	186 350	1 692 061	1 390 936
Lokaty międzybankowe	55 000	-	5 000	-	-
Kasa i środki w NBP	703 663	-	-	-	1 086 490
Aktywa trwałe	-	-	-	182 119	411 063
Pozostałe aktywa	243 552	-	-	-	-
Zobowiązania otrzymane, w tym:	6 856 882	1 084 293	866 324	231 568	40 000
<i>pochodne</i>	3 945 618	1 084 293	866 222	21 568	-
Pasywa					
Depozyty klientów detalicznych	10 783 646	2 394 798	4 751 226	450 382	135
Depozyty klientów korporacyjnych	7 092 487	324 137	406 710	1 105 076	930 484
Depozyty międzybankowe	-	10 000	5 000	-	-
Depozyty negocjowane SK	1 932 925	1 881 231	572 423	213 868	40 000
Pożyczki od instytucji finansowych	549 208	38 275	128 281	490 492	119 654
Certyfikaty depozytowe	-	280 000	10 000	465 000	-
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	137 730	-	4 333 168
Pozostałe pasywa	56 842	-	-	-	-
Zobowiązania udzielone, w tym:	9 334 118	1 201 597	1 184 217	510 319	4 880
<i>pochodne</i>	4 013 813	1 062 940	861 371	23 725	-
Razem należności	20 128 914	1 835 731	3 354 253	10 451 801	14 106 180
Razem zobowiązania	29 749 226	6 130 038	7 195 587	3 235 137	5 428 321
Luka płynności	(9 620 312)	(4 294 307)	(3 841 334)	7 216 664	8 677 859

53.5 Ryzyko kraju i kontrahenta

Ryzyko kraju

Ryzyko kraju obejmuje wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko.

Wg stanu na 31 grudnia 2015 r. prawie połowa (44%) ekspozycji Banku wobec krajów związana była z zagraniczną działalnością kredytową Banku, poza tym 33% stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje), 22% transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne), zaś 0,2% wynikało z transakcji pochodnych zawartych z zagranicznymi klientami korporacyjnymi. Francja skupiała 33% ekspozycji, Niemcy i Belgia po 16%, Czechy 10%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Holandii, Wielkiej Brytanii, Senegalu i Szwajcarii.

Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta ze zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2015 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczanych do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość bezpośrednio wynika z oceny wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kredytowego kontrahenta.

Bank pozostaje aktywnym uczestnikiem rynku międzybankowego i panelistą Fixingu.

53.6 Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do zakresu ryzyka operacyjnego Bank włącza także ryzyko braku zgodności, w tym ryzyko prawne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Wdrożone w Banku zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym są zgodne z regulacjami nadzorczymi oraz praktyką rynkową w tym zakresie. Podstawą zarządzania ryzykiem operacyjnym jest przyjęta przez Radę Nadzorczą Banku Strategia Ryzyka Operacyjnego Banku oraz przyjęta przez Zarząd Banku Polityka Ryzyka Operacyjnego, której uzupełnienie stanowi Polityka Ryzyka Operacyjnego w obszarze systemów informatycznych, Polityka Bezpieczeństwa Banku, Polityka Compliance, a także szereg regulacji szczegółowych.

Organizacja

Nadrzędną rolę w strukturze organizacyjnej powołanej do zarządzania ryzykiem operacyjnym pełni Komitet Zarządzania Ryzykiem i Bilansem Banku oraz Podkomitet ds. Ryzyka Operacyjnego i Zgodności oraz Przeciwdziałania Nadużyciom, za pośrednictwem których Zarząd Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz poziomem ryzyka. W Pionie Ryzyka Systemowego działa Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, który jest odpowiedzialny m.in. za procesy i narzędzia związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. W strukturach tego Departamentu powołane są Stanowiska Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, działające w Centrach Regionów,

natomiast w każdej komórce organizacyjnej Centrali Banku działa koordynator ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie ryzykiem

Ważnym elementem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wczesna identyfikacja ryzyka, precyzyjna ocena jego wielkości oraz zasady umożliwiające podjęcie skutecznych działań ograniczających ryzyko. System identyfikacji i raportowania ryzyka operacyjnego obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku, co zapewnia kompletność i dokładność danych będących podstawą oceny ryzyka i podejmowania decyzji mających wpływ na wielkość ponoszonego przez Bank ryzyka. Pracownicy Banku są szkoleni m.in. w zakresie identyfikacji oraz raportowania zdarzeń i zagrożeń z zakresu ryzyka operacyjnego.

Raportowanie

Dane o ryzyku operacyjnym zasilają centralną bazę danych, która jest podstawą regularnych raportów dla kierownictwa Banku. Proces zarządzania zgłoszeniami dot. ryzyka operacyjnego odbywa się w ramach dedykowanej aplikacji, do której mają dostęp uprawnieni pracownicy Banku.

Kapitał ekonomiczny i ocena ryzyka

Bank posiada ponad 10-letnią historię danych o stratach powodowanych przez ryzyko operacyjne. Gromadzone przez Bank dane nt. strat i zagrożeń z zakresu ryzyka operacyjnego wykorzystywane są przez Bank m.in. w procesie szacowania kapitału ekonomicznego wymaganego na pokrycie ryzyka operacyjnego ściśle odpowiadającemu profilowi działalności Banku. Szacowanie kapitału ekonomicznego odbywa się na podstawie opracowanych i wdrożonych zasad oraz modelu statystycznego, a wyniki kalkulacji są weryfikowane w trakcie stress testów. Niezależnie od tego, Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

W procesie oceny ryzyka operacyjnego bank wykorzystuje metodę samooceny ryzyka operacyjnego (self-assessment) oraz metodę Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego. Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego stanowią narzędzie monitorowania ryzyka operacyjnego dla wybranych, istotnych procesów wewnętrznych Banku, według przyjętej 3 stopniowej skali oceny ryzyka. Informacji nt. poziomu ryzyka dostarczają także wyniki kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez jednostki organizacyjne Banku. W celu wsparcia zarządzania ryzykiem operacyjnym w regionach, Bank wykorzystuje narzędzie oceny ryzyka wykorzystujące metodę punktową. Proces oceny ryzyka jest zintegrowany z procesem okresowej oceny mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej co pozwala na spójne zarządzanie ryzykiem operacyjnym w ramach Banku.

54 Zarządzanie adekwatnością kapitałową

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Bank regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują nowe zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych zgodnych z założeniami wykorzystywanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) do sprawozdawczości tymczasowej.

Zalecenie KNF w sprawie dodatkowego wymogu kapitałowego dla Banku

W dniu 23 października 2015 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zalecenie utrzymania przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 0,71 p.p. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 0,53 p.p.).

W związku z tym, minimalne współczynniki kapitałowe Banku, uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy zalecany przez KNF, powinny wynosić:

- Tier 1=9,53%
- Total Capital Ratio = 12,71%

Natomiast współczynniki kapitałowe Banku uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy w kontekście polityki dywidendowej (kryteria dla wypłaty do 100% zysku za 2014 r.) to: CET1=9,53% TCR=13,21%.

Powyższe zalecenie powinno być respektowane przez Bank od dnia jego otrzymania do odwołania.

Na dzień otrzymania zaleceń KNF oraz do dnia 31.12.2015 r. Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie pozwalającym spełnić zalecane wymogi kapitałowe, tj. wg. stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. współczynniki kapitałowe Banku wynoszą odpowiednio Tier 1=12,12%, a TCR=13,78%.

Dodatkowo w związku z wprowadzaniem buforów zabezpieczających, będących elementem wdrożenia pakietu CRDIV/CRR, banki otrzymały od Komisji Nadzoru Finansowego generalne zalecenie utrzymywania podwyższonych – począwszy od 1 stycznia 2016 r. – wskaźników kapitałowych, tj. na poziomie co najmniej: Tier 1=10,25% i TCR=13,25%.

55 Istotne wydarzenia w 2015 roku

- 16.02.2015** Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła **Memorandum informacyjne** Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. sporządzone w związku z połączeniem Banku BGŻ z BNP Paribas Bankiem Polska S.A.
- 25.02.2015** **Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia** Banku BGŻ i BNP Paribas Banku Polska S.A. przyjęły **uchwały w sprawie połączenia banków**, podwyższenia kapitału zakładowego Banku BGŻ w drodze emisji 28 099 554 akcji serii I oraz zgody na proponowane zmiany Statutu Banku BGŻ. NWZ Banku BGŻ przyjęło tekst jednolity Statutu Banku po połączeniu.
- 5.03.2015** Zostało zawarte **porozumienie z organizacjami związkowymi** działającymi w Banku BGŻ oraz z jedną z dwóch organizacji związkowych działających w BNP Paribas Banku Polska S.A. w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w związku z procesem zwolnień grupowych.
- 9.04.2015** **Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na połączenie Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. z BNP Paribas Bankiem Polska S.A. (BNPP Polska):**
- KNF zezwoliła na połączenie Banku BGŻ (jako banku przejmującego) z BNPP Polska (jako bankiem przejmowanym) poprzez przeniesienie całego majątku BNPP Polska na Bank BGŻ; oraz
  - KNF podjęła decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru bezpośredniego nabycia przez Bank BGŻ akcji Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BNP Paribas Polska S.A. w liczbie zapewniającej przekroczenie 50% liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.
- 10.04.2015** **BNP Paribas Fortis SA/NV uzyskał decyzję Europejskiego Banku Centralnego**, wydaną w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, zezwalającą na planowane połączenie banków.
- 23.04.2015** **Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na zmiany Statutu Banku Gospodarki Żywnościowej S.A.** dokonane w związku z połączeniem banków.

- 29.04.2015** Bank BGŻ utworzył **rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia** w kwocie 49,3 mln zł oraz rezerwę związaną z likwidacją oddziałów Banku BGŻ S.A. w kwocie 6,9 mln zł. Przedmiotowe rezerwy zostały utworzone w ramach planowanej restrukturyzacji w związku z połączeniem banków.
- 30.04.2015** **Fuzja prawna Banku BGŻ i BNP Paribas Banku Polska.**
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał wpisu połączenia banków, podwyższenia kapitału zakładowego oraz zmian Statutu do KRS. Równocześnie z wpisem połączenia do KRS, zmianie uległa firma Banku z dotychczasowej „Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.” na „Bank BGŻ BNP Paribas S.A.”
Połączenie zostało przeprowadzone zgodnie z art. 492 §1 pkt 1 KSH przez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów i pasywów) BNPP Polska (banku przejmowanego) na BGŻ (bank przejmujący), z równoczesnym wpisem podwyższenia kapitału zakładowego BGŻ z kwoty 56 138 764 zł do kwoty 84 238 318 zł w drodze emisji 28 099 554 akcji BGŻ o wartości nominalnej 1,00 zł, które Bank wydał dotychczasowym akcjonariuszom BNPP Polska (akcje połączeniowe). W zamian za 6 akcji BNPP Polska akcjonariusze BNPP Polska otrzymali 5 akcji połączeniowych. Na skutek połączenia Bank BGŻ wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki BNP Paribas Banku Polska S.A., który został rozwiązany bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego.
- 6.05.2015** **Bank otrzymał zawiadomienia** z BNP Paribas SA oraz BNP Paribas Fortis SA/NV o stanie posiadania akcji w połączonym Banku BGŻ BNP Paribas S.A. w wyniku objęcia emisji akcji połączeniowych serii I.
Udział BNP Paribas w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku spadł poniżej poziomu 90% i wynosi 88,33% ogólnej liczby głosów, w tym 59,98% bezpośrednio oraz 28,35% poprzez BNP Paribas Fortis SA/NV.
BNP Paribas Fortis SA/NV (BNPP Fortis), który przed połączeniem nie posiadał żadnych akcji Banku BGŻ, przekroczył próg 25% ogólnej liczby głosów. Szczegółowe informacje na temat akcjonariuszy posiadających ponad 5% ogólnej liczby głosów znajdują się w pkt. 45 Sprawozdania.
- 18.05.2015** **Akcje połączeniowe nowej emisji serii I zostały zarejestrowane przez KDPW** pod kodem ISIN PLBGZ0000010 i wprowadzone do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW.
Wznowiono obrót akcjami Banku BGŻ BNP Paribas na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.
- 11.06.2015** Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru **Deloitte Polska** Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. jako podmiotu uprawnionego do badania jednostkowych sprawozdań finansowych Banku BGŻ BNP Paribas S.A. oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. za lata 2015-2017.
- 29.06.2015** **Wprowadzona została jednolita marka i logo BGŻ BNP Paribas.**
- 13.07.2015** W związku z rejestracją zmian w KRS, Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BNP Paribas Polska S.A. zmieniło nazwę na **Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A.**
- 28.07.2015** Bank BGŻ BNP Paribas S.A. zawarł z Sygma Banque SA z siedzibą w Paryżu (Sygma Banque), następujące umowy:
- *przedwstępną umowę nabycia akcji*, zobowiązującą Bank oraz Sygma Banque do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia akcji, na podstawie której BGŻ BNPP nabędzie od Sygma Banque (lub następcy prawnego Sygma Banque) 1 000 (tysiąc) akcji imiennych Sygma Bank Polska Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie („Sygma Bank Polska”), stanowiących 100% akcji Sygma Bank Polska oraz reprezentujących 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Sygma Bank Polska, za łączną cenę 200 mln zł.
- Przyrzeczona umowa nabycia akcji Sygma Bank Polska zostanie zawarta po spełnieniu się następujących warunków zawieszających: (i) zarejestrowanie Sygma Bank Polska w rejestrze przedsiębiorców KRS; (ii) udzielenie przez KNF

zezwoleń i decyzji wymaganych zgodnie z ustawą Prawo bankowe oraz (iii) wejście w życie uchwały Rady Nadzorczej BGŻ BNPP w przedmiocie wyrażenia zgody na nabycie akcji Sygma Bank Polska przez BGŻ BNPP.

- *przedwstępną umowę nabycia akcji*, zobowiązującą Bank oraz Sygma Banque do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia akcji, na podstawie której BGŻ BNPP nabędzie od Sygma Banque (lub następcy prawnego Sygma Banque) 100% akcji Laser Services Polska Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie („LSP”), za łączną cenę 11 mln zł.

Przyrzeczona umowa nabycia akcji LSP zostanie zawarta po spełnieniu się następujących warunków zawieszających: (i) nabycie 100% akcji Sygma Bank Polska przez BGŻ BNPP oraz (ii) wejście w życie uchwały Rady Nadzorczej BGŻ BNPP w przedmiocie wyrażenia zgody na nabycie akcji LSP przez BGŻ BNPP.

03.08.2015 Rejestracja Sygma Bank Polska Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie w rejestrze przedsiębiorców KRS. Tym samym został spełniony pierwszy z warunków zawieszających koniecznych do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia akcji Sygma Bank Polska przez BGŻ BNPP od Sygma Banque SA, z siedzibą w Paryżu, Francja (lub następcy prawnego Sygma Banque SA).

01.09.2015 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku BGŻ BNP Paribas S.A. podjęło uchwały w następujących sprawach: i) zmiany Statutu Banku BGŻ BNP Paribas S.A. oraz przyjęcia tekstu jednolitego Statutu Banku. ii) ustalenia liczby członków Rady Nadzorczej Banku; iii) zmian w składzie Rady Nadzorczej Banku oraz iv) w przedmiocie zmiany Uchwały Nr 24 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. w sprawie ustalenia wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna z dnia 10 stycznia 2005 roku.

07.10.2015 Wejście w życie uchwały Rady Nadzorczej BGŻ BNPP w przedmiocie wyrażenia zgody na zawarcie przez BGŻ BNPP z Sygma Banque umów dotyczących nabycia 100% akcji Sygma Bank Polska Spółki Akcyjnej (SBP) oraz nabycia 100% akcji Laser Services Polska Spółki Akcyjnej (LSP) („Uchwała Rady Nadzorczej”). Tym samym został spełniony kolejny warunek zawieszającego konieczny do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia akcji Sygma Bank Polska S.A. przez BGŻ BNPP od Sygma Banque (lub następcy prawnego Sygma Banque S.A.).

Równocześnie, poprzez wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej, został spełniony jeden z warunków zawieszających koniecznych do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia akcji LSP przez BGŻ BNPP od Sygma Banque (lub następcy prawnego Sygma Banque).

23.10.2015 Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego **zalecenie utrzymania przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego** na poziomie 0,71 p.p. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 0,53 p.p.). W związku z tym, minimalne współczynniki kapitałowe Banku, uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy zalecany przez KNF, powinny wynosić: Tier 1=9,53% oraz Total Capital Ratio=12,71%.

Na dzień otrzymania zaleceń KNF i do dnia 31 grudnia 2015 roku Bank utrzymywał fundusze własne na poziomie pozwalającym spełnić zalecane wymogi kapitałowe, tj. wg stanu na dzień 30 września 2015 r. współczynniki kapitałowe Banku wynosiły odpowiednio Tier 1=12,12%, a TCR=13,87%, a wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. współczynniki kapitałowe Banku wynosiły odpowiednio Tier 1=12,12%, a TCR=13,78%.

04.11.2015 Utworzenie rezerwy na składkę do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców – w związku z zakończeniem procesu legislacyjnego ustawy z dnia 9 października 2015 roku o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (ustawa o wsparciu kredytobiorców), Bank utworzył w czwartym kwartale 2015 roku rezerwę w wysokości 30 mln zł na pokrycie składki, którą będzie obowiązywał wnieść do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (Fundusz).

Wysokość rezerwy została oszacowana zgodnie z zapisami ustawy o wsparciu kredytobiorców, która nakłada na pewne kategorie kredytodawców, w tym Bank, obowiązek dokonania wpłaty na Fundusz, w wysokości proporcjonalnej do wielkości posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 90 dni.

12.11.2015 Program emisji Bankowych Papierów Wartościowych i obligacji Banku BGŻ BNP Paribas S.A. - Rada Nadzorcza Banku wyraziła zgodę na emisję papierów wartościowych, w ramach programu emisji Bankowych Papierów Wartościowych („BPW”) i obligacji („Obligacje”), na łączną kwotę 3 500 000 000 zł („Program”).

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku wyraziły zgodę na wielokrotne zaciąganie zobowiązań w stosunku do każdego z przyszłych nabywców papierów emitowanych w ramach Programu, w sytuacji, w której łączna wartość nominalna tych papierów w stosunku do jednego nabywcy przekroczy – odpowiednio 10% i 5% funduszy własnych Banku.

Zarząd zamierza pozyskiwać środki, za pośrednictwem emisji BPW lub Obligacji, w celu dywersyfikacji źródeł stabilnego i długoterminowego finansowania działalności Banku. Szczegółowe warunki poszczególnych serii BPW lub Obligacji emitowanych w ramach Programu zostaną określone przez Zarząd Banku.

18.11.2015 Spełnienie się ostatniego warunku zawieszającego do zawarcia umowy nabycia akcji Sygma Bank Polska S.A. przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A.- Komisja Nadzoru Finansowego wydała zezwolenia na zbycie przez BNP Paribas Personal Finance Société Anonyme z siedzibą w Paryżu, Francja (czyli następcę prawnego Sygma Banque SA) akcji Sygma Bank Polska S.A. na rzecz Banku BGŻ BNPP, na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo bankowe.

Tym samym został spełniony ostatni z warunków zawieszających koniecznych do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia 100% akcji Sygma Bank Polska S.A. przez Bank.

18.11.2015 Zamiar połączenia Banku BGŻ BNP Paribas S.A. z Sygma Bank Polska S.A. - Zarząd Banku postanowił o wszczęciu procedury, która ma doprowadzić do połączenia Banku (jako banku przejmującego) oraz Sygma Bank Polska S.A. jako banku przejmowanego) w trybie art. 492 §1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych (połączenie przez przejęcie).

26.11.2015 Realizacja obowiązkowej wpłaty do BFG przeznaczonej na wypłatę środków gwarantowanych dla deponentów Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie w zw. z wystąpieniem Komisji Nadzoru Finansowego o ogłoszenie upadłości tego banku - Zgodnie z Uchwałą Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) nr 87/DGD/2015 z dnia 26 listopada 2015 r., na podstawie art. 26a ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o BFG, Bank został zobowiązany do wniesienia obowiązkowej wpłaty przeznaczonej na wypłatę środków gwarantowanych deponentom Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie w wysokości 90 213 529,10 zł do dnia 30 listopada 2015 roku. Powyższa wpłata pomniejszyła wynik finansowy netto Banku w IV kwartale 2015 roku o około 73,1 mln zł.

1.12.2015 Nabycie akcji Sygma Bank Polska S.A. i Laser Services Polska S.A. (LSP) przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. – po spełnieniu się wszystkich warunków zawieszających, zawarto przyrzeczoną umowę nabycia 100% akcji Sygma Bank Polska S.A. pomiędzy Bankiem a BNP Paribas Personal Finance Société Anonyme z siedzibą w Paryżu, Francja („BNP Paribas PF”), będącym następcą prawnym Sygma Banque Société Anonyme za cenę w wysokości 200 mln zł.

Jednocześnie, w związku z nabyciem 100% akcji Sygma Bank Polska przez Bank, został spełniony ostatni z warunków zawieszających do zawarcia przyrzeczonej umowy nabycia 100% akcji Laser Services Polska przez Bank. W związku z tym, w dniu 1 grudnia 2015 roku Bank nabył od BNP Paribas PF 100% akcji LSP, za cenę w wysokości 11 mln zł.

- 1.12.2015** **Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu Banku BGŻ BNP Paribas S.A.** – Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę Statutu Banku, przyjętą przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 1 września 2015 r. Zmiana dotyczyła § 16 Statutu Banku ust. 2 który otrzymał następujące brzmienie: „2. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących.”
- 10.12.2015** **Ogłoszenie planu połączenia Banku BGŻ BNP Paribas S.A. z Sygma Bank Polska S.A.** - Zarząd Banku i Zarząd Sygma Bank Polska uzgodniły i podpisały plan połączenia Banku z Sygma Bank Polska S.A., sporządzony na podstawie art. 498 i 499 KSH.
- 15.12.2015** **Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku BGŻ BNP Paribas S.A.** – podjęło uchwały w sprawie zmian Statutu Banku BGŻ BNP Paribas S.A. oraz przyjęcia tekstu jednolitego Statutu Banku BGŻ BNP Paribas S.A.
- 29.12.2015** **Informacja o możliwym wpływie transakcji nabycia Visa Europe przez Visa Inc. Na wyniki finansowe Banku BGŻ BNP Paribas S.A.** - Bank otrzymał informację dotyczącą potencjalnego udziału Banku w rozliczeniu transakcji przejęcia Visa Europe Limited (Visa Europe) przez Visa Inc. (dalej: "Transakcja"). Z tytułu członkostwa w Visa Europe Bank BGŻ BNP Paribas S.A. będzie jednym z beneficjentów Transakcji.
- Zgodnie z otrzymaną informacją potencjalny wpływ Transakcji na Bank z tytułu jej rozliczenia wyniesie ok. 8,7 mln EUR. Przy czym, udział Banku w cenie nabycia obejmuje:
- 6,5 mln EUR w gotówce - równowartość 27,6 mln zł (według średniego kursu NBP z dnia 28 grudnia 2015 r.),
  - 2,2 mln EUR w akcjach - równowartość 9,3 mln zł (według średniego kursu NBP z dnia 28 grudnia 2015 r.).
- Powyższe kwoty mogą zostać skorygowane o koszty Transakcji oraz w wyniku ewentualnych uznanych wniosków o korektę przyznaných kwot złożonych przez członków Visa Europe. Członkowie Visa Europe mają prawo do odwołania się.
- Transakcja uzależniona jest od uzyskania stosownych zgód regulacyjnych, a jej finalizacja przewidywana jest na 2 kwartał 2016 r.
- Ponadto Transakcja przewiduje odroczoną płatność typu "earn-out" płatną w gotówce po 16-u kwartałach od rozliczenia Transakcji. Wpływ odroczonej płatności (earn-out) na wyniki Banku nie jest znany. Warunkiem do udziału w opcji "earn-out" jest kwalifikowanie się do podziału up-front oraz uczestnictwo w Visa przez kolejne 4 lata od daty finalizacji Transakcji.
- 29.12.2015** Bank zawarł z BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu dwie umowy w sprawie udzielenia Bankowi nieodnawialnych pożyczek podporządkowanych, jedną na kwotę 440 mln zł a drugą w kwocie 40 mln EUR (co stanowi równowartość 169,76 mln zł według średniego kursu NBP z dnia 29 grudnia 2015 r.).

56 Zdarzenia po dniu bilansowym

- 8.01.2016** **Wpłata składki na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców** – Zgodnie z decyzją Rady Funduszu Wsparcia Kredytobiorców z dnia 5 stycznia 2016 roku o rzeczywistej wysokości i terminie wpłaty składki na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (dalej: „Fundusz”), Bank zobowiązany był wpłacić składkę w wysokości 38 167 677,50 zł do dnia 18 lutego 2016 roku.
- Na pokrycie składki do Funduszu Bank w IV kwartale 2015 r. utworzył rezerwę w wysokości 30 mln zł. Różnica między do tej pory zaksięgowaną rezerwą, a rzeczywistym obciążeniem na rzecz Funduszu, w kwocie 8 167 677,50 zł, dodatkowo obciążała wynik Banku w czwartym kwartale 2015 roku.
- 19.01.2016** **Szacowany wpływ ustawy o podatku od instytucji finansowych na wyniki Banku BGŻ BNP Paribas S.A.** - W związku z ogłoszeniem ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r.

o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. poz. 68) ("Ustawa"), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2016 r., Zarząd Banku wstępnie oszacował, że pomniejszenie zysku netto Banku za rok 2016 z tytułu podatku bankowego określonego w Ustawie wyniesie około 200 mln zł.

29.01.2016 Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na zaliczenie pożyczek podporządkowanych do funduszy uzupełniających Banku – Bank otrzymał decyzje KNF z dnia 28 stycznia 2016 roku o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kalkulacji kapitału Tier 2 Banku środków, które Bank pozyskał z realizacji umów pożyczek podporządkowanych zawartych z BNP Paribas SA w dniu 29 grudnia 2015 r., w tym:

- kwoty 440 milionów złotych, stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu udzielonej pożyczki podporządkowanej, oraz
- kwoty 40 milionów EUR, stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu udzielonej pożyczki podporządkowanej.

Po zaliczeniu ww. pożyczek podporządkowanych do funduszy uzupełniających (Tier 2) poziom funduszy własnych Banku będzie pozwalał na spełnienie zalecanych przez KNF wymogów kapitałowych.

15.03.2016	Tomasz Bogus Prezes Zarządu	..... podpis
15.03.2016	Daniel Astraud Wiceprezes Zarządu	..... podpis
15.03.2016	François Benaroya Wiceprezes Zarządu	..... podpis
15.03.2016	Blagoy Bochev Wiceprezes Zarządu	..... podpis
15.03.2016	Jan Bujak Wiceprezes Zarządu	..... podpis
15.03.2016	Wojciech Kembłowski Wiceprezes Zarządu	..... podpis

---

15.03.2016   **Magdalena Legęć**
Wiceprezes Zarządu   .....
   podpis

15.03.2016   **Jaromir Pelczarski**
Wiceprezes Zarządu   .....
   podpis

15.03.2016   **Stephane Rodes**
Wiceprezes Zarządu   .....
   podpis

15.03.2016   **Michel Thebault**
Wiceprezes Zarządu   .....
   podpis

15.03.2016   **Bartosz Urbaniak**
Członek Zarządu   .....
   podpis

15.03.2016   **Katarzyna**
Romaszewska-Rosiak
Dyrektor Zarządzający Pionu
Rachunkowości Finansowej   .....
   podpis

Warszawa, dnia 15 marca 2016 roku